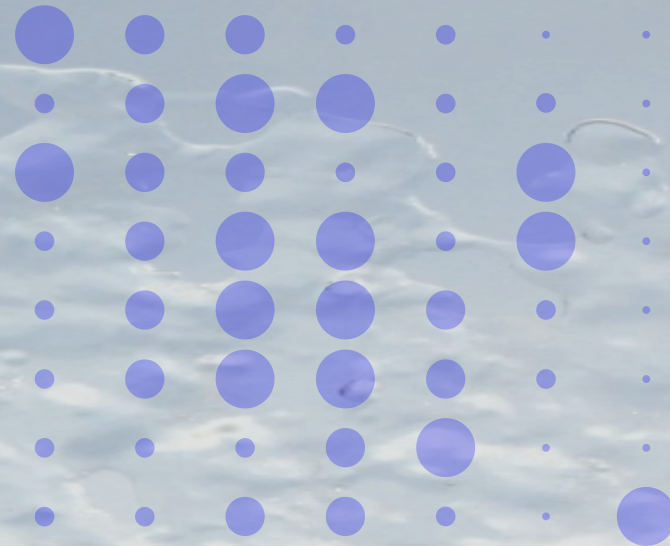

2. BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG

- Sirkulær økonomi
- Klimagassregnskapets moduler
- Tverrfaglig spisskompetanse
- Klimagassberegninger
- Bygningsmaterialer
- Kortreist betydning
- Bygningsdeler

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

- PRODUKSJONSUTSLIPP** (KLIMAGASSBEREGNINGER, LCA - LIVSLØPSVURDERINGER)
- MATERIALMENGDER** (REDUSERT MATERIALBRUK GIR TILSVARENDE REDUSERT UTSLIPP)
- AREALEFFEKTIVITET** (ØKT UTNYTTELSE AV AREALER GIR REDUSERTE MATERIALMENGDER)
- BRUKSTID** (ØKT BRUKSTID OG SAMBRUK UTNYTTER AREALENE OG REDUSERER AREALBEHOVET)
- FLEKSIBILITET** (FLEKSIBLE LØSNINGER ØKER SJANSEN FOR LENGRE LEVETID TILPASSET ENDRET BEHOV)
- LEVETID** (ØKT LEVETID REDUSERER BEHOV FOR UTSKIFTING OG REDUSERER FRAMTIDIG MATERIALUTSLIPP)
- MATERIALKVALITET** (RIKTIG MATERIALKVALITET PÅ RIKTIG STED)
- GJENBRUKSVERDI** (GJENBRUK ER BEDRE ENN RESIRKULERING SOM KREVER ENERGITILSKUDD)
- PRODUKTVALG** (SAMME PRODUKT FRA ULIKE PRODUSENTER KAN DOBLE ELLER HALVERE UTSLIPPET)
- UTSLIPPSTIDSPUNKT** (Å REDUSERE DAGENS UTSLIPP - F.EKS. MATERIALUTSLIPP - GIR STØRST GEVINST)
- TRANSPORTUTSLIPP** (TRANSPORTAVSTAND OG TRANSPORTMÅTE PÅVIRKER KLIMABELASTNINGEN)
- KARBONLAGRING, KARBONATISERING** (KAN GI MIDLERTIDIG GEVINST - PÅ SIKT...)

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

SUSTAINABLE CHOISE OF MATERIALS IS ABOUT MORE THAN CALCULATIONS AND EPD-DECLARATIONS...

PRODUCTION EMISSIONS (GREENHOUSE GAS CALCULATIONS, LCA - LIFE CYCLE ASSESSMENT)

MATERIAL QUANTITIES (REDUCED MATERIAL USED GIVE EQUIVALENT REDUCED RELEASE)

AREA EFFICIENCY (INCREASED UTILIZATION OF AREAS GIVES REDUCED MATERIAL QUANTITIES)

USAGE TIME (INCREASED SERVICE LIFE REDUSES SPACE REQUIREMENTS)

FLEXIBILITY (FLEXIBLE SOLUTIONS INCREASES THE CHANSE FOR LONGER LIFE AND CHANGING NEEDS)

LIFETIME (INCREASED LIFETIME REDUCES REQUIREMENTS FOR REPLACEMENT)

MATERIAL QUALITY (CORRECT MATERIAL QUALITY IN REAL LOCATION)

REUSE (REUSE IS BETTER THAN RECYCLING REQUIRING ENERGY DISPOSAL)

PRODUCT SELECT (SAME PRODUCT FROM DIFFERENT PRODUCER GIVES DIFFERENT EMISSIONS)

DESTINATION PERIOD (REDUCING EMISSIONS TODAY IS MORE IMPORTANT THAN TOMORROW)

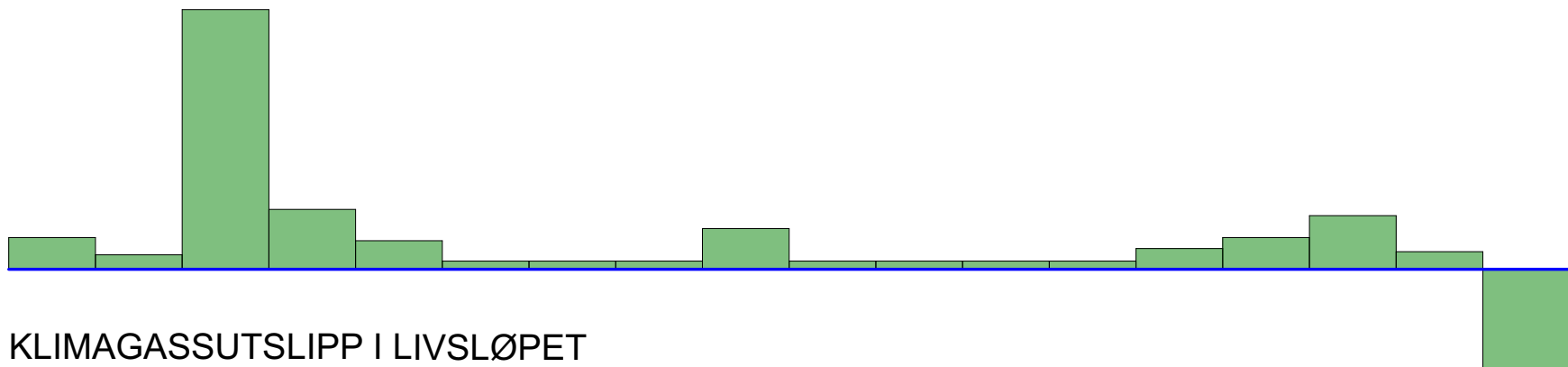
TRANSPORT EMISSION (TRANSPORT DISTANCE OF MATERIALS AFFECT THE EMISSIONS)

CARBON STORAGE, CARBONIZATION (MAY GIVE INTEREST - LONG TERME EFFECTS ...)

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

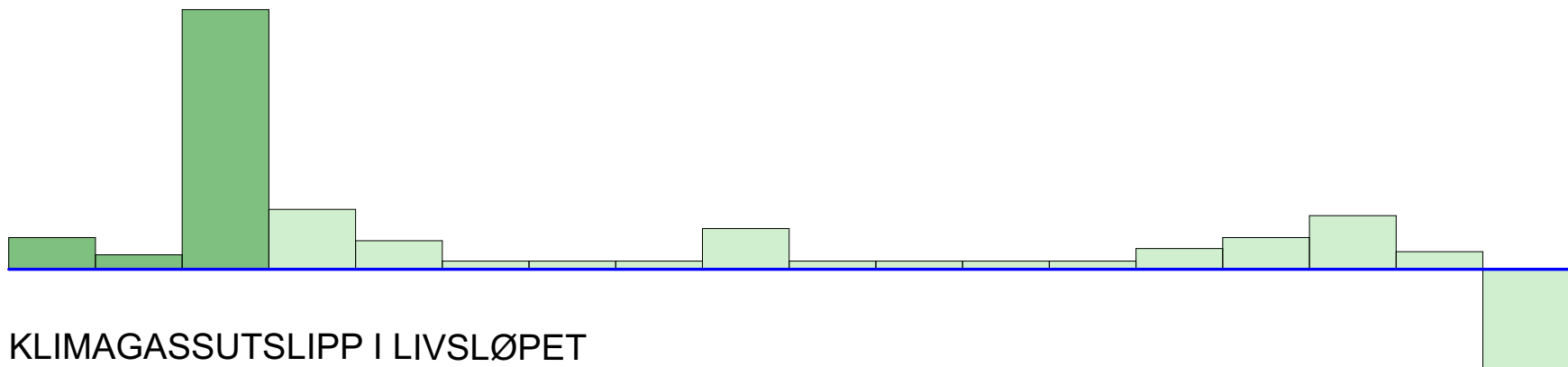
VUGGE TIL GRAV																	
PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT				
VUGGE TIL PORT			MONTERING														
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3	C4	D1
RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORBRUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

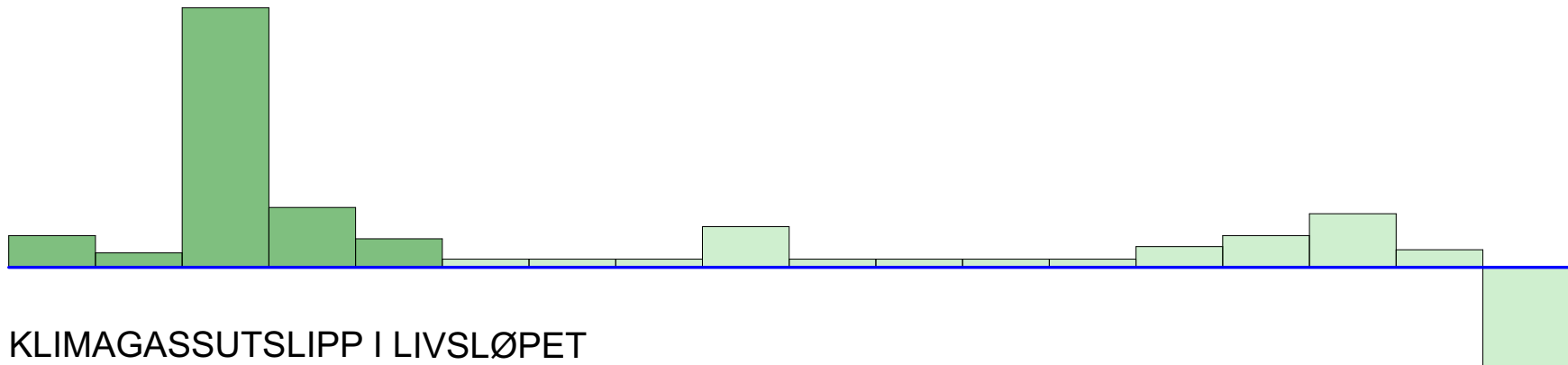
VUGGE TIL GRAV																	
PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT				
VUGGE TIL PORT			MONTERING														
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3	C4	D1
RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORBRUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING
A1-A3																	

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

VUGGE TIL GRAV																	
PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT				
VUGGE TIL PORT			MONTERING														
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3	C4	D1
RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORBRUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING
A1-A5																	

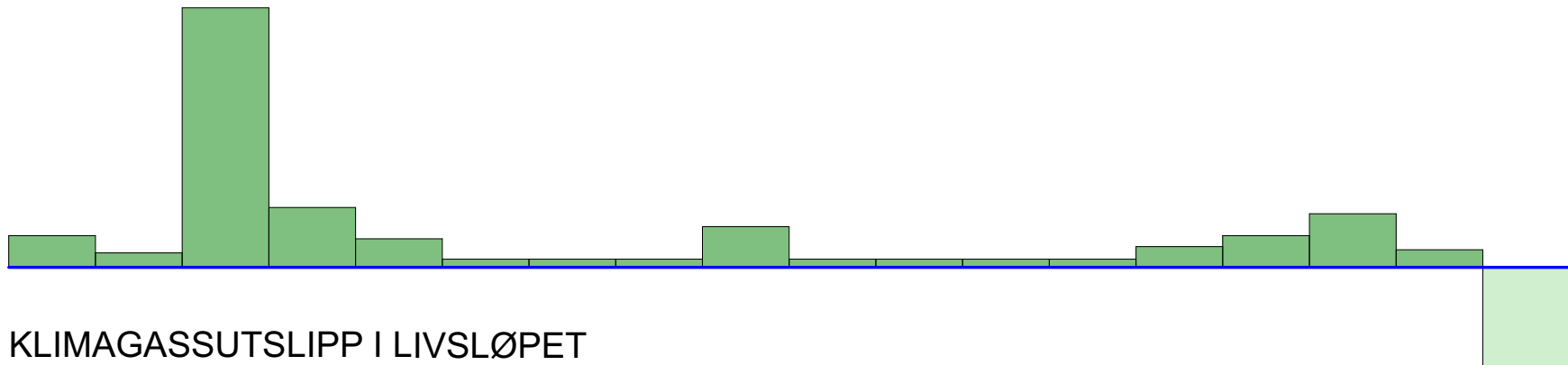
KLIMAGASSUTSLIPP I LIVSLØPET

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

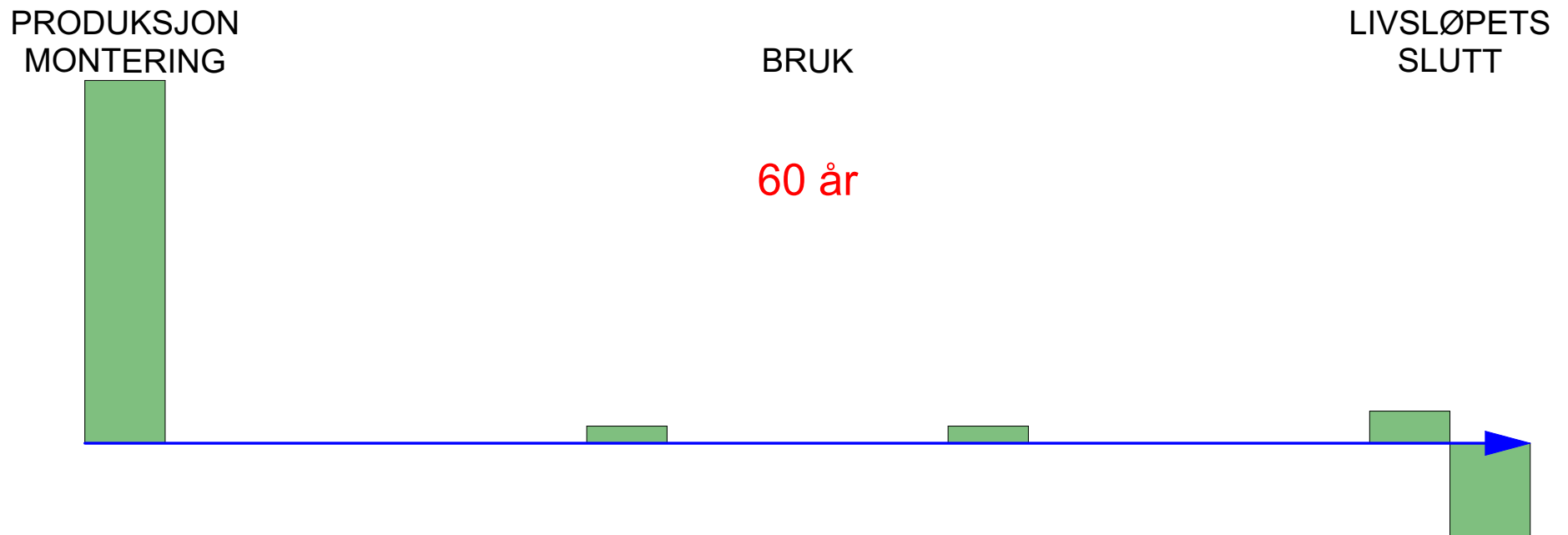
VUGGE TIL GRAV																	
PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT				
VUGGE TIL PORT			MONTERING		BRUK								LIVSLØPETS SLUTT				
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3	C4	D1
RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORBRUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING

VUGGE TIL GRAV

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

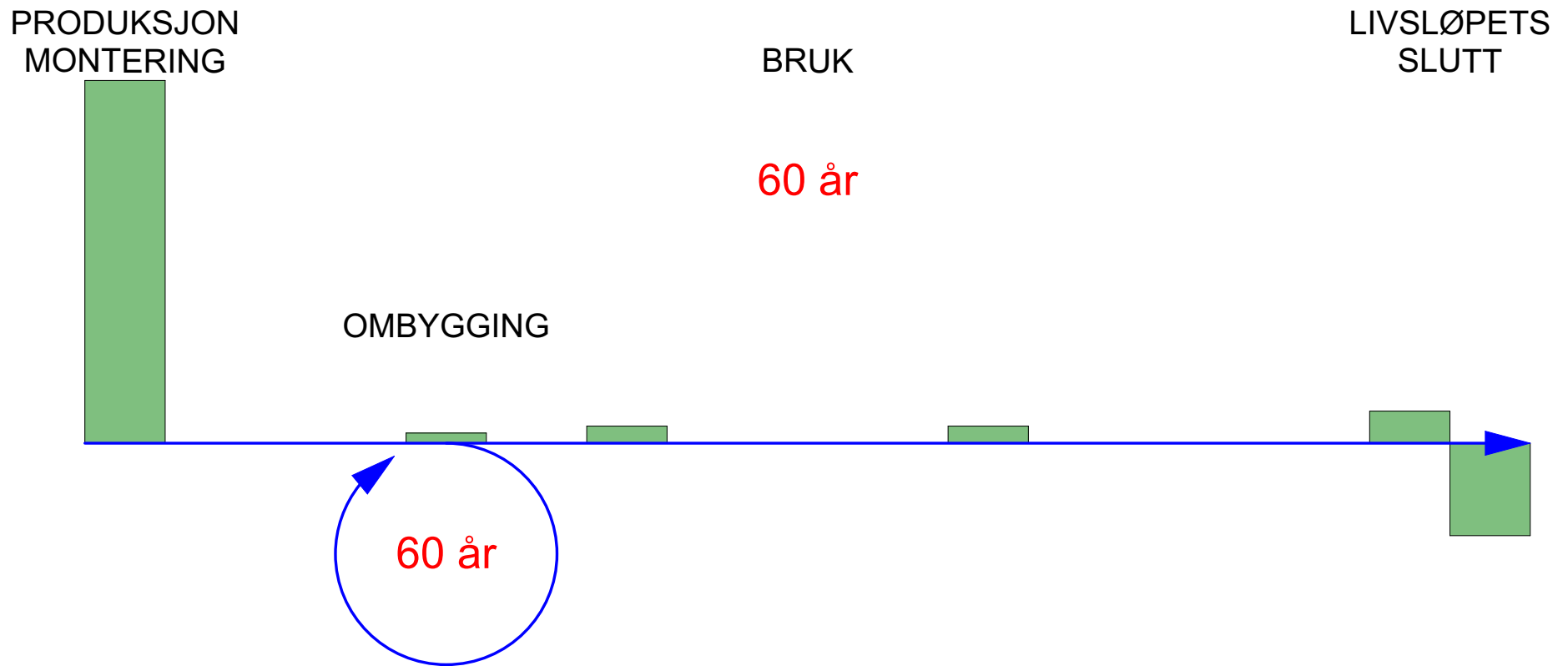
BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

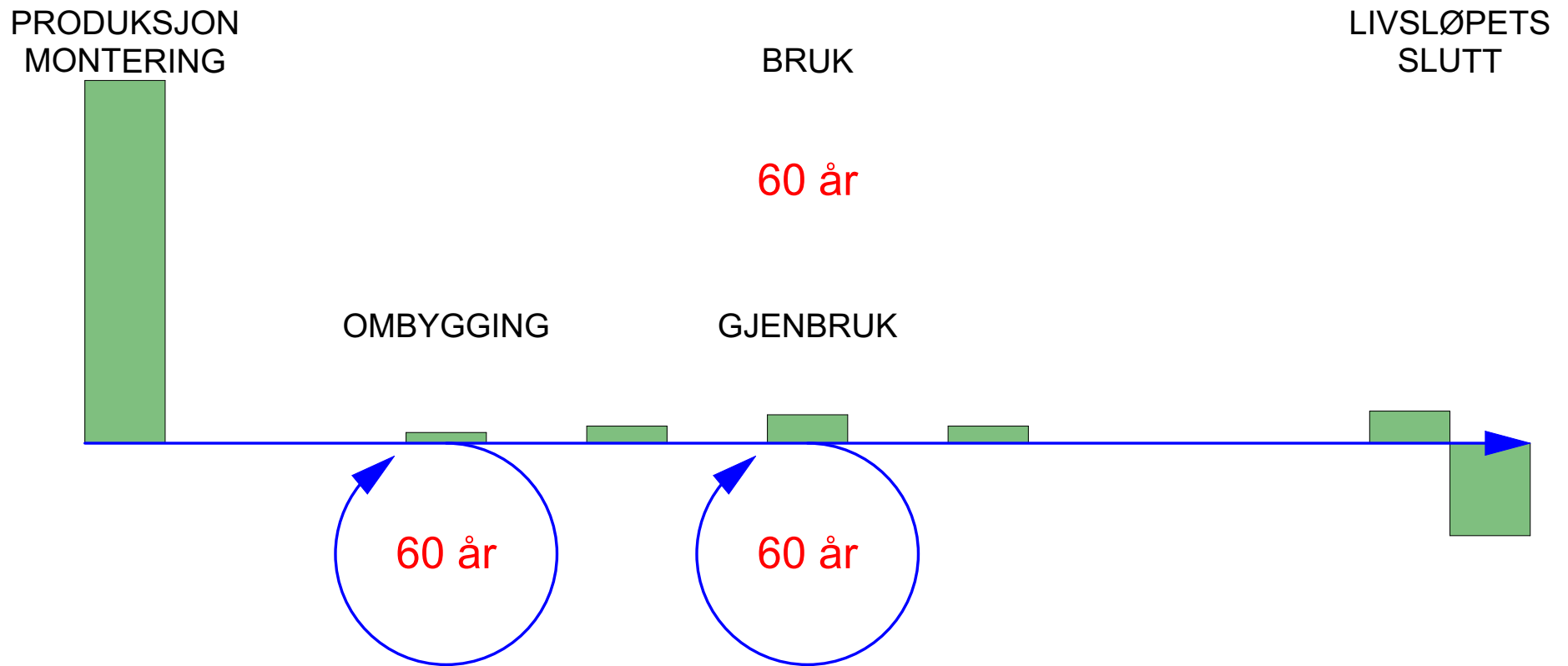
BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

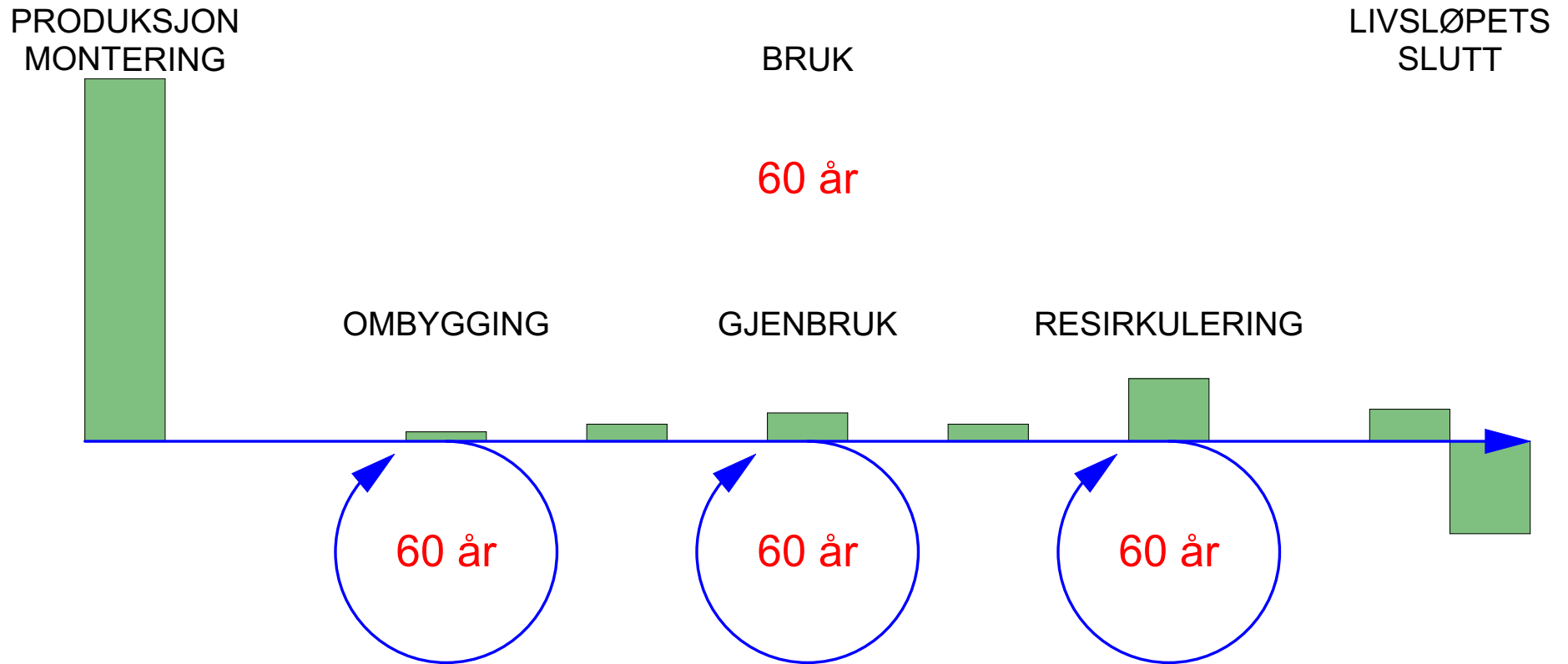
BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG - SIRKULÆR ØKONOMI

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG HANDLER OM MYE MERE ENN KLIMAGASSBEREGNINGER OG EPD-DEKLARASJONER...

KLIMAGASSBEREGNINGER - GRENSESNIITT

REFERANSEPROSJEKTER	KLARGJØRING TOMT																		A1-A3 MATERIALUTSLIPP										A4	A5
	10 Klargjøring tomt	11 Riving	12 Masseutskifting	13 Motylling	14 Stabilisering	15 Førsterket fundamentering	16 Pelling	17 Spurning	18 Byggegrøp	20 BYGNING	21 Grunn- og fundamenter	22 Bæresystem	23 Yttervegger	24 Innervegger	25 Dekker	26 Yttertak	27 Fast inventar	28 Trapper og balkonger	29 Andre elementer	30 VVS	40 ELKRAFT	50 TELE- OG AUTOMAT	60 ANDRE INSTALLASJONER	70 UTOMHUSANLEGG	TRANSPORT BYGGMATERIALER	BYGGEFASEN RIGG OG DRIFT				
200 INDUSTRI OG LAGERBYGG																														
300 KONTOR OG FORETNING																														
Kontorbygg uten kjeller									436	15	37	71	117	178	37	1	13	9												
Bellonahuset									453	19	46	70	67	190	55	3	3	0												
Troll-bygget									253	28	0	48	9	104	7	0	31	28												
Øststensjøveien 27									732	0	66	96	276	240	48	0	6	0												
									306																					
400 SAMFERDSEL OG KOMMUNIKASJON																														
500 HOTELL OG RESTAURANT																														
610 BARNE-, UNGDOM-, VIDeregående skole MM																														
Barneskole 1 etasje									368	34	28	43	53	87	41	1	4	6												
Barneskole 3 etasjer									301	37	43	49	26	75	61	2	8	0												
Ungdomsskole 2 etasjer									288	13	43	50	26	103	46	2	5	0												
Ungdomsskole 4 etasjer									291	25	37	51	30	106	37	2	3	0												
Videregående skole allmenn									268	15	37	58	30	101	22	2	3	0												
									304	24	7	39	40	114	71	3	6	0												
Åsveien skole									248	71	28	19	67	39	21	0	3	0												
Nye Søreide skole									476	58	7	54	194	79	33	0	0	50												
Lade skole									210	30	24	24	12	78	36	0	6	0												
Frydenhaug skole									366																					
Granstangen skole									456																					
Veitvedt skole og hall									336																					
Bjørnsletta skole									426																					
Rykkinn skole									354																					
Heistad skole									756																					
Søreide skole									438																					
620 UNIVERSITET- OG HØGSKOLEBYGNING																														
NSB Kompetansesenter									630	114	64	111	105	166	44	0	10	21									112			
Talhall									720	84	54	168	198	150	42	0	24	0												
Papirbredden II									883	88	129	100	136	340	24	0	2	64												
Campus Evenstad									576	240	60	126	18	114	18	0	0	0												
									340	43	13	50	67	58	94	0	14		22	128							112			
640 MUSEUMS- OG BIBLIOTEKSBYGNING																														
650 IDRETTSHALL, SVØMMEHALL MM																														
Lade idrettshall									375	102	72	66	12	102	48	0	0	0												
Lislebyhallen									402	102	72	66	12	102	48	0	0	0												
									348																					

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - MODULER KLIMAGASSBEREGNINGER

NTNU - CAMPUSUTVIKLING	VUGGE TIL GRAV																D1		
	PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT					
	VUGGE TIL PORT			MONTERING		B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3		C4	
	A1	A2	A3	A4	A5														
	RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORNUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING	
GRENSESNITT																			
KLIMAGASSBEREGNINGER																			
A1-A3 KLARGJØRING TOMT																			
RIVING EKISTERENDE BYGNINGER														X	X	X	X		
MASSEUTSKIFTING TOMT	X	X	X																
MOTFYLLING TOMT	X	X	X																
STABILISERING TOMT	X	X	X																
FORSTERKET FUNDAMENT BYGNING	X	X	X																
PELING BYGNING	X	X	X																
SPUNTING BYGGEGROP ETC.	X	X	X																
FORSTØTNING TOMT	X	X	X																
BETONGLOKK TOMT	X	X	X																
BYGGEGROP BYGNING	X	X	X																
A4 TRANSPORT AV BYGGEMATERIALER TOMT																			
TRANSPORT TIL BYGGEPLASS				X															
A5 BYGGEPLASSUTSLIPP TOMT																			
BYGGEPLASSUTSLIPP TOMT					X														
A1-A3 MATERIALER NYBYGGING																			
20 BYGNING	X	X	X																
30-60 TEKNISKE INSTALLASJONER	X	X	X																
70 UTENDØRSANLEGG	X	X	X																
A4 TRANSPORT AV BYGGEMATERIALER NYBYGGING																			
A4 TRANSPORT TIL BYGGEPLASS NYBYGGING				X															
A5 BYGGEPLASSUTSLIPP NYBYGGING																			
A5 BYGGEPLASSUTSLIPP NYBYGGING					X														
A1-A3 MATERIALER OMBYGGING																			
20 BYGNING																			
30-60 TEKNISKE INSTALLASJONER																			
70 UTENDØRSANLEGG																			
A4 TRANSPORT AV BYGGEMATERIALER OMBYGGING																			
A4 TRANSPORT TIL BYGGEPLASS OMBYGGING																			
A5 BYGGEPLASSUTSLIPP OMBYGGING																			
A5 BYGGEPLASSUTSLIPP OMBYGGING																			
VERDIER SOM "GÅR TAPT" VED RIVING																			
GJENBRUKSVERDI (TUNG ELLER LETT OMBYGGING)																			X

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - MODULER KLIMAGASSBEREGNINGER

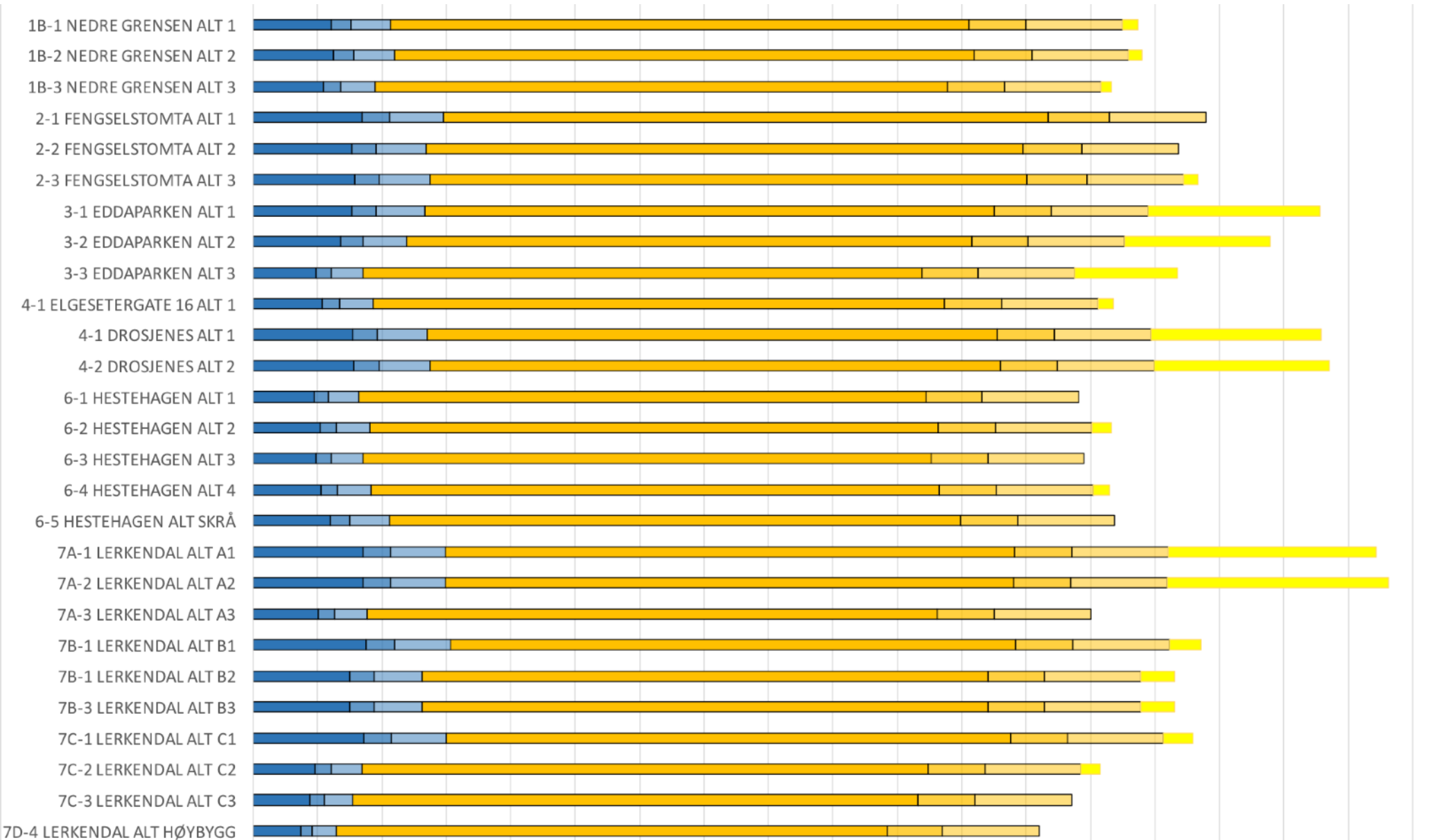
NTNU - CAMPUSUTVIKLING	VUGGE TIL GRAV																		
	PRODUKSJON + MONTERING					BRUK								LIVSLØPETS SLUTT					
	VUGGE TIL PORT			MONTERING															
	A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	C1	C2	C3	C4	D1	
GRENSESNIITT KLIMAGASSBEREGNINGER	RÅVARE	TRANSPORT	PRODUKSJON	TRANSPORT	MONTERING BYGGEPLASS	BRUK	VEDLIKEHOLD	REPARASJON	UTSKIFTING	RENOVERING	ENERGIBRUK I DRIFT	VANNFORBRUK I DRIFT	TRANSPORT I DRIFT	RIVING	TRANSPORT	AVFALLSBEHANDLING	AVFALL TIL SLUTTBEHANDLING	MATERIALGJENVINNING	

FORSLAG TIL NS 3720:2017																			
LANDEFFEKTER					X														
BYGGEFASE, TRANSPORT BYGGEVARER, KLARGJØRING AV TOMT				X	X											X	X	X	
MATERIALER, PRODUKTER, BYGGEVARER	X	X	X			X	X	X	X	X									
ENERGIBRUK I DRIFT											X								X
TRANSPORT I DRIFTSFASEN													X						
RIVING/AVHENDING AV BYGNINGEN														X	X	X	X	X	

VERKTØY - LCA/LCC OMRÅDEPLANLEGGING

EKSEMPEL: CAMPUSUTVIKLING NTNU TRONDHEIM

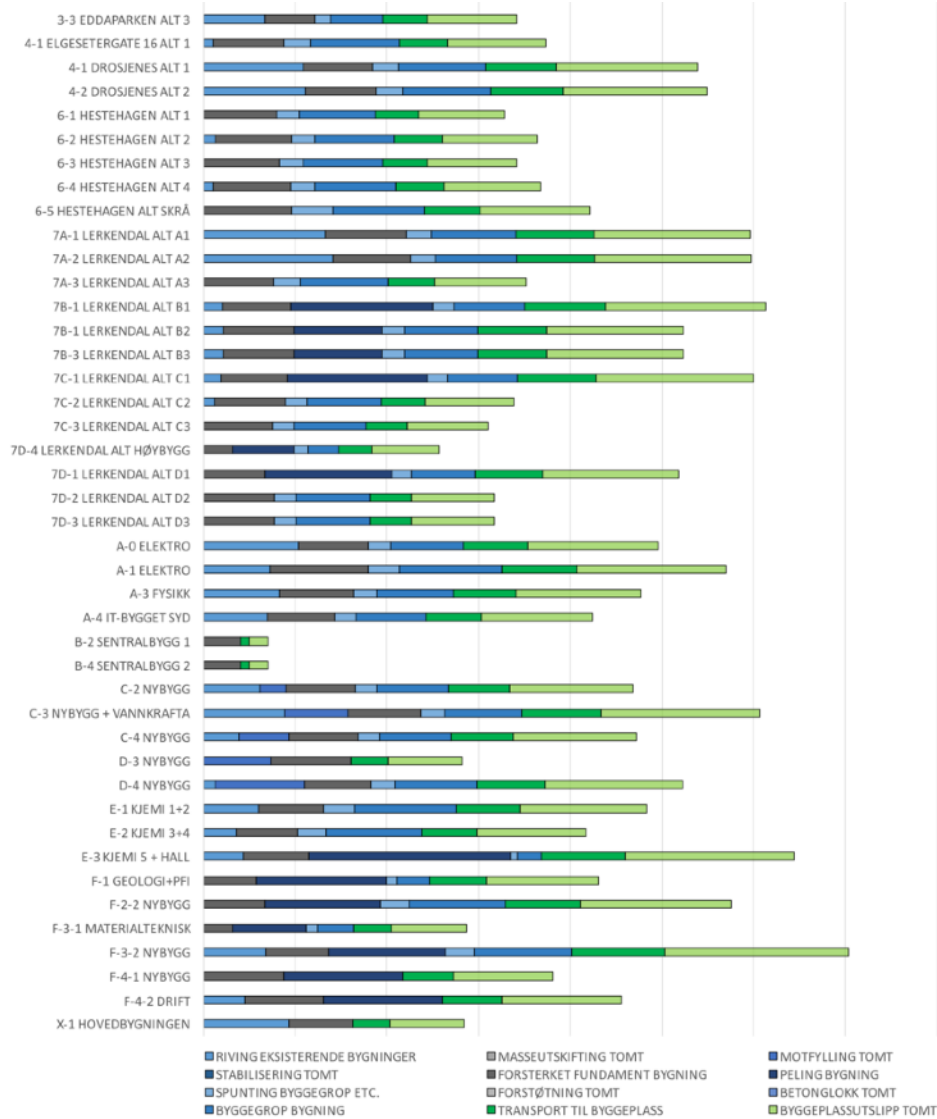

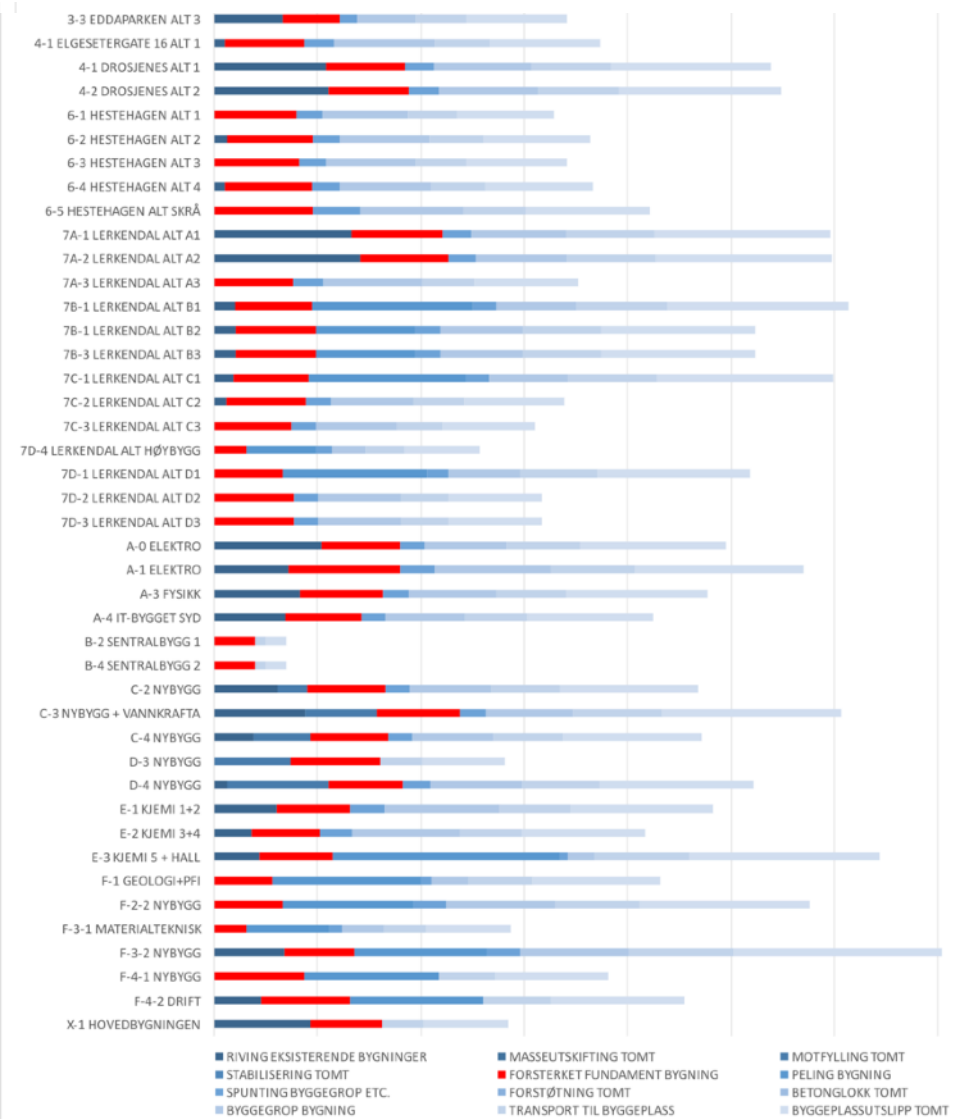
VERKTØY - LCA/LCC OMRÅDEPLANLEGGING

EKSEMPEL: CAMPUSUTVIKLING NTNU TRONDHEIM

KLARGJØRING TOMT

KLARGJØRING TOMT

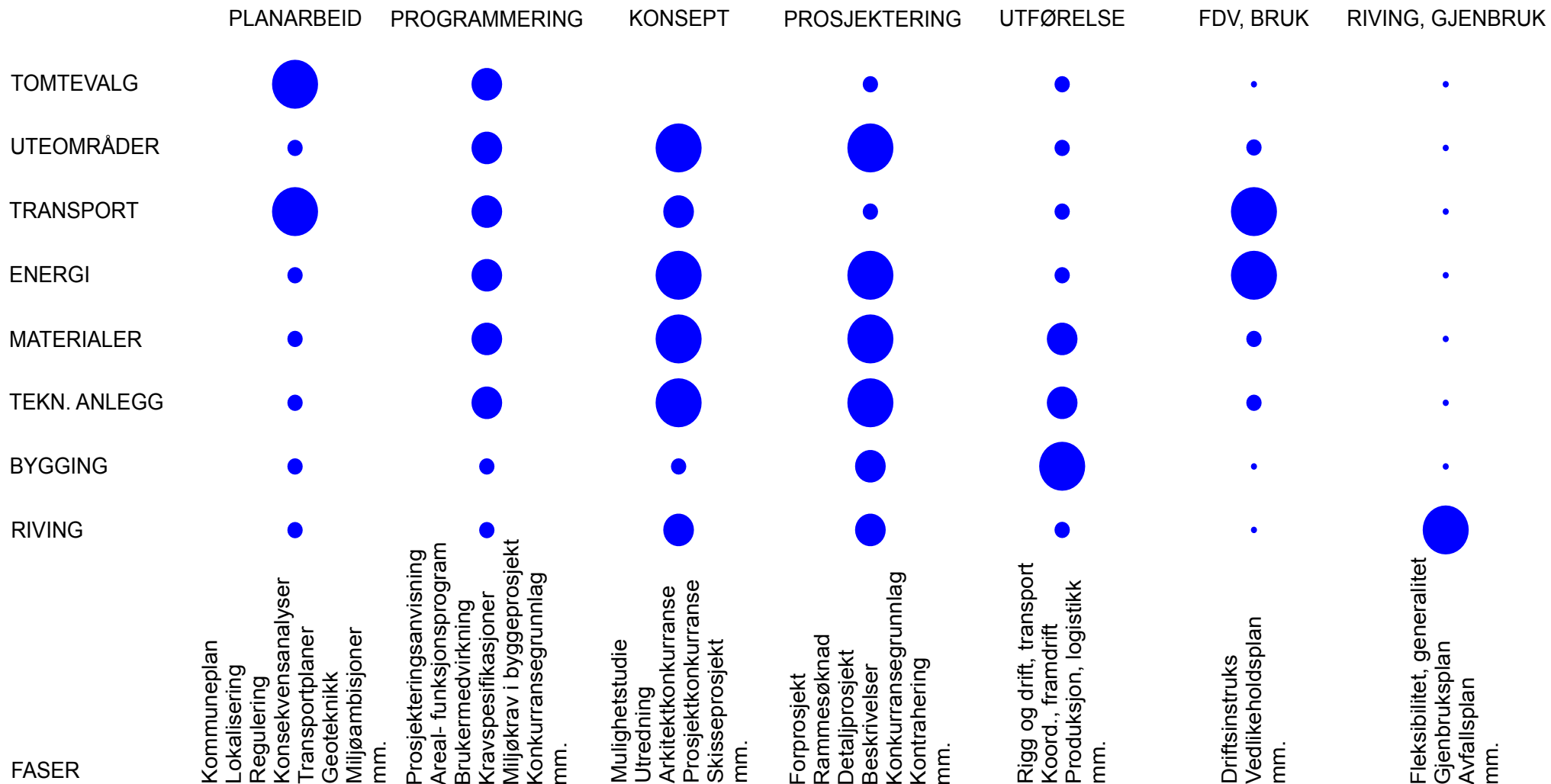
UTSLIPPSTIDSPUNKT - ÅRLIG REDUSERT KLIMAGASSUTSLIPP

Årlig redusert klimagassutslipp til 8 pilotskoler i Framtidens Bygg og FutureBuilt jfr. referansebygg (Kilde: Framtidens Bygg og FutureBuilt)

NASJONALT KLIMAGASSUTSLIPP - KLIMAGASSREGNSKAP

KLIMAGASSREGNSKAPETS MODULER KAN PÅVIRKES I ULIKE FASER AV PROSJEKTUTVIKLING OG LEVETID.

TVERRFAGLIG SPISSKOMPETANSE OG KOORDINERING AV ULIKE TILTAK

TVERRFAGLIG SPISSKOMPETANSE

KLIMAGASSREGNSKAP

BRANN

LYD, AKUSTIKK

KONSTRUKSJON, STATIKK

PRODUKSJONSTEKNIKK

ENERGI

INNEMILJØ, KLIMA

BYGNINGSFYSIKK

UNIVERSELL UTFORMING

FUNKSJONALITET

BYGGHERREKRAV

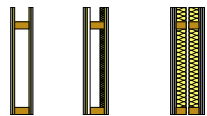
ESTETIKK

RENGJØRBARHET

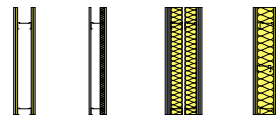
TEKNISKE INSTALLASJONER

ØKONOMI

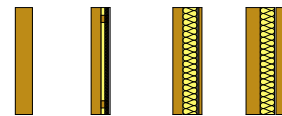
VEDLIKEHOLD

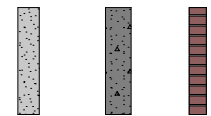
TRESTENDERVEGG ?

STÅLSTENDERVEGG ?

MASSIVTREVEGG ?

MASSIVE VEGGER ?

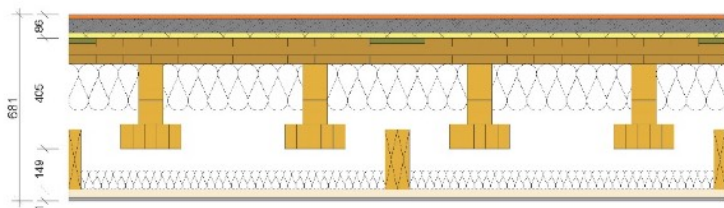
PRODUKTEGENSKAPER

TVERRFAGLIG OG HELHETLIG VURDERING AV PRODUKTER OG SAMMENSATTE KONSTRUKSJONER

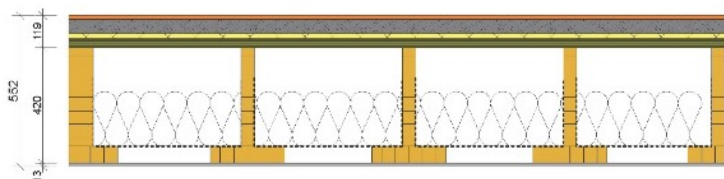
FUNKSJONELLE KRAV	
BRANNKRAV LYDKRAV	Definere typiske brannkrav for ulike bygningskategorier. Definere typiske lydkrav for ulike bygningskategorier og funksjoner. Luftlyd og trinnlyd. Flankelydegenskaper. Vibrasjon og egenfrekvens. Akustiske egenskaper.
NYTTELAST	Definere typiske nyttelaster for ulike bygningskategorier og funksjoner som påvirker bruddgrenser, nedbøyning og spennvidder.
SPENNVIDDER	Definere typiske spennvidder for ulike bygningskategorier og arealer med fritt spenn for å fange opp større andel av bygningsmassen. Bygningskategoriene bør gjennomgås systematisk for å finne grenseverdiene. Det er i prosjektbeskrivelsen angitt et behov for spennvidder rundt 8-9 m.
NEDBØYNING	Definere maks nedbøyning for bl.a. å unngå behov for teleskoptilslutninger, fleksible oppheng og overgang til tilstøtende bygningslementer.
ETASJER	Definere typisk behov for antall etasjer for ulike bygningstyper i bl.a. urbane strøk.
BYGGEHØYDER	Dekketykkelse, bjelkehøyder, innfelte dragere innvirker på den totale byggehøyden.
EGENLAST	Lav egenlast gir redusert fundamenteringsbehov og belastning på dårlig grunn.
SEISMISK YTELSE	Egenskaper i forhold til jordskjelv.
ØKONOMI	
KOSTNADSNIVÅ	Elementenes kompleksitet og materialforbruk vil påvirke kostnadsnivå og konkurransevne mot andre materialer.
TILJENGELIGHET I MARKEDET	Tilgjengelighet til produksjon av elementer gir forutsigbarhet mht. leveringstid. Flere produsenter gunstig.
MARKEDSKONKURRANSE MODULBASERT	Økt tilgjengelig produksjon gir konkurranse i markedet. Repetisjon og enkelt system kan gi redusert kostnadsnivå.
KLIMA	
KLIMAGASSUTSLIPP	Beregne klimagassutslipp til dekker og bærekonstruksjoner slik at valgte løsninger gir en bærekraftig gevinst sammenlignet med dagens løsninger. Gjelder utslipp til produksjon, transport, montering, driftsfase og gjenbruksverdi.
GENERALITET	Fleksible elementer kan fange opp framtidige ombyggingsbehov med ulike brann- og lydkrav, tekniske anlegg mm. Robuste elementer gir vesentlig høyere gjenbruksverdi. Elementene bør fange opp behov for flytting av vegger, lydskiller mm
GJENBRUKSVERDI	Gjenbruksverdi på høyest mulig nivå gunstig. Blir sjelden definert i klimagassvurderinger, men vil på sikt gi betydelig reduksjon i utslipp.
LEVETID	Økt levetid fordeler investeringen over flere år og gir høyere gjenbruksverdi og lavere klimagassutslipp.
LEVERANSEMULIGHET, GENERALITET EGENVEKT	Lokal produksjon gir økt utnyttelse av lokale ressurser og lavere transportbehov. Lav egenvekt gir redusert materialbruk til bl.a. fundamentering.
SAMVIRKE	
SAMVIRKE TILSTØTENDE KONSTRUKSJONER	Økt grad av samvirke mellom ulike konstruktive elementer kan gi økt kapasitet og mindre materialbruk. Overføring av horisontale krefter til momentstive rammer, avstivende skiver, sjakter, trapper mm. Evt. massivtre.
ISOLASJON, KULDEBRO, TETTHET	Robuste enkle elementer gir større fleksibilitet mht. tilslytning mot tilstøtende elementer (søyler, dragere, vegger i topp- og bunn. Plane flater gir enklere tilslutninger.
TILSLUTNINGER	Komplett oppbygging av dekker må vurdere gulvoverflater, fall til sluk, varmerør, datagull og tekniske føringer mm.
TILPASNINGSDYKTIGHET	Mulighet for hulltaking vertikalt gjennom dekker og horisontalt gjennom dragere gir økt fleksibilitet. Ved større hulltakinger bør elementene kunne utveksles uten omfattende tiltak. Elementene bør fange opp ulike spennvidder uten at de blir uforholdsmessig kostbare eller kompliserte. Elementene bør kunne produseres for montering i alle vinkler - ikke bare 90° - for å kunne tilpasses ulike behov.
INTEGRERING TEKNISKE ANLEGG	Integrert teknisk anlegg kan gi reduserte byggehøyder og fleksible muligheter for føringer. Integrerte løsninger kan imidlertid bli komplekse og lite fleksible hvis de innebygges.
MONTERING TEKNISKE ANLEGG	Elementenes form og materialer påvirker monteringsmetode, hastighet og økonomi for tekniske fag.
GJENNOMFØRING TEKNISKE ANLEGG	Gjennomføring tekniske anlegg krever hulltaking i elementer. Prefabrikkerte gjennomføringer gir fordel framfor hulltaking på stedet. Tetting for lyd og brann.
MILJØ	
INNEMILJØ, EMISJONER	Vurder materialenes emisjon og skadelige utslipp både i produksjon, ved montering og i bruk.
VEDLIKEHOLDSBEHOV MILJØGIFTER FUKTMOTSTAND	Vurder konstruksjonenes bestandighet og vedlikeholdsbehov. Produksjon av elementer kan gi uheldige utslipp av miljøgifter Risiko og fare for bl.a. dannelse av muggsopp ved uønsket fuktinnnivå ved skade, feilkonstruksjon mm. Fuktopptak og fuktutjevning.
HYGROSKOPISKE EGENSKAPER TERMISKE EGENSKAPER RESSURSGRUNNLAG	Varmelagring og isoleringsevne. Konduktivitet. Ressursgrunnlaget til materialbruk som inngår i elementet. Er det begrensede globale ressurser eller fornybart?
ESTETIKK	
ESTETISKE HENSYN	Elementene bør kunne fange opp ulike materialkarakterer og ønske om lokal tilpasning. Alle bygg har individuelle behov.
RØD TRÅD	Omgivelsene stiller krav til materialkarakter og fasadeutforming. Elementene bør kunne fange opp ulike krav (kledningstyper, bygningslementer etc.).
ALDRING	Elementenes og materialenes aldringsegenskaper.
ENERGI	
TETTHET, TILSLUTNINGER	Løsningene må gi mulighet for kontinuerlige sperresjikt forbi dekkekanter, søyler, dragere og evt. tette tilslutninger.
TEMPERATURTJEVNING	Tunge elementer i dekker og konstruksjoner kan virke positivt på temperaturtjevning. Lette materialer kan gi positiv innvirkning på raskere temperaturskifter hvis dette er ønskelig (nattsinking).
FUKTUTJEVNING	Hygroskopiske egenskaper kan virke positivt på temperaturtjevning.
MONTERING	
ROBUSTHET PRESISJON MONTERINGSFASTHET	Enkle sytmer er gjerne mere robuste i forhold til følsomhet, tilpasning, montering mm. Byggeplassavvik og nødvendig toleranse ved tilslutning til andre bygningselementer Rask montering gir økonomiske fordeler, mindre følsomhet for klima, mindre aktivitet på byggeplass.
ELEMENTSTØRRELSE FØLSOMHET MONTERING	Fleksibilitet i elementstørrelser Elementmontasje som betinger høy presisjon kan være følsom for byggeplassavvik. Høy presisjon gir imidlertid stor fordel mht. forutsigbarhet og andre tilstøtende elementer.
LOGISTIKK SÅRBARHET ARBEIDSMILJØ	Leveringstid, transport, lagring på fabrikk eller byggeplass Sårbarhet mht. fukt, løft, monteringsstidspunkt mm. Arbeidsmiljø på byggeplass. Sikkerhet, støy, støv mm.
PRODUKSJON	
PREFABRIKASJONSMULIGHET	Økt prefabrikasjon gir stabil og kontrollert produksjon. Parallell produksjon og bygging - spesielt viktig i urbane tettbebyggelser.
TRANSPORT TIL BYGGEPLASS	Elementenes størrelse, maks lengde bredde, vekt, volum påvirker transportmuligheter, kostnad og klimagassutslipp.
LOKAL PRODUKSJON	Lokal produksjon gir sysselsetting og er et godt utgangspunkt for lave transportutslipp. Større fleksibilitet og direkte kontakt produksjon og byggeplass.
PRODUKSJONSTID	Leveringstid fra bestilling til leveranse. Muligheter for endringer underveis og etter montering.
STATISK BILDE KOMPLEKSITET	Robust system som takler avvik og gir økt sikkerhet. Enkle konstruksjoner og grensenitt gir økte muligheter for lokal produksjon. Komplekse systemer krever større volum og medfører lengre transport.
PRESISJON INTEGRERING	Forventet presisjon ved produksjon, montering og i driftsfase. Mulighet for integrering og prefabrikasjon tekniske anlegg
ARBEIDSMILJØ	
ARBEIDSMILJØ PRODUKSJON	Økt produksjon på fabrikk under forutsigbare forhold bør gi økt sikkerhet for tilfredstillende arbeidsmiljø og sikkerhet.
ARBEIDSMILJØ BYGGEPLASS	Heising, sikkerhet. Støy og støv ved montering av tilstøtende bygningsmessige elementer. Støy og støv ved montering tekniske installasjoner
TVERRFAGLIG KOMPLEKSITET	Økt kompleksitet gir økt risiko for uoverensstemmelser i grensenitt mellom bygningsmessige fag og tekniske fag.

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - PRODUKTVALG

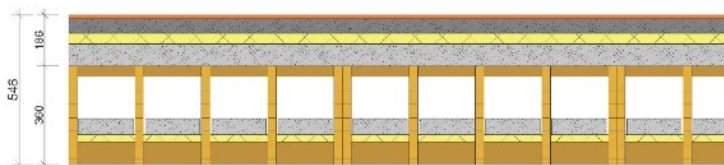
Valg av produkt og produsent kan halvere eller doble klimagassutslippet i forhold til generiske verdier som ligger til grunn for klimagassregnskapet.

CONSTRUCTION 1

CONSTRUCTION 2

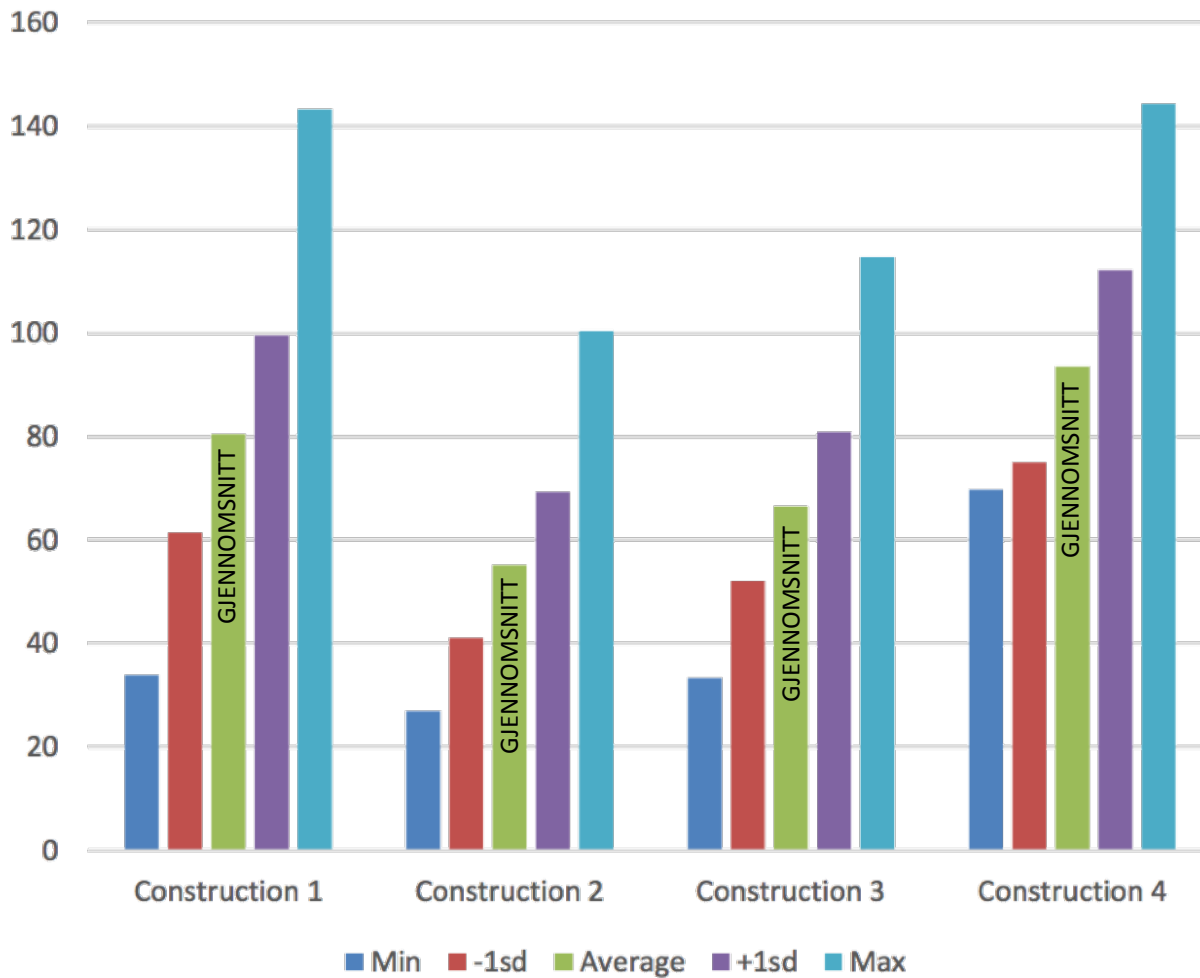

CONSTRUCTION 3

CONSTRUCTION 4

Carbon footprint, A1-A3

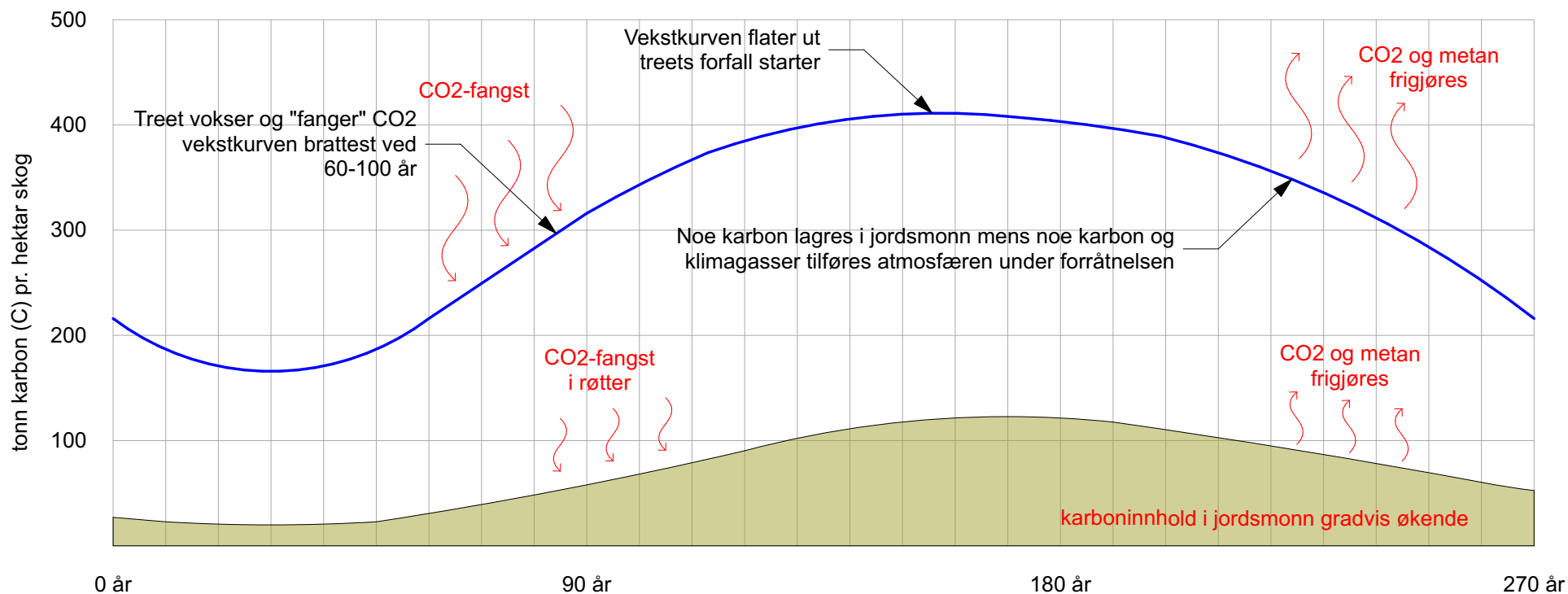

Kilde: Skaar, Solem & Ruther: Composite floors in urban building: Options for low carbon building design.

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

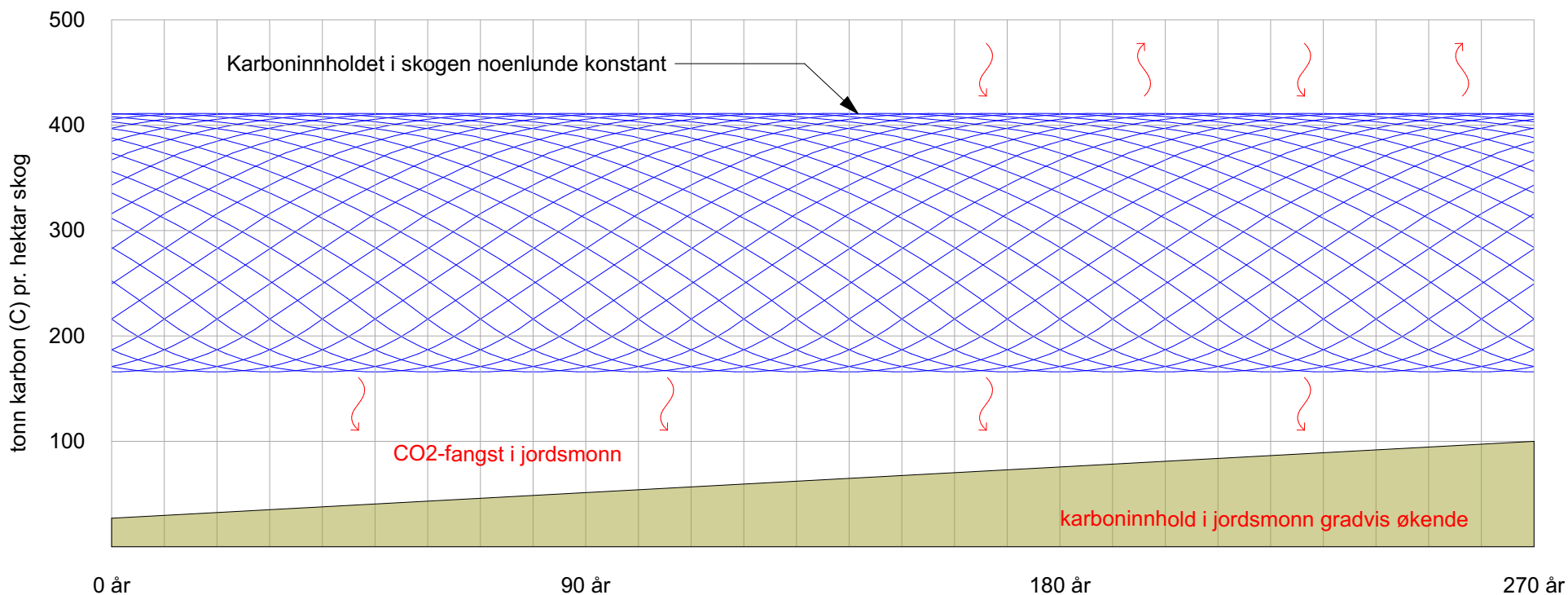
VEKSTKURVE GRAN

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

KARBONINNHOLD I "URSKOG" UTEN UTTAK AV TØMMER

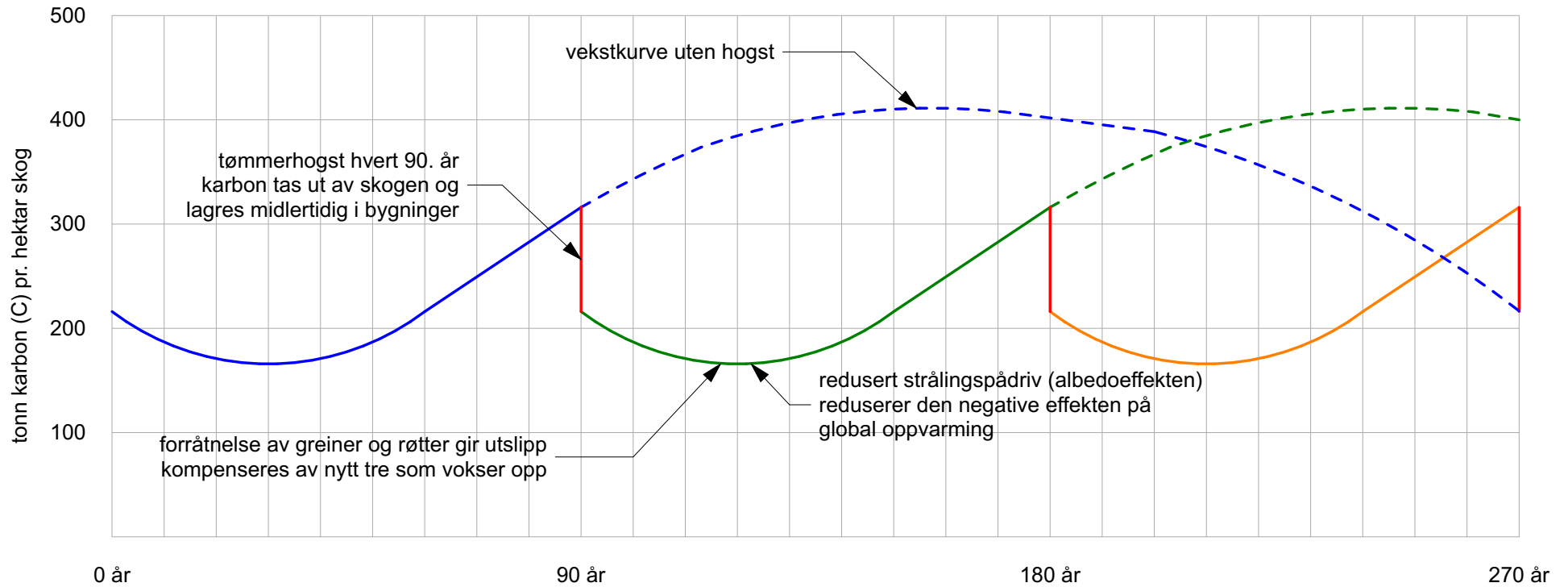

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

KARBONINNHOLD I SKOG ved rotasjonstid 90 år

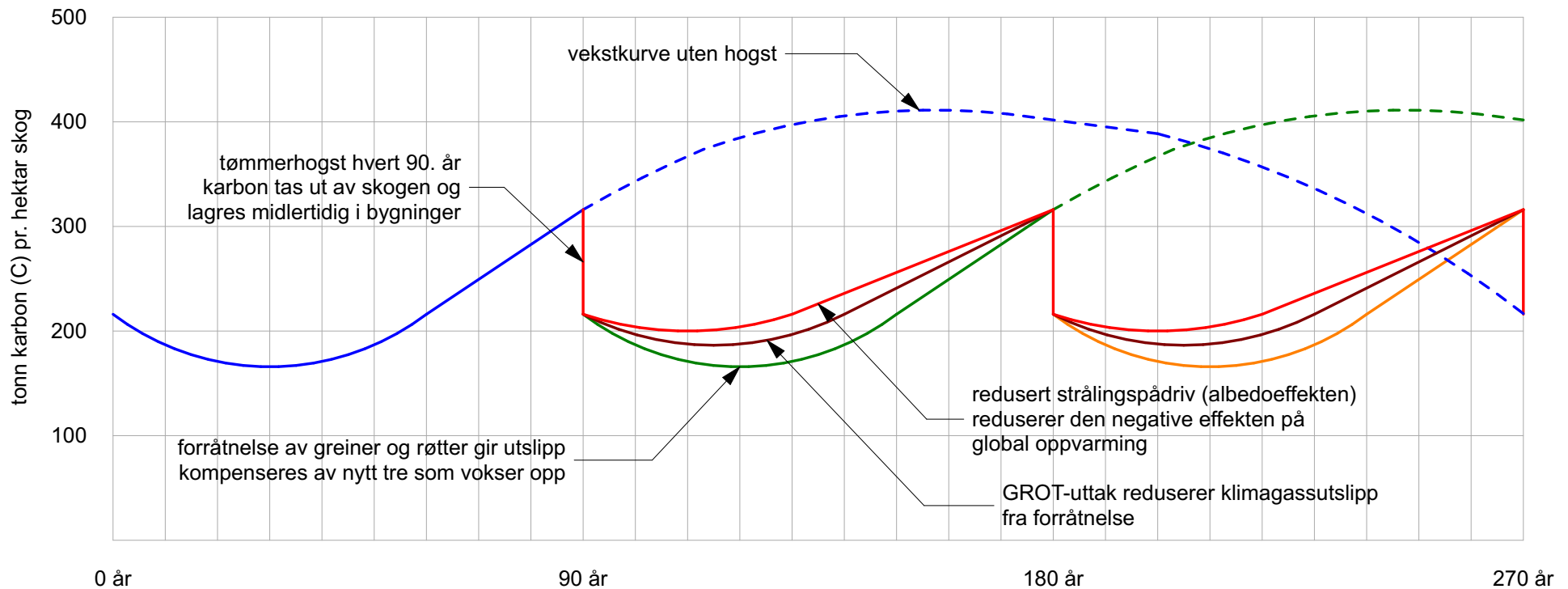
Kilde: Kenneth Sandberg, Cowi

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

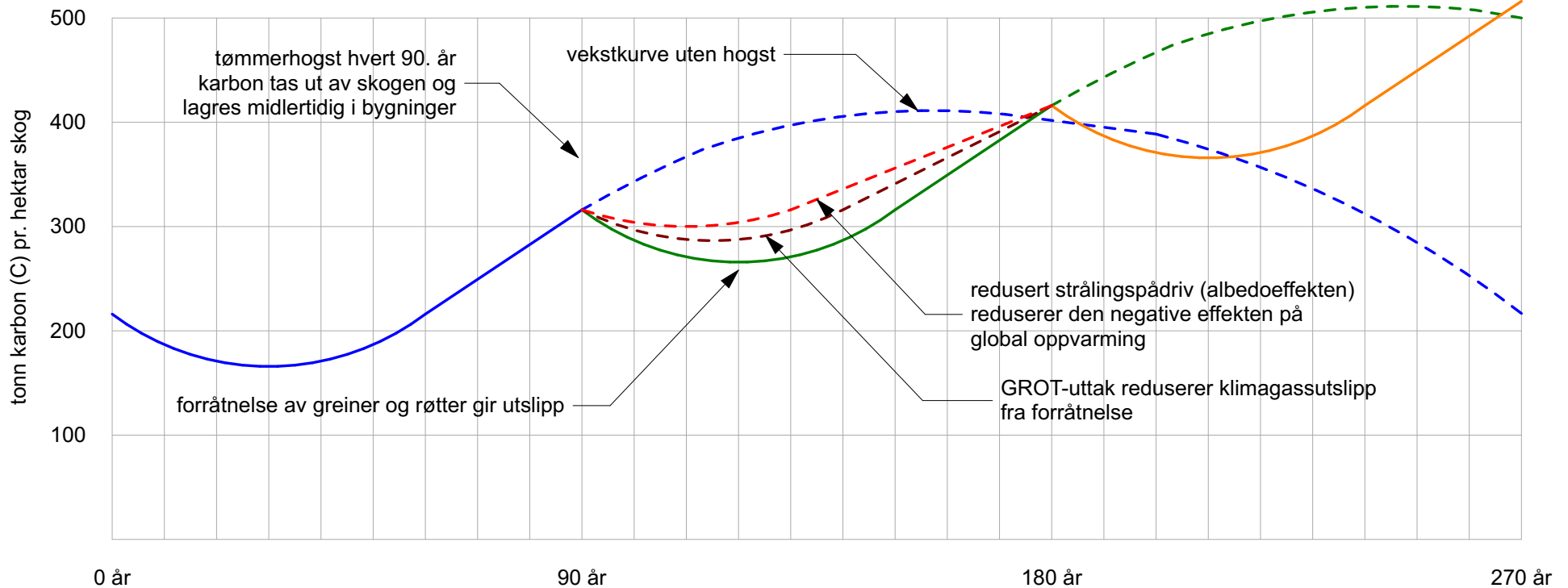
BÆREKRAFTIG SKOGSDRIFT - GROTUTTAK OG STRÅLINGSPÅDRIV

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

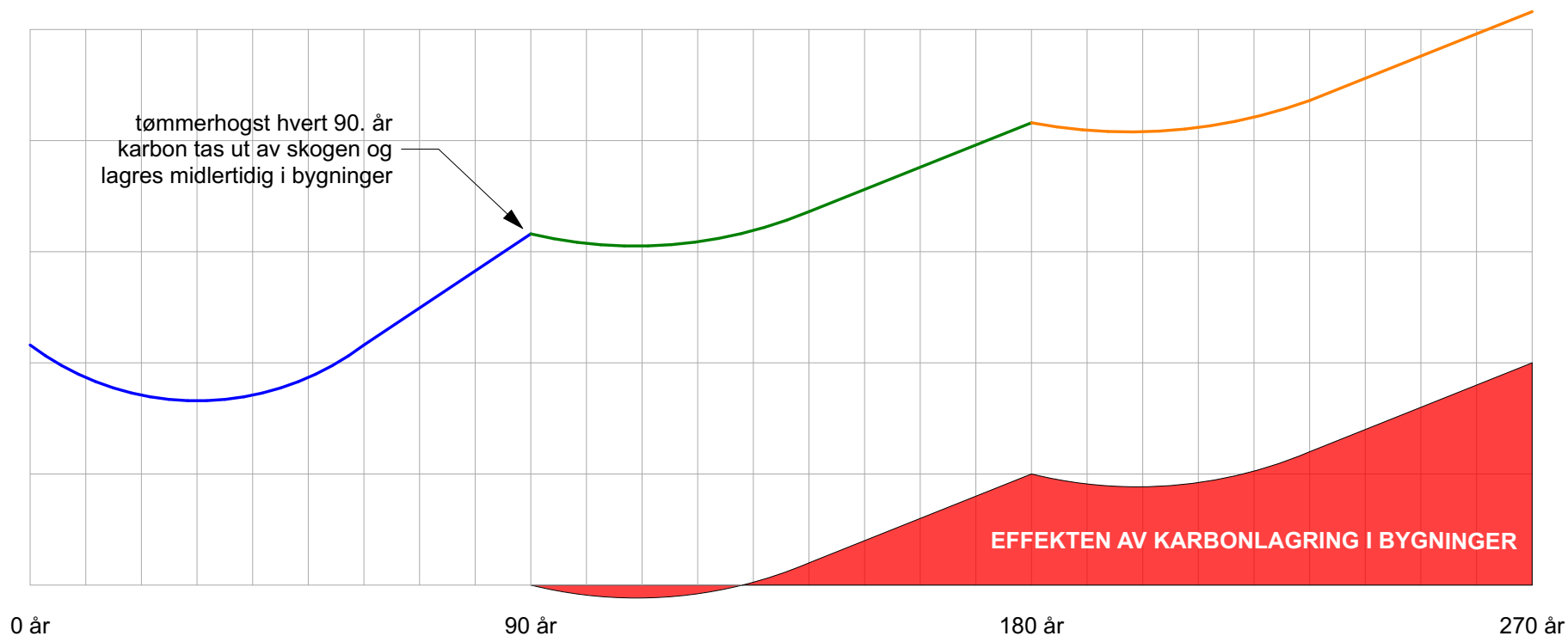
EFFEKT AV KARBONLAGRING I BYGNINGER

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

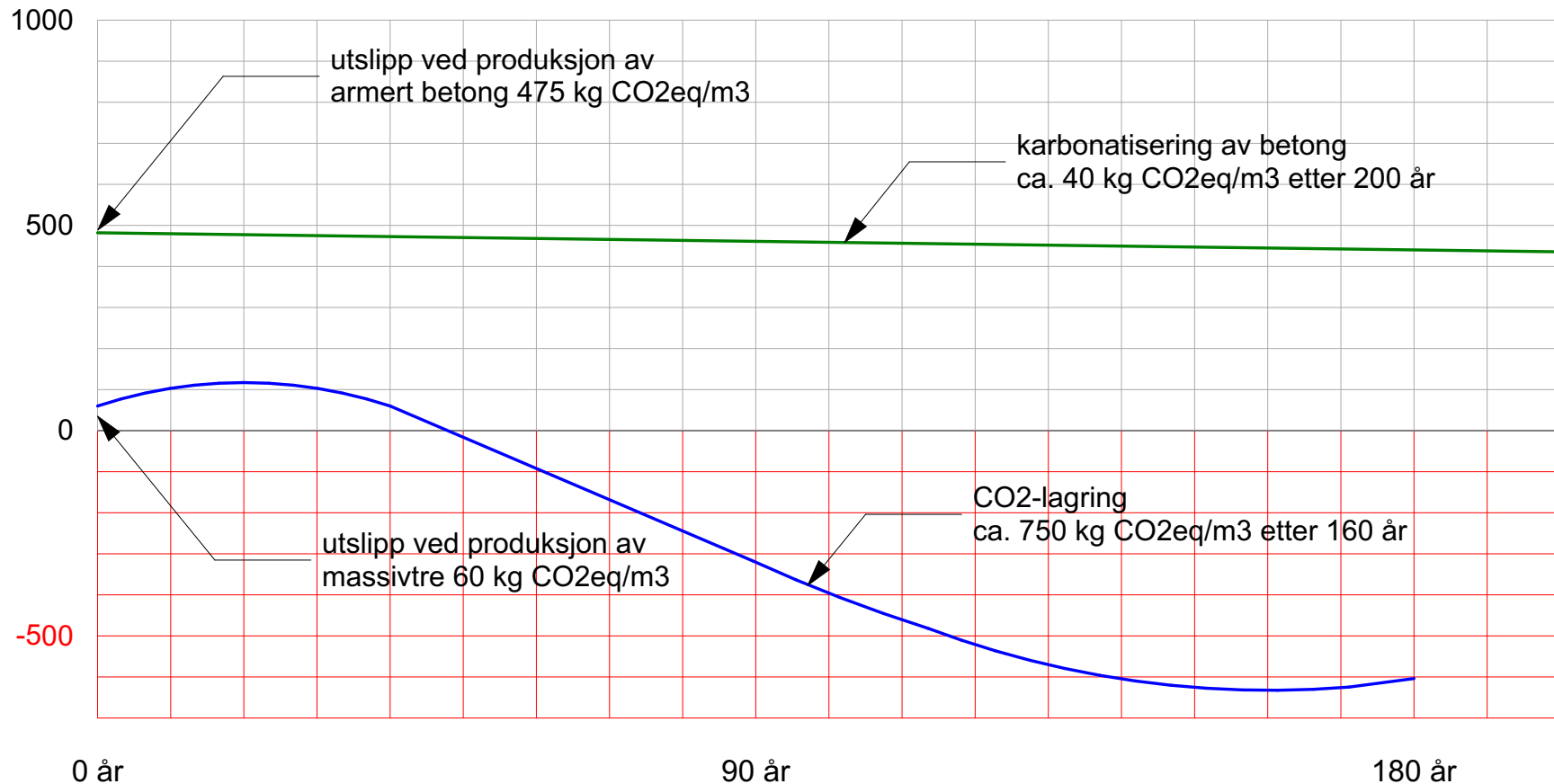
EFFEKTEN AV KARBONLAGRING I BYGNINGER

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – KARBONLAGRING I TRE

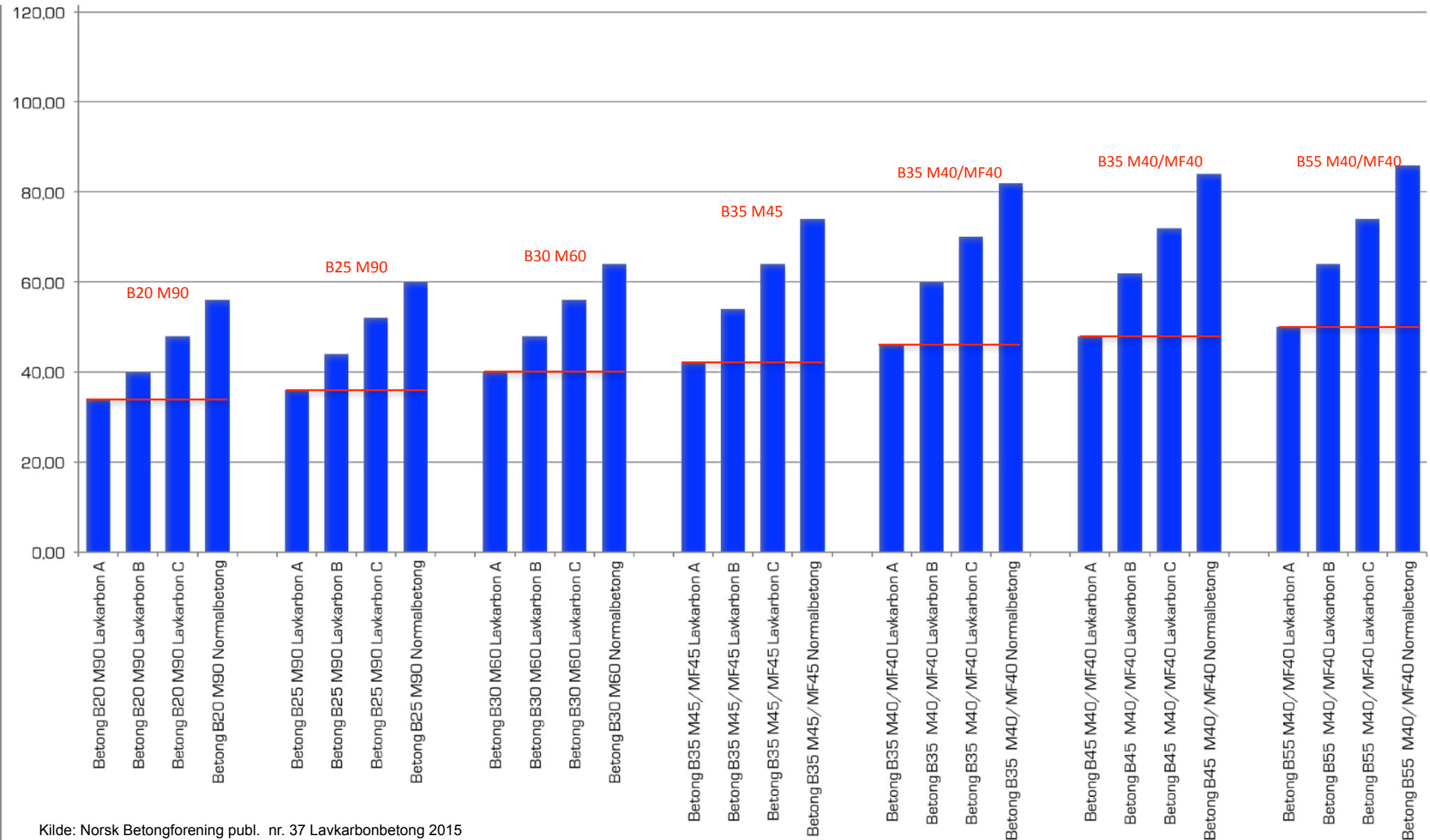
VIL ØKT BRUK AV TRE REDUSERE KLIMABELASTNINGEN?

EFFEKTEN AV KARBONLAGRING I TRE OG KARBONATISERING AV BETONG

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

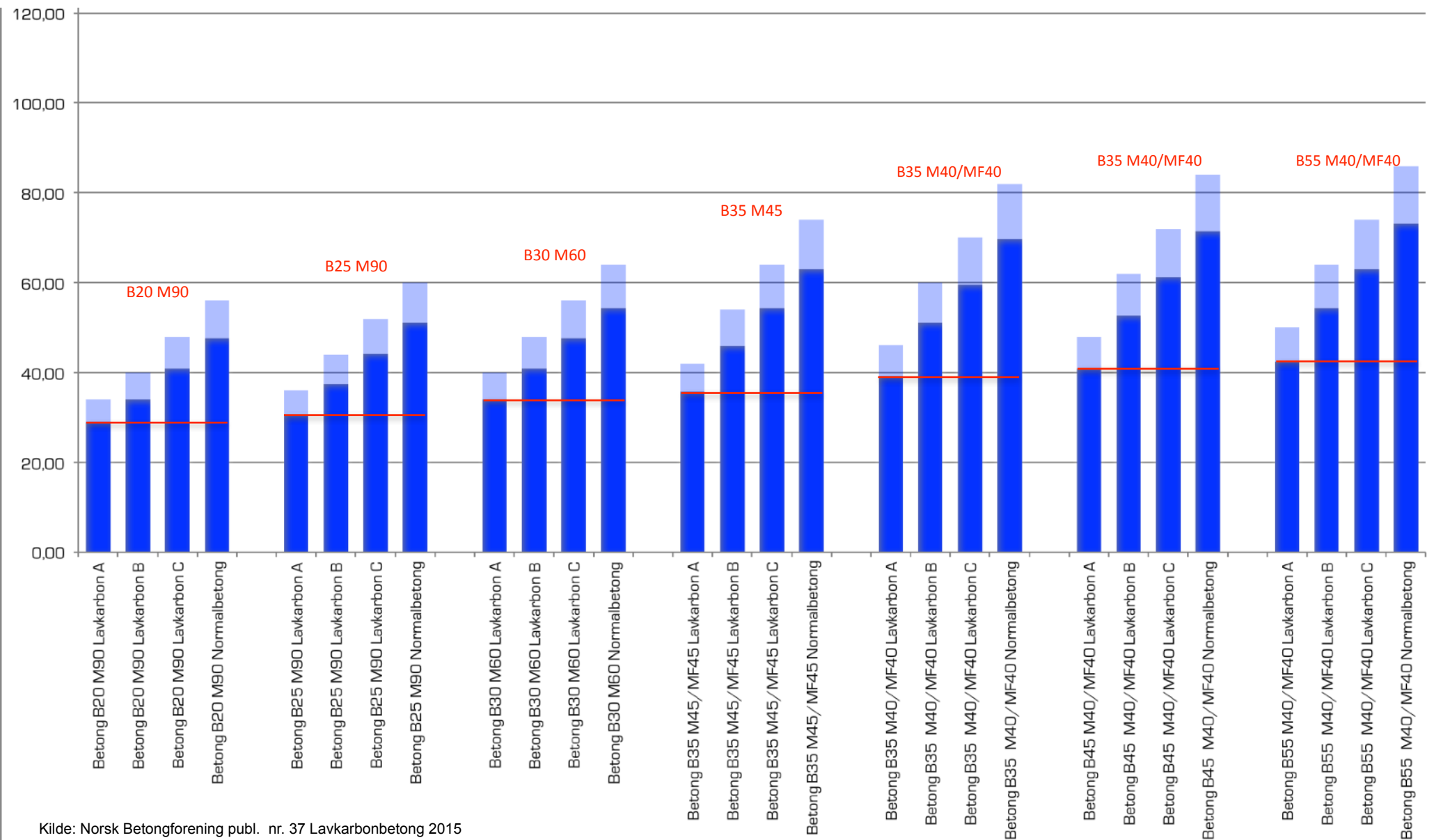
KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - UTEN ARMERING

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - INKL. KARBONATISERING OVER 200 ÅR

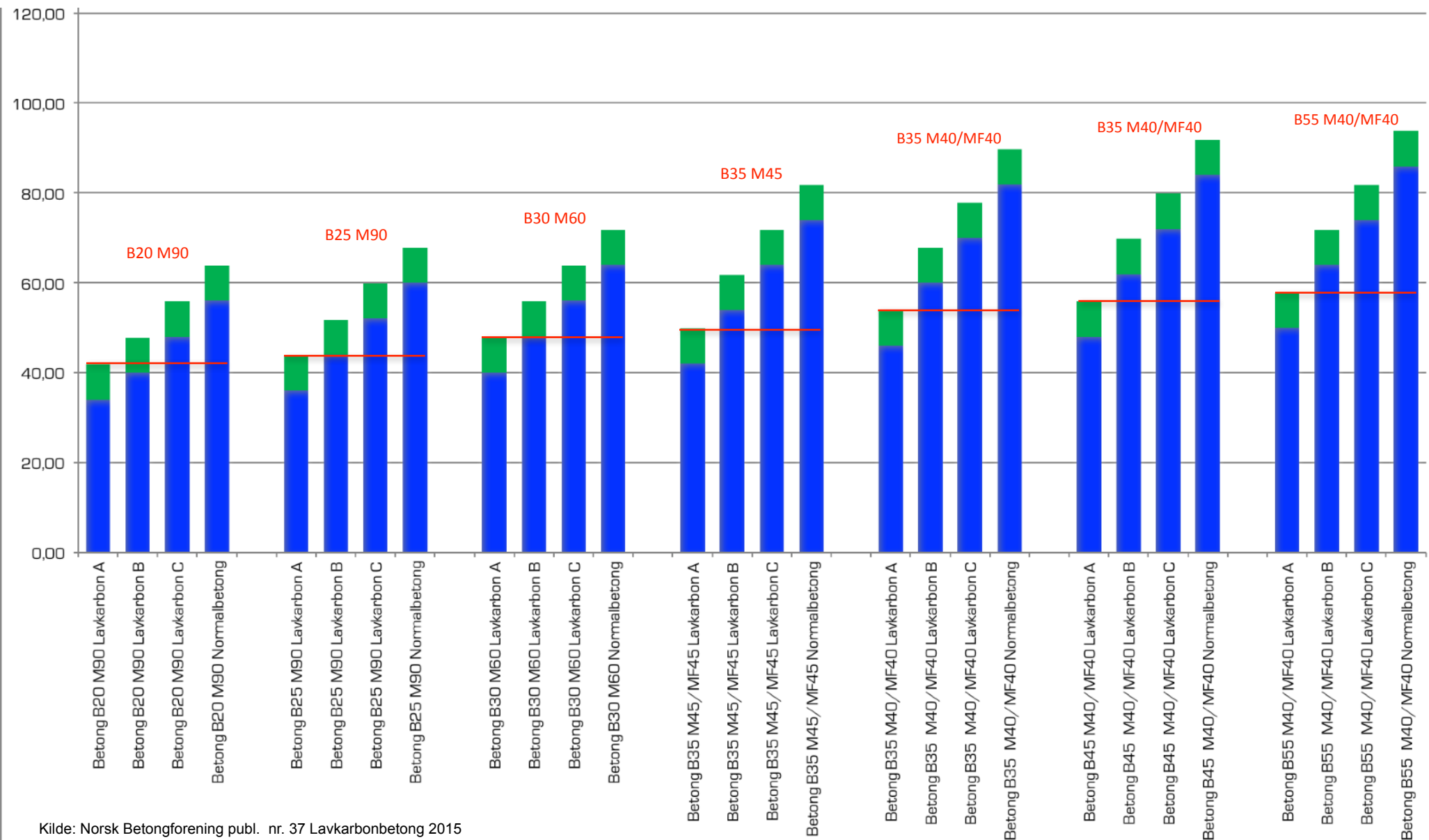

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

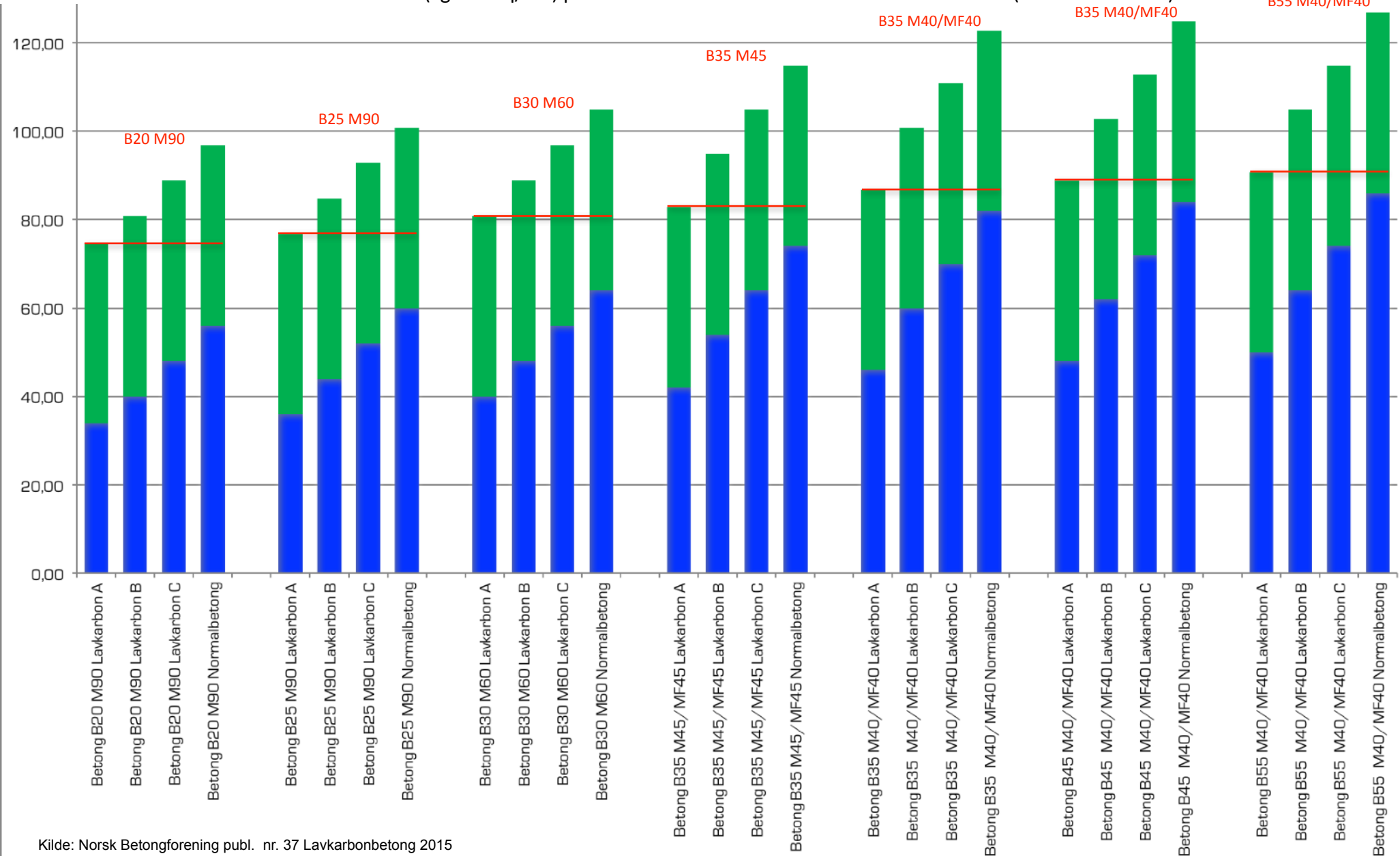
KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - INKL. ARMERING (100% RESIRKULERT)

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

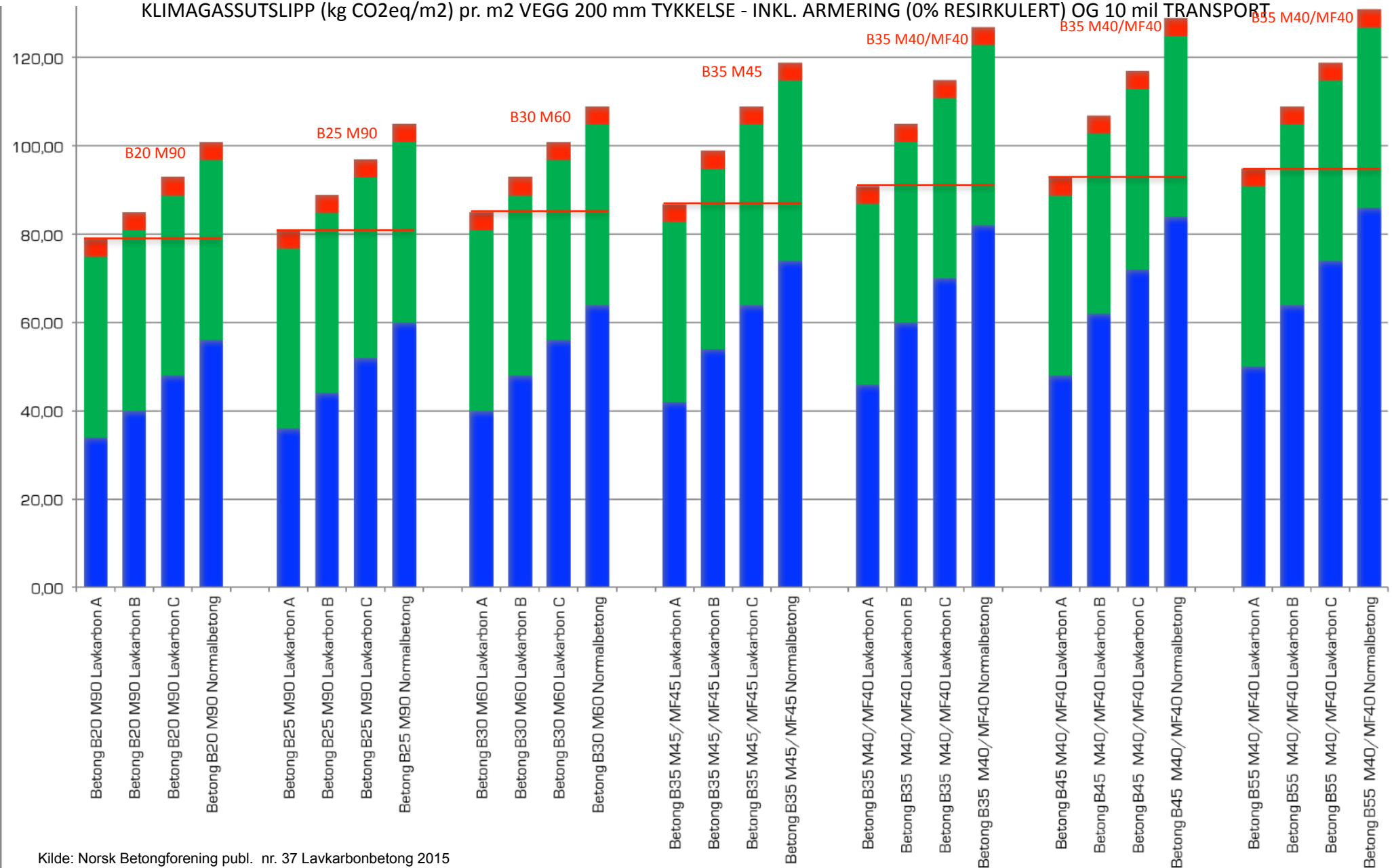
KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - INKL. ARMERING (0% RESIRKULERT)

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

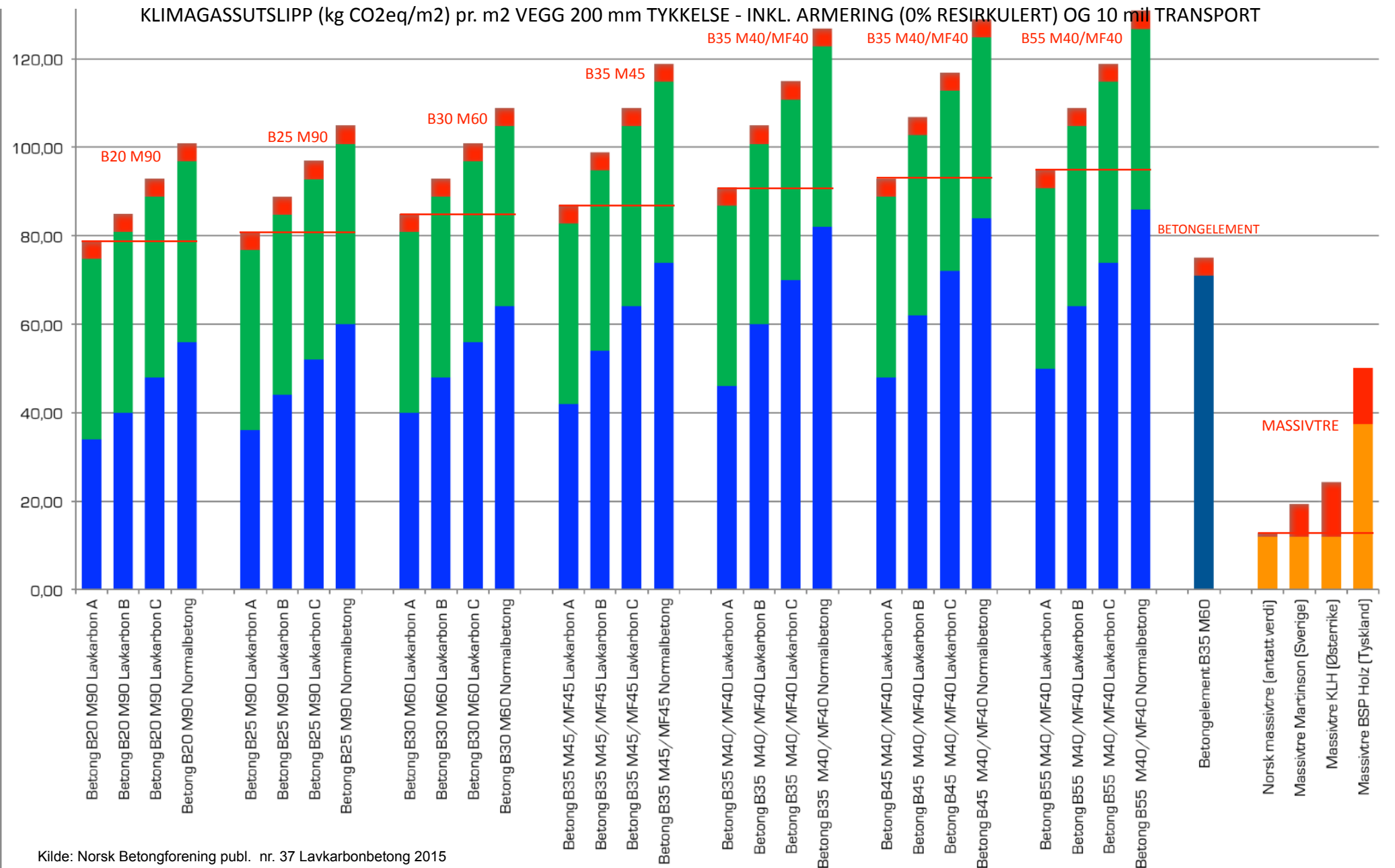
KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - INKL. ARMERING (0% RESIRKULERT) OG 10 mil TRANSPORT

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

BÆREKRAFTIG MATERIALVALG – BETONGUTSLIPP

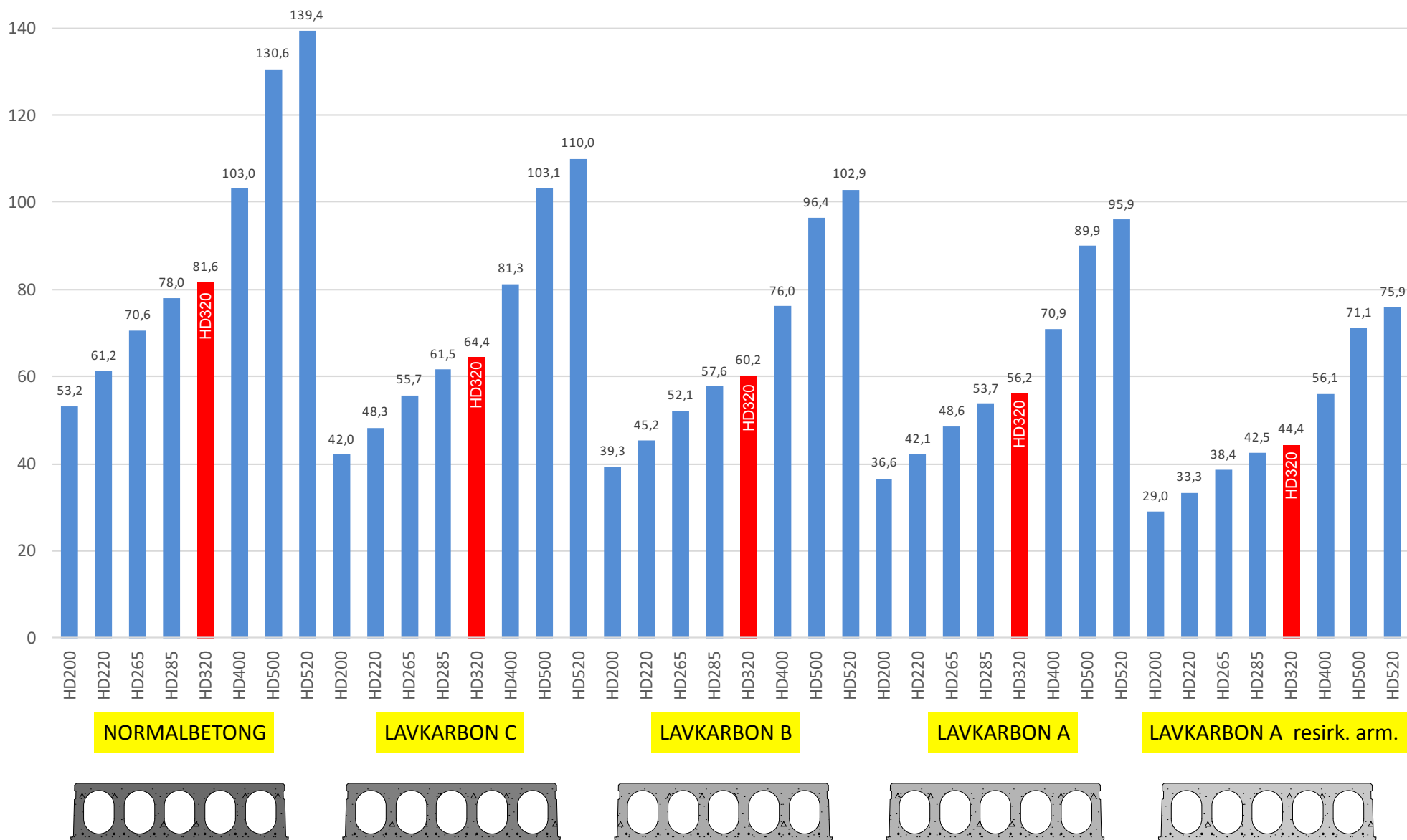
KLIMAGASSUTSLIPP (kg CO₂eq/m²) pr. m² VEGG 200 mm TYKKELSE - INKL. ARMERING (0% RESIRKULERT) OG 10 mil TRANSPORT

Kilde: Norsk Betongforening publ. nr. 37 Lavkarbonbetong 2015

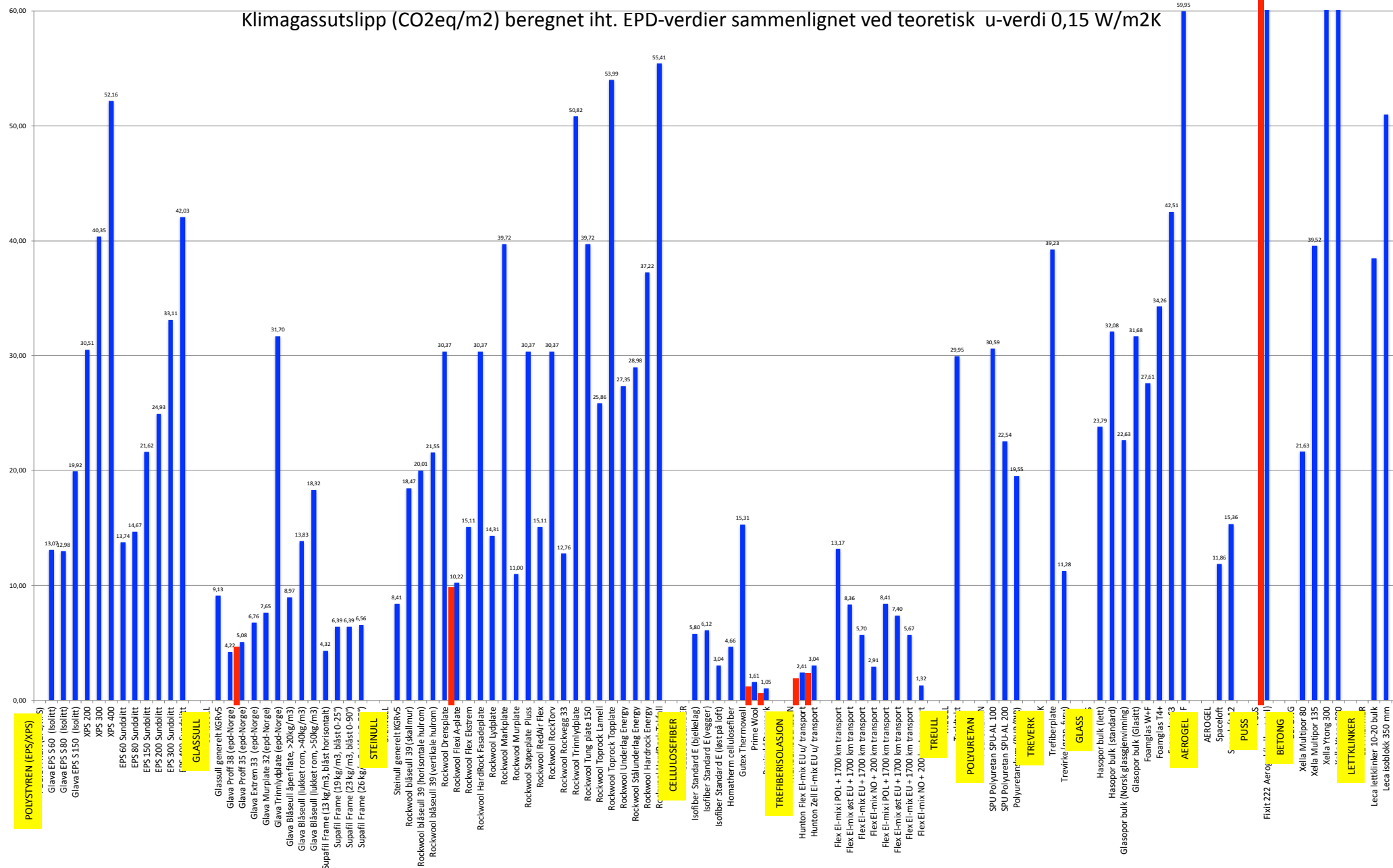
BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG – HULLDEKKER BETONG

Klimagassutslipp (CO₂eq/m²) for hulldekker i betong beregnet iht. EPD-verdier fra fabrikk (pr. januar 2017)

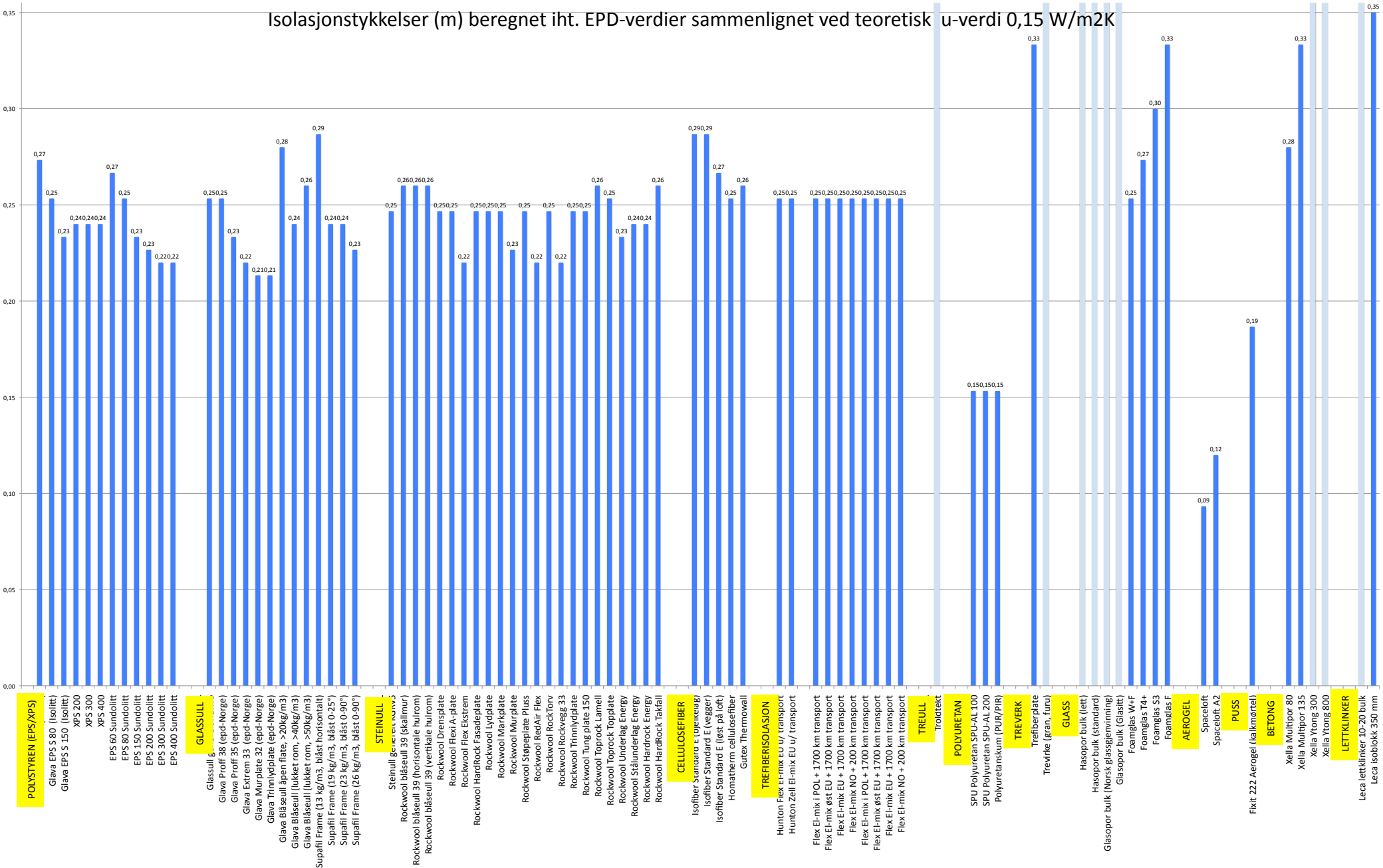
BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG – ISOLASJONSPRODUKTER

Klimagassutslipp (CO2eq/m²) beregnet iht. EPD-verdier sammenlignet ved teoretisk u-verdi 0,15 W/m²K

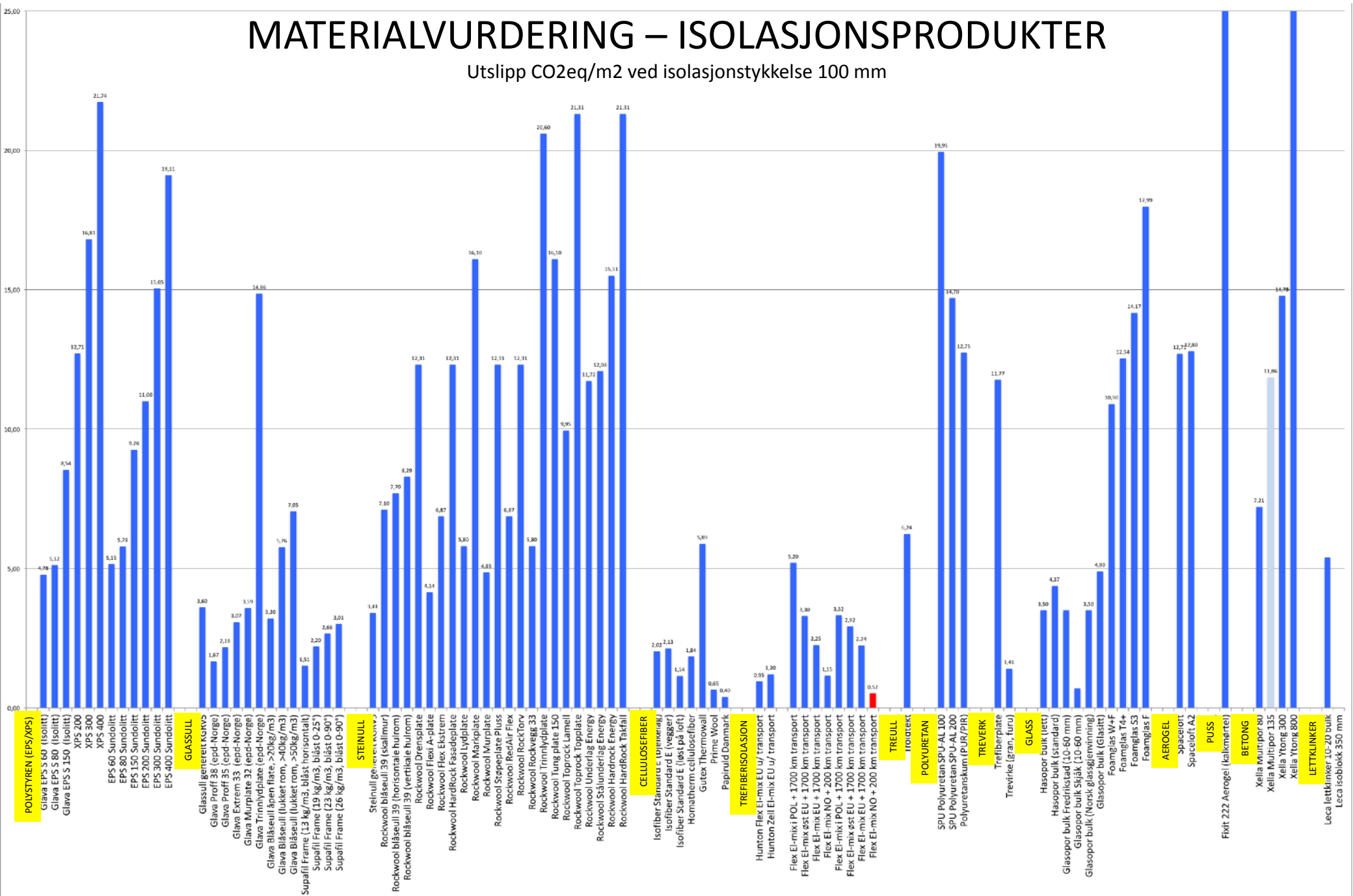
MATERIALVURDERING – ISOLASJONSPRODUKTER

Isolasjonstykkelser (m) beregnet iht. EPD-verdier sammenlignet ved teoretisk u-verdi 0,15 W/m2K

MATERIALVURDERING – ISOLASJONSPRODUKTER

Utslipp CO2eq/m2 ved isolasjonstykkelse 100 mm

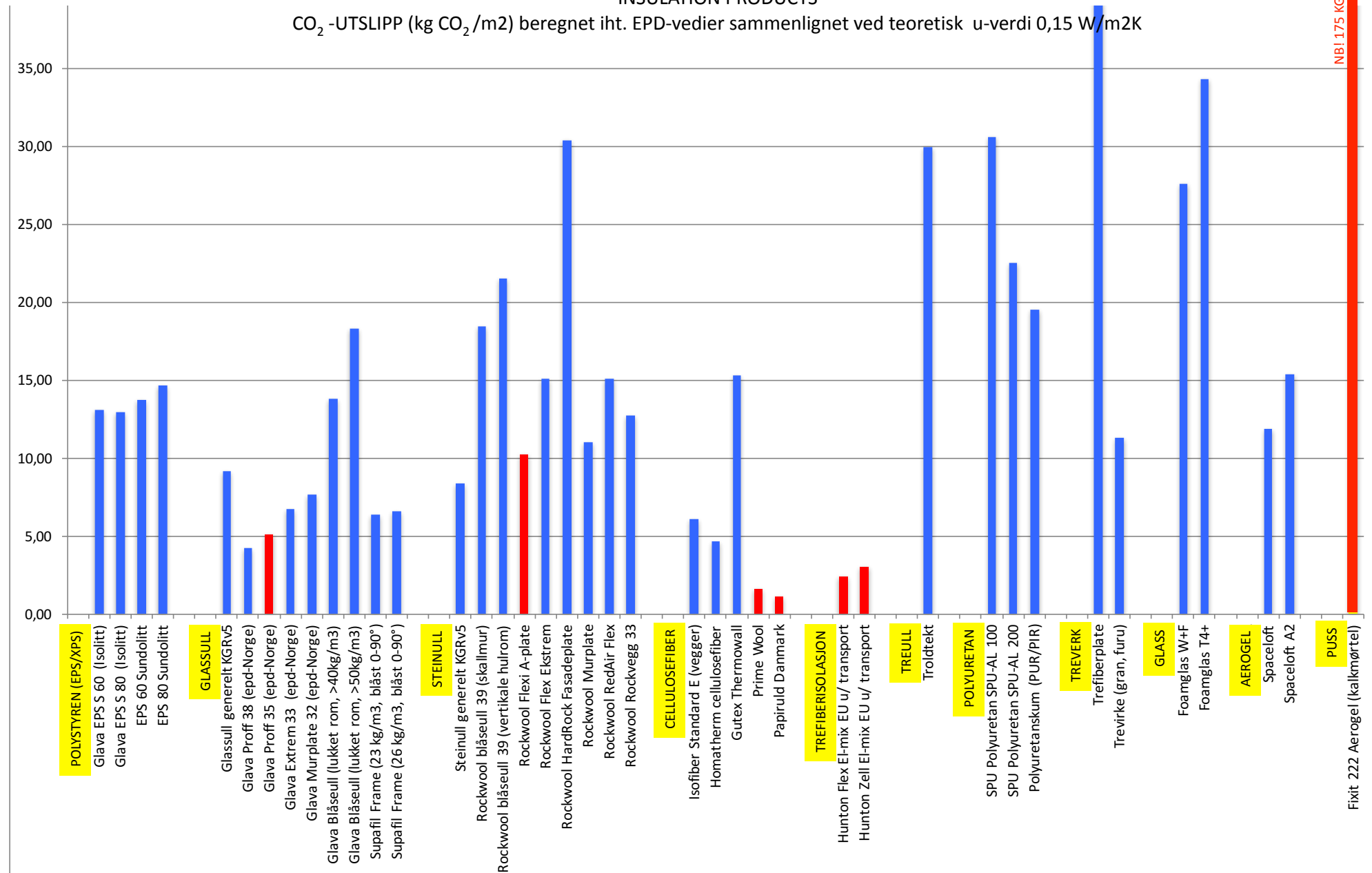

MATERIALVURDERING – ISOLASJONSPRODUKTER YTTERVEGG

INSULATION PRODUCTS

CO₂ -UTSLIPP (kg CO₂/m²) beregnet iht. EPD-vedier sammenlignet ved teoretisk u-verdi 0,15 W/m²K

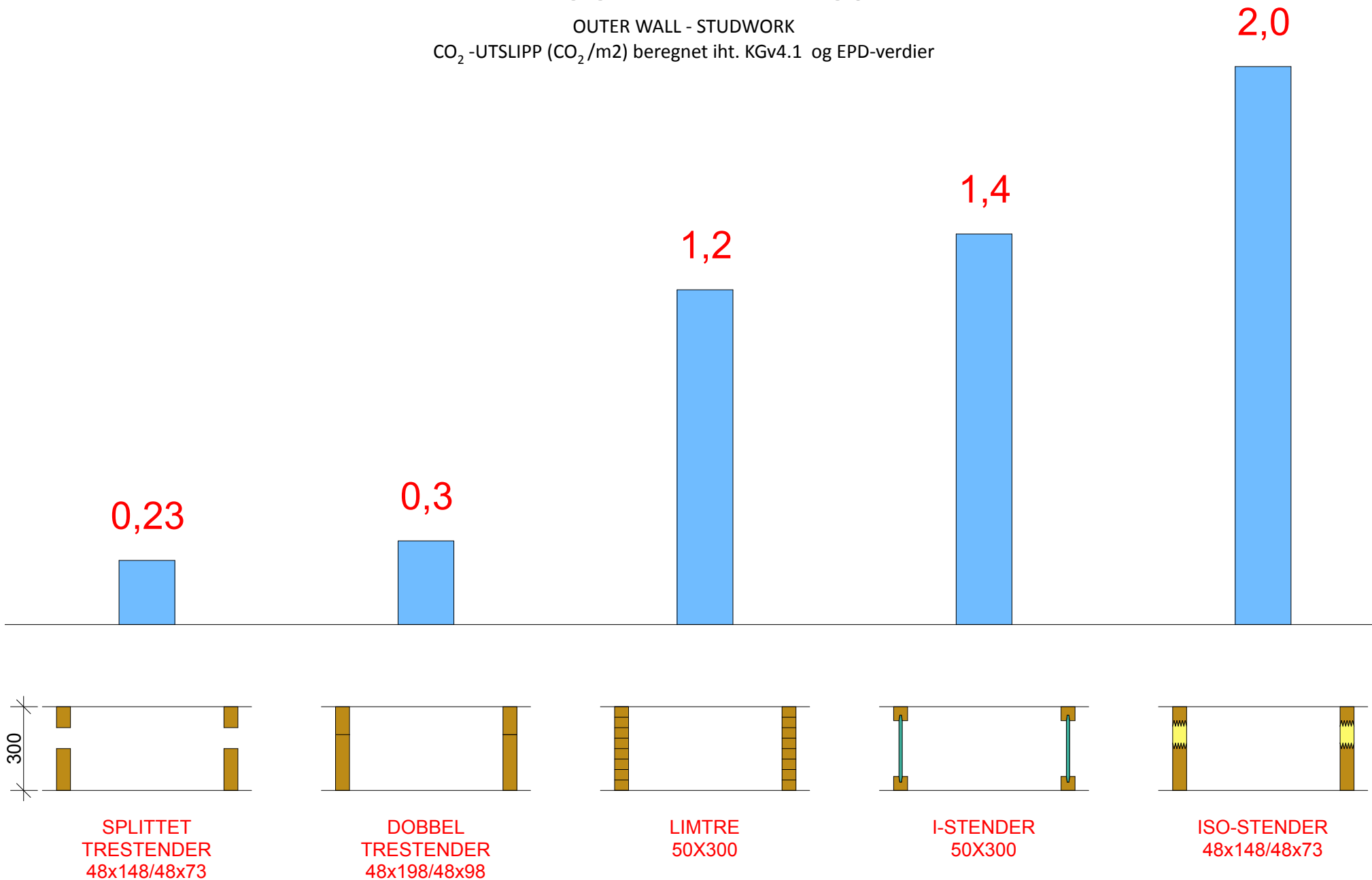
NBI 175 KG CO₂eq/m²

YTTERVEGGER – BINDINGSVERK

OUTER WALL - STUDWORK

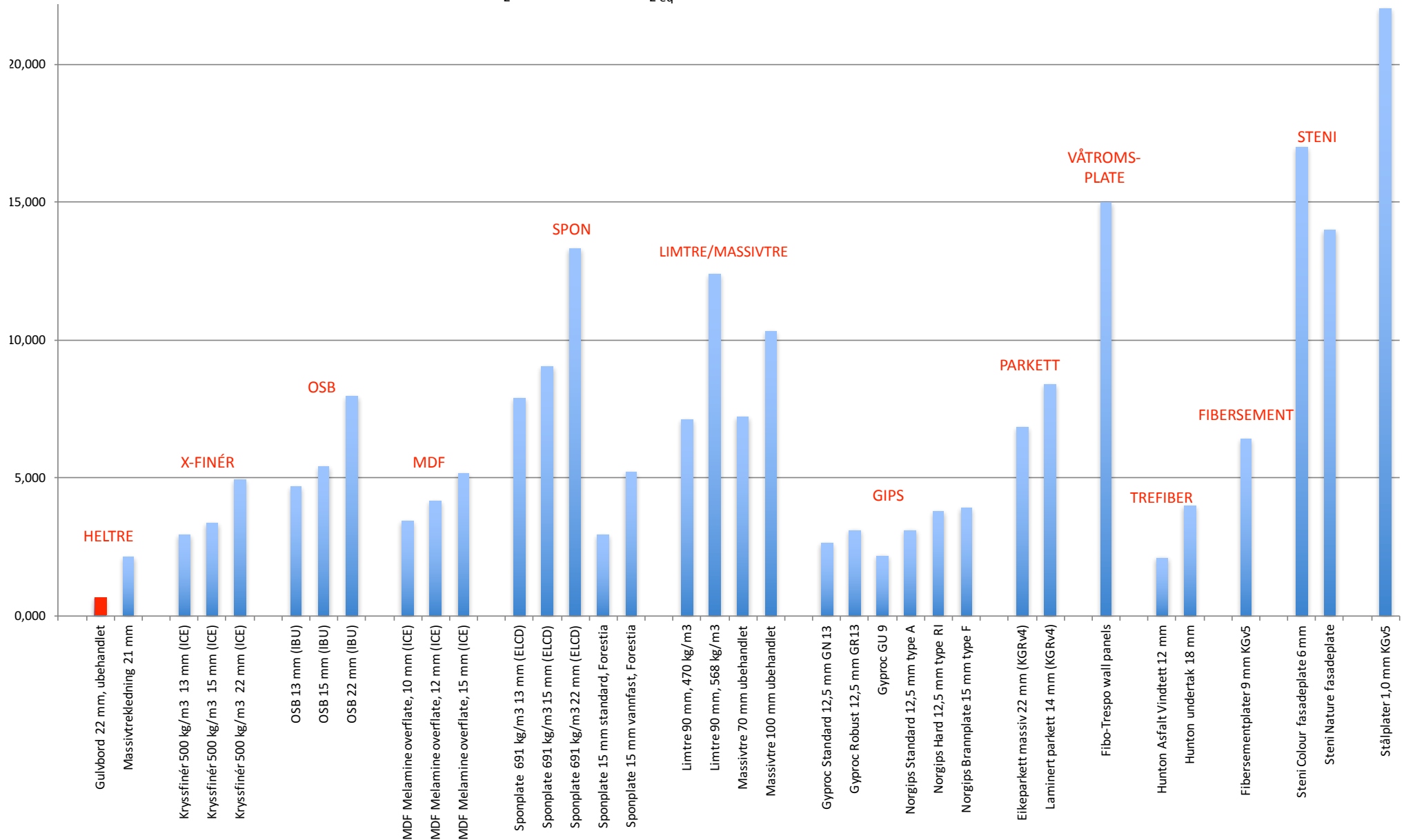
CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. KGv4.1 og EPD-verdier

MATERIALVURDERING – PLATE OG KLEDNINGSPRODUKTER

COVERING PRODUCTS

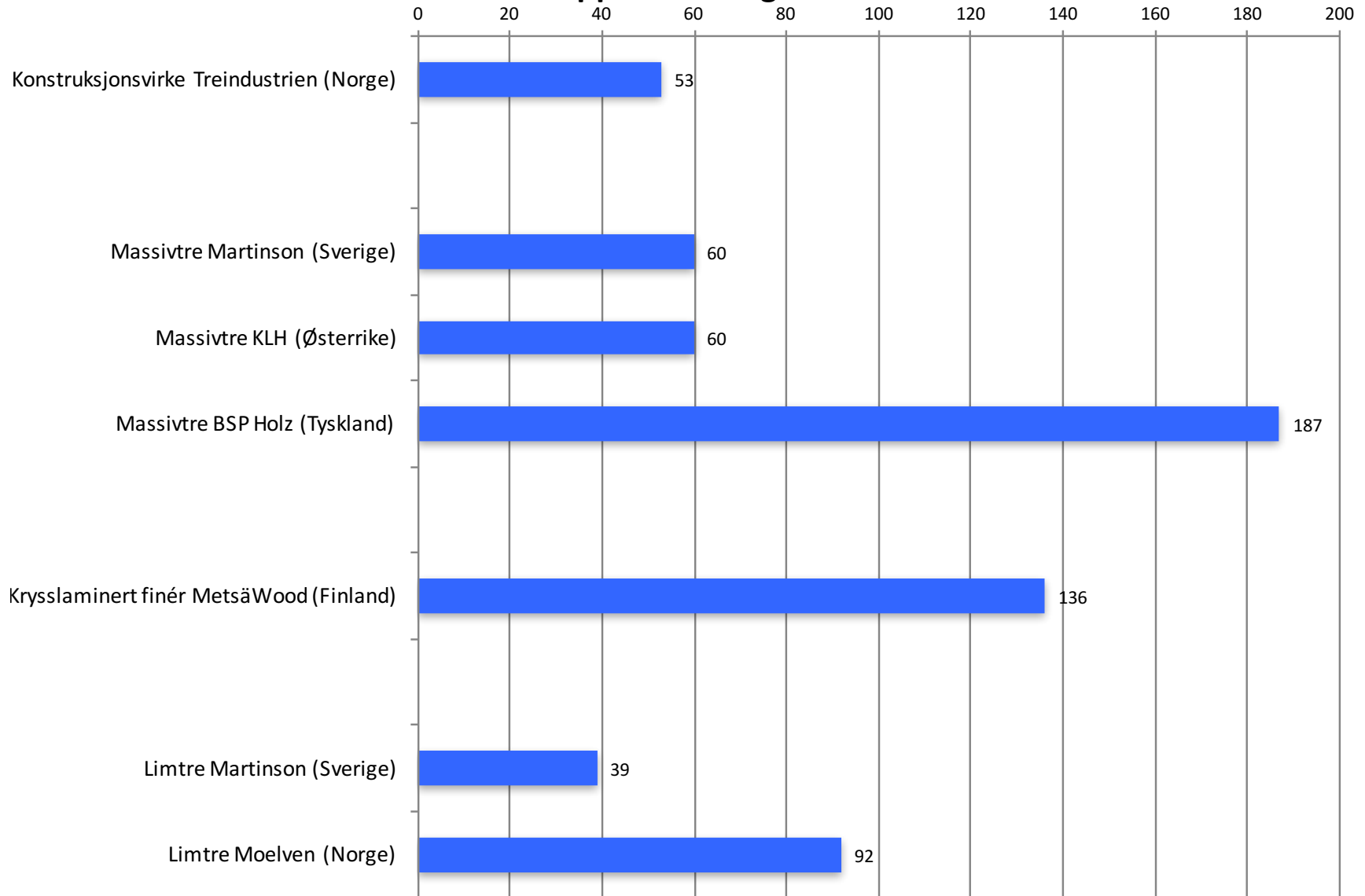
CO₂-UTSLIPP (kg CO₂eq/m²) beregnet iht. EPD-verdier

TREMATERIALER - KLIMAGASSUTSLIPP EKSKL. CO2-LAGRING

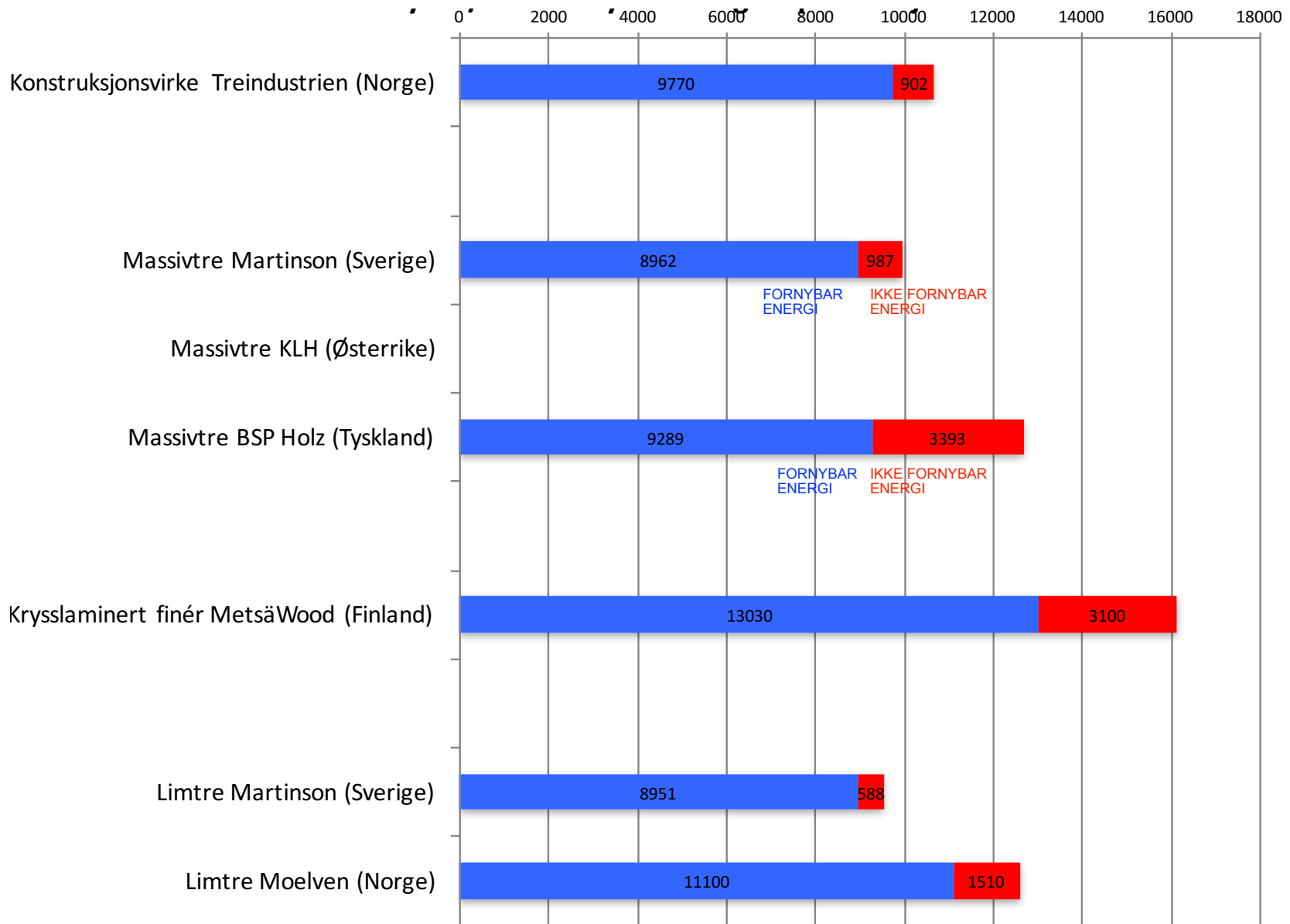
Kilder: EPD-deklarasjoner fra edp-Norge, IBU, MetsäWood (kg CO₂eq/m³)

GWP CO₂-utslipp ekskl. biogent karboninnhold

TREMATERIALER - ENERGIFORBRUK TIL PRODUKSJON

Kilder: EPD-deklarasjoner fra edp-Norge, IBU, MetsäWood (MJ)

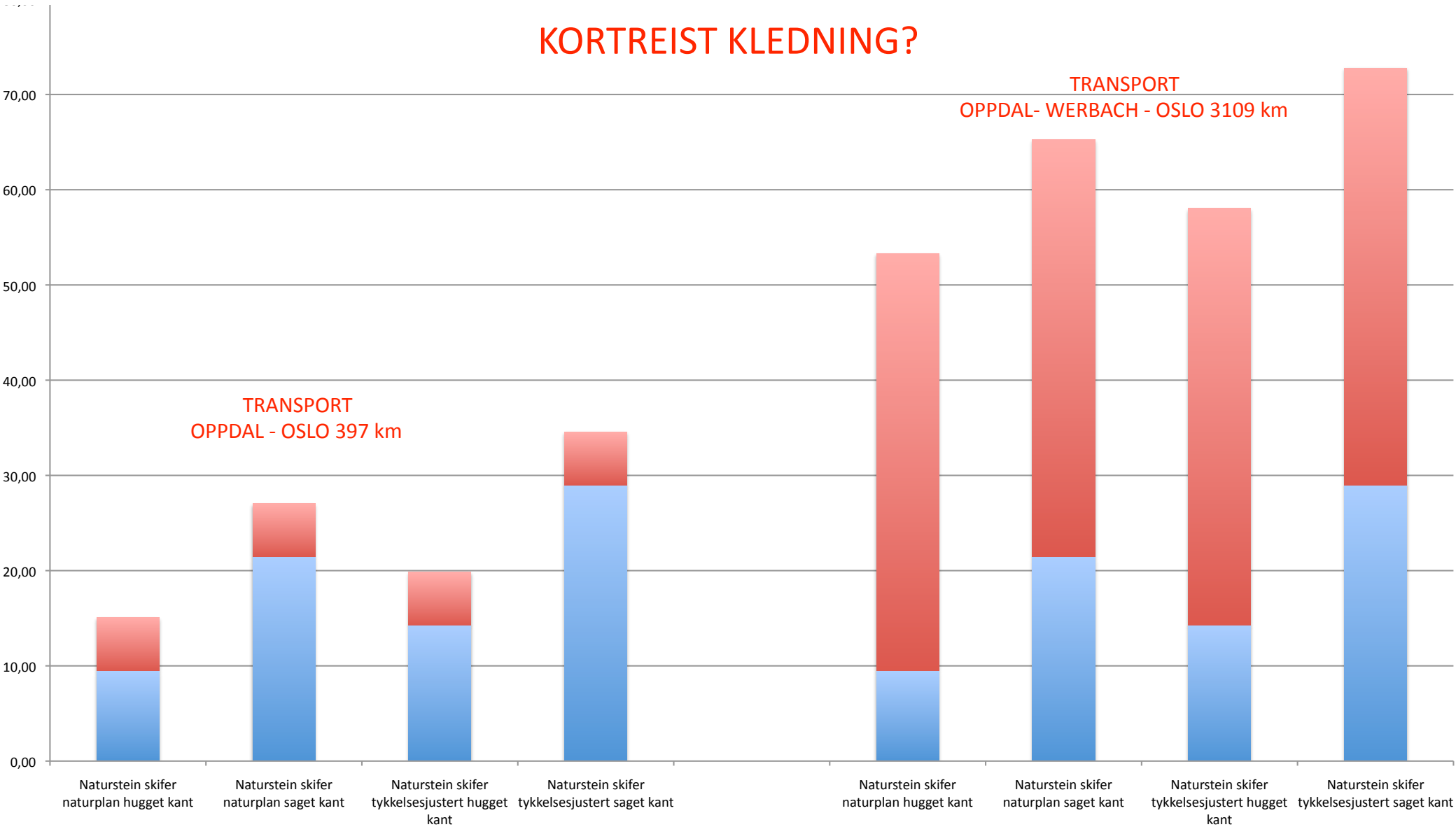

YTTERVEGGER – KLEDNINGSTYPER

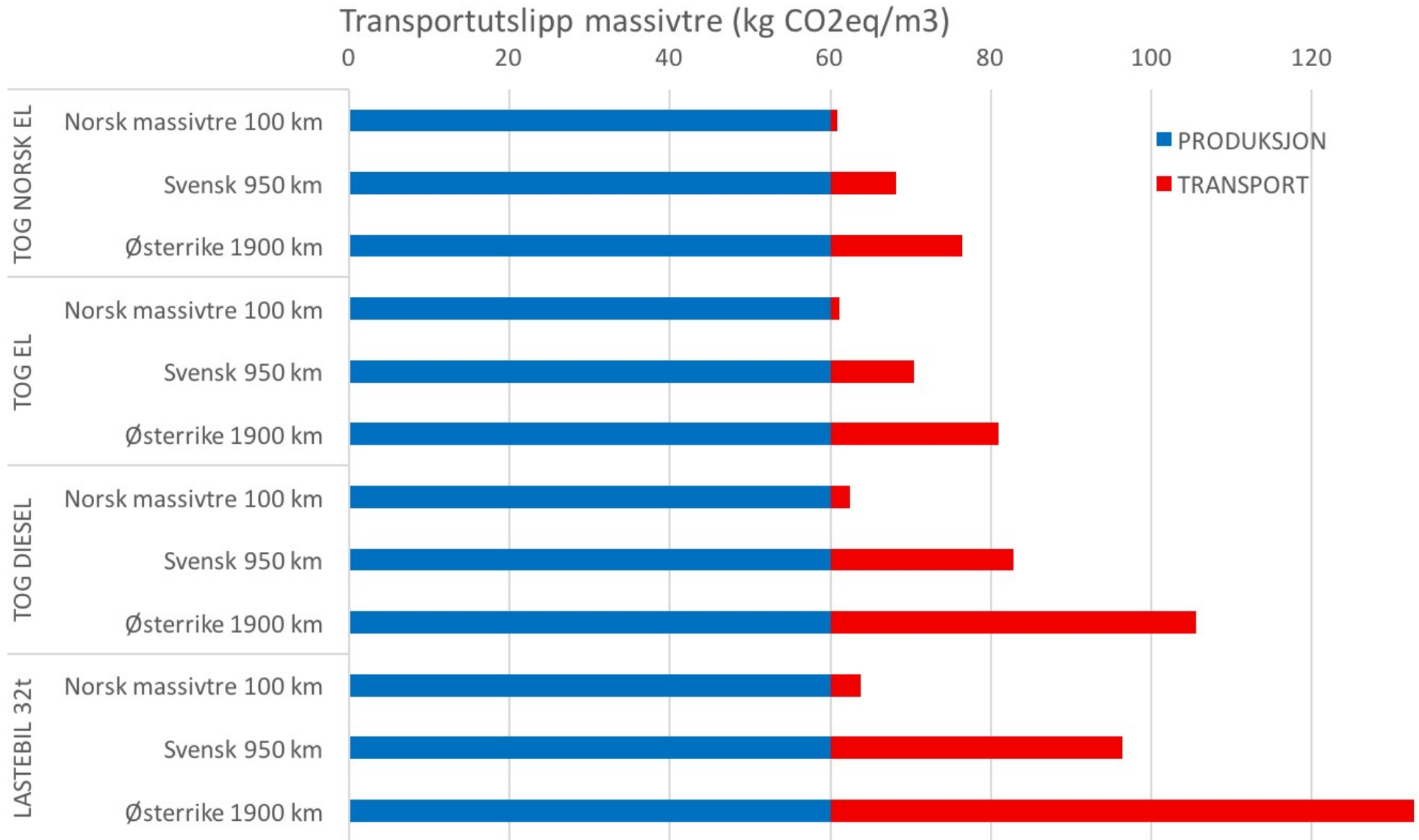
OUTER WALL - CLADDING

CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) basert EPD-deklarasjoner

KORTREIST KLEDNING?

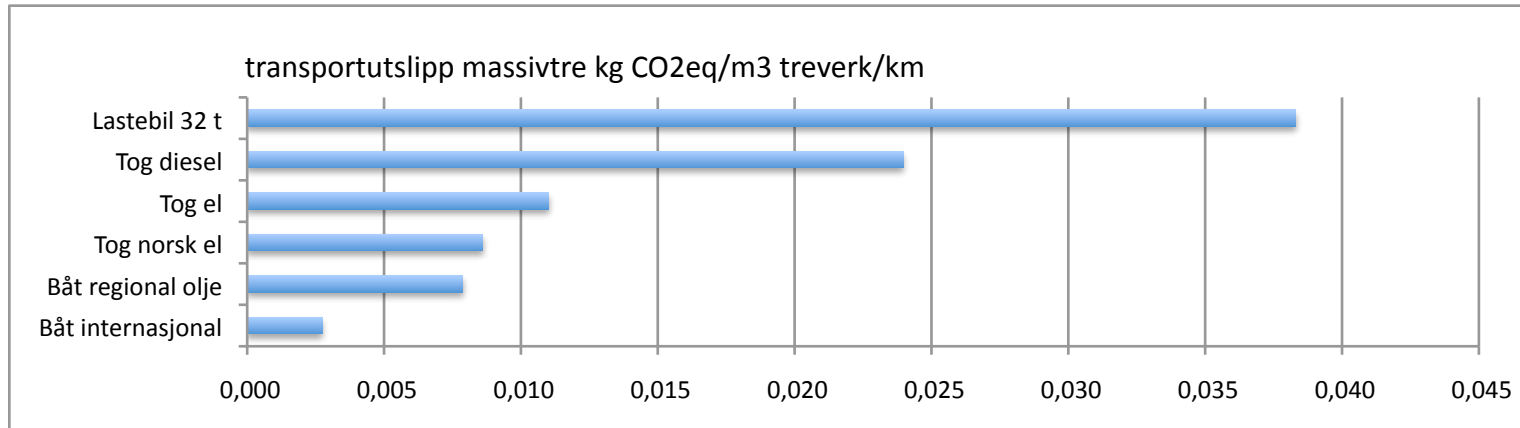

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - TRANSPORTUTSLIPP MASSIVTRE

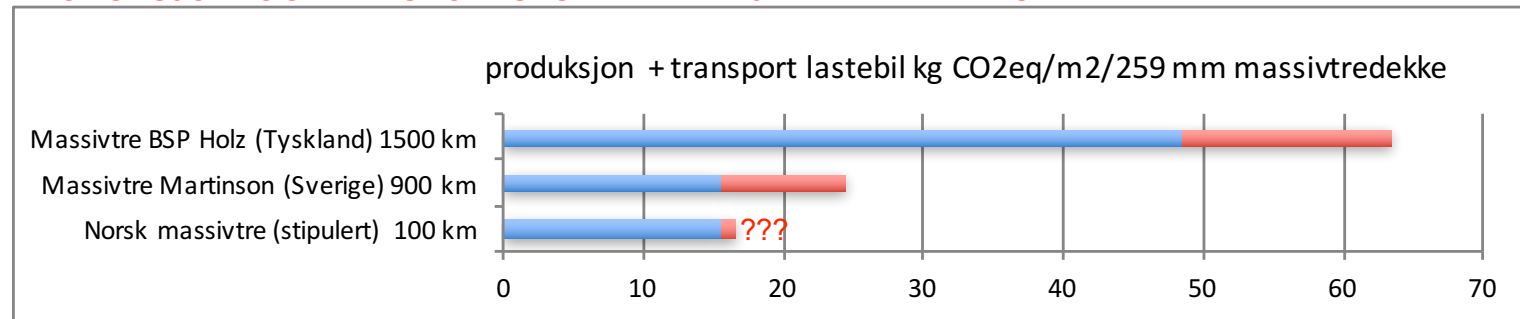

TREMATERIALER - KLIMAGASSUTSLIPP TRANSPORT

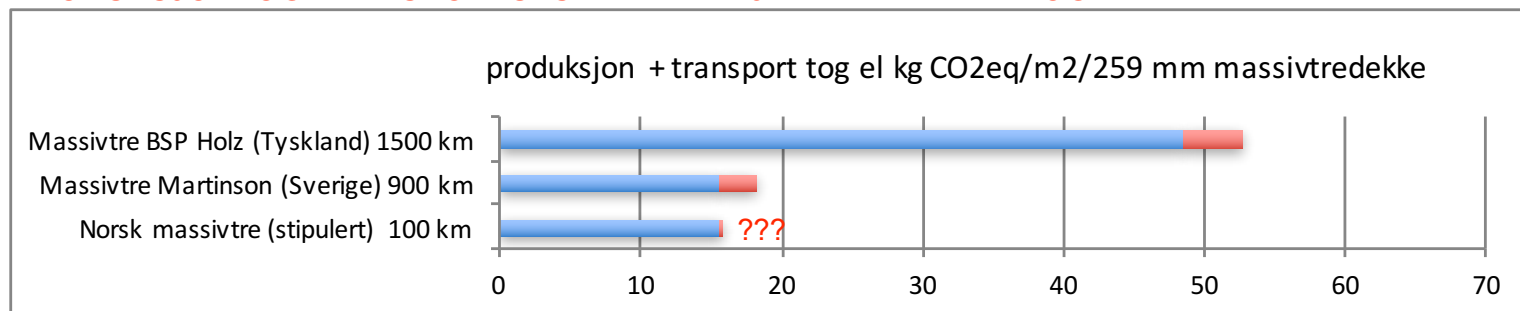
TRANSPORTUTSLIPP ULIKE TRANSPORTMIDLER PR. M3 TREVERK PR. KM

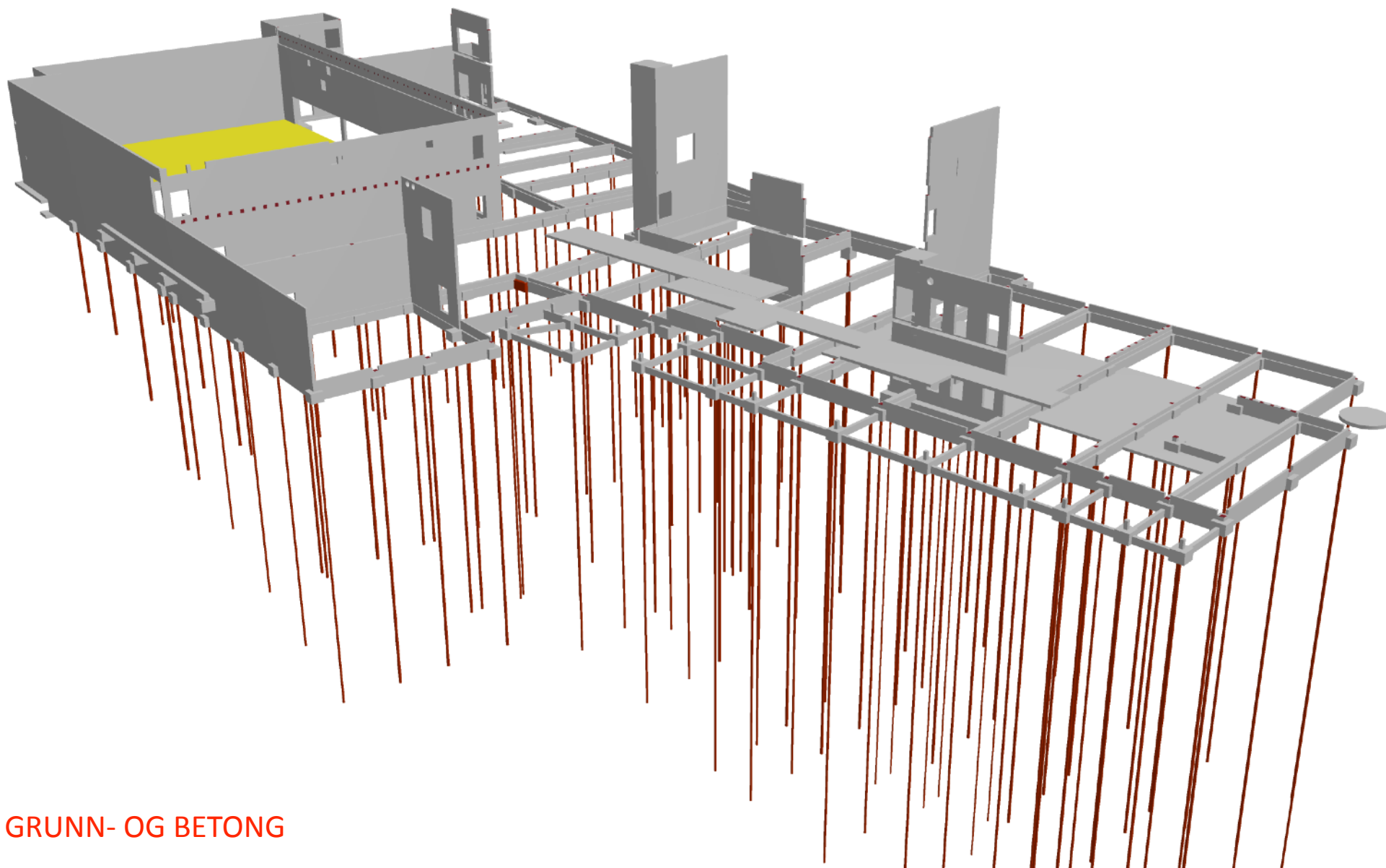
PRODUKSJON- OG TRANSPORTUTSLIPP PR. M3 TREVERK - LASTEBIL

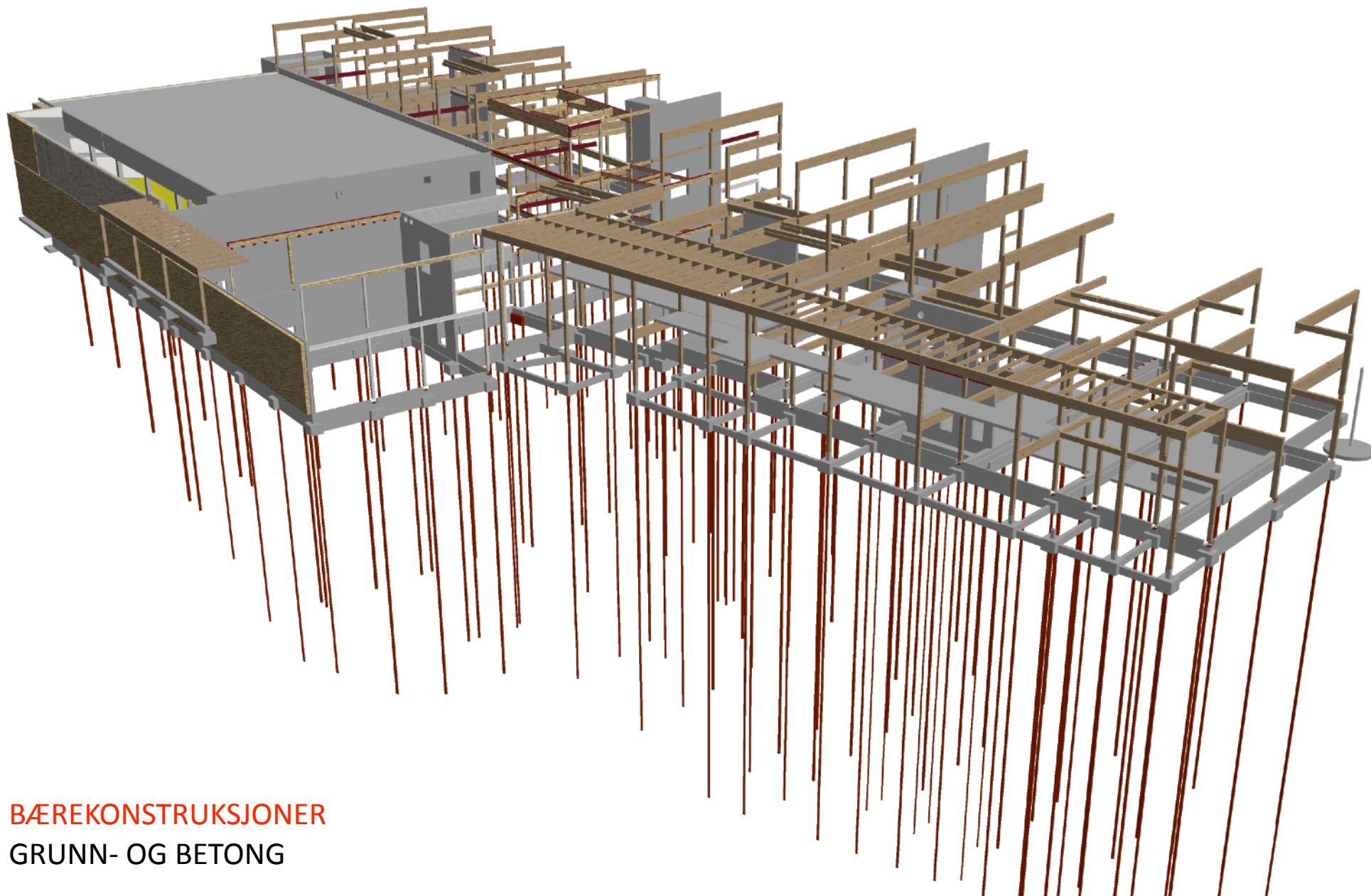
PRODUKSJON- OG TRANSPORTUTSLIPP PR. M3 TREVERK - EL-TOG

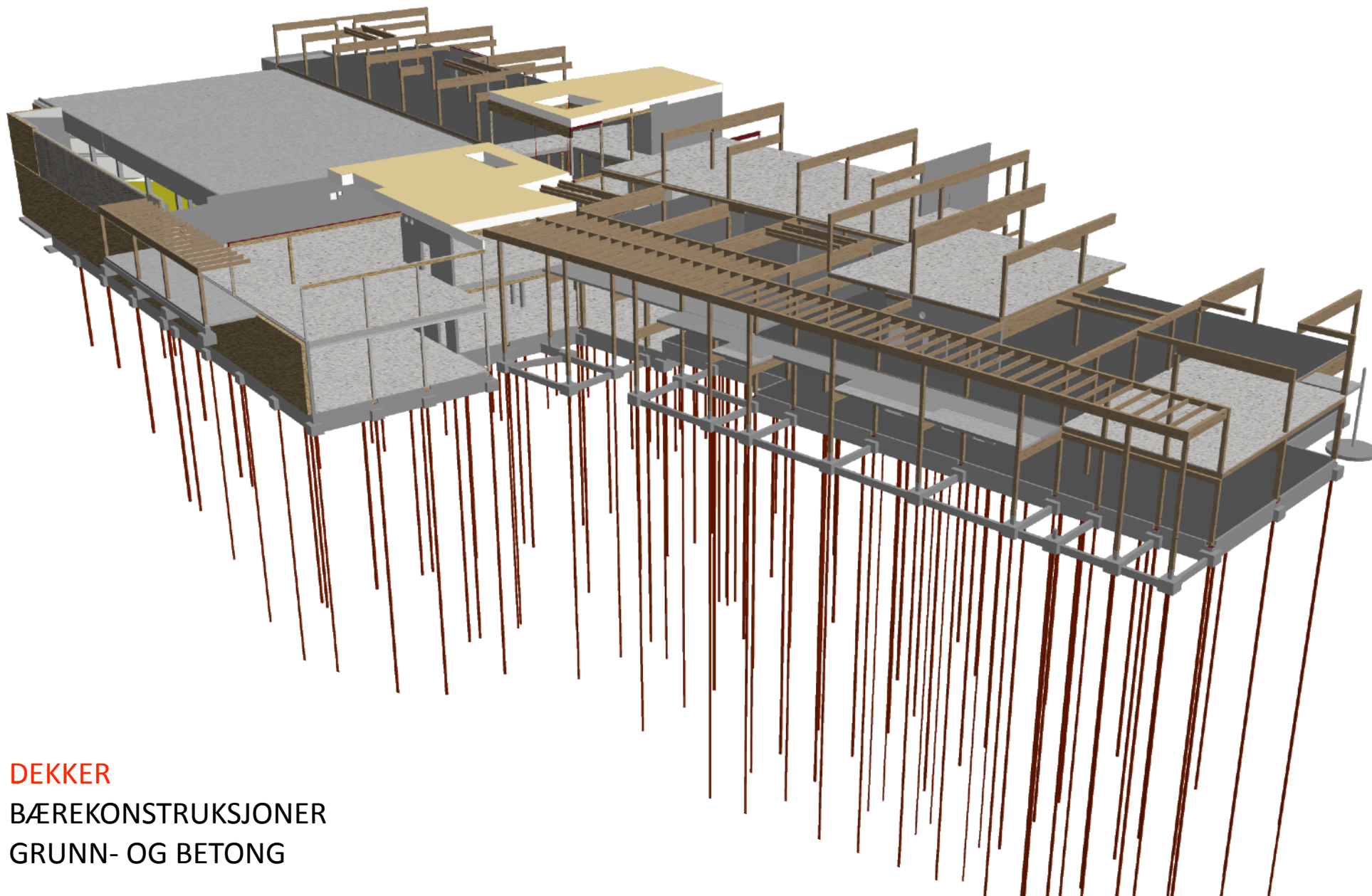

GRUNN- OG BETONG

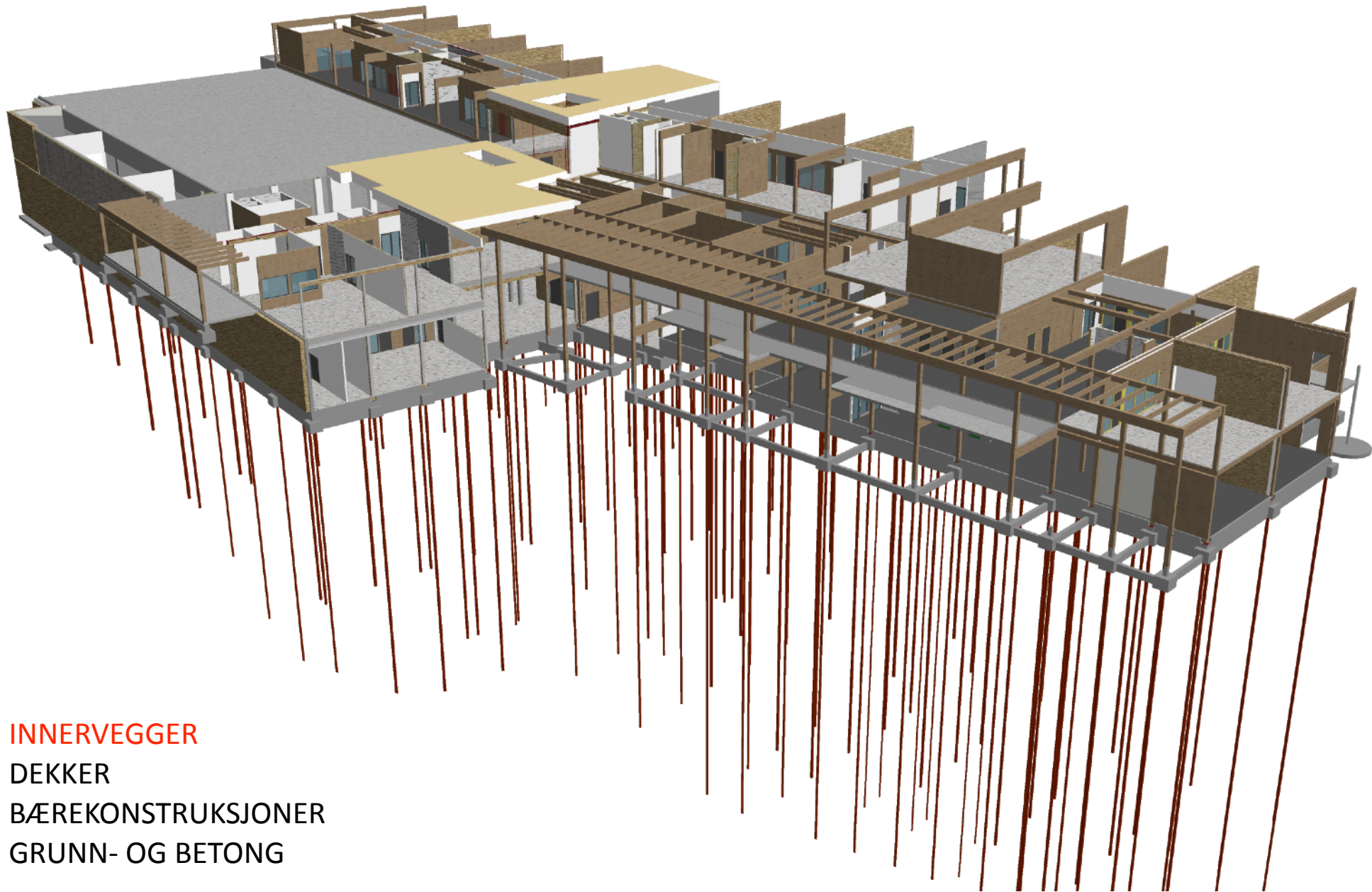
BÆREKONSTRUKSJONER
GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

DEKKER
BÆREKONSTRUKSJONER
GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

INNERVEGGER

DEKKER

BÆREKONSTRUKSJONER

GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

YTTERVEGGER

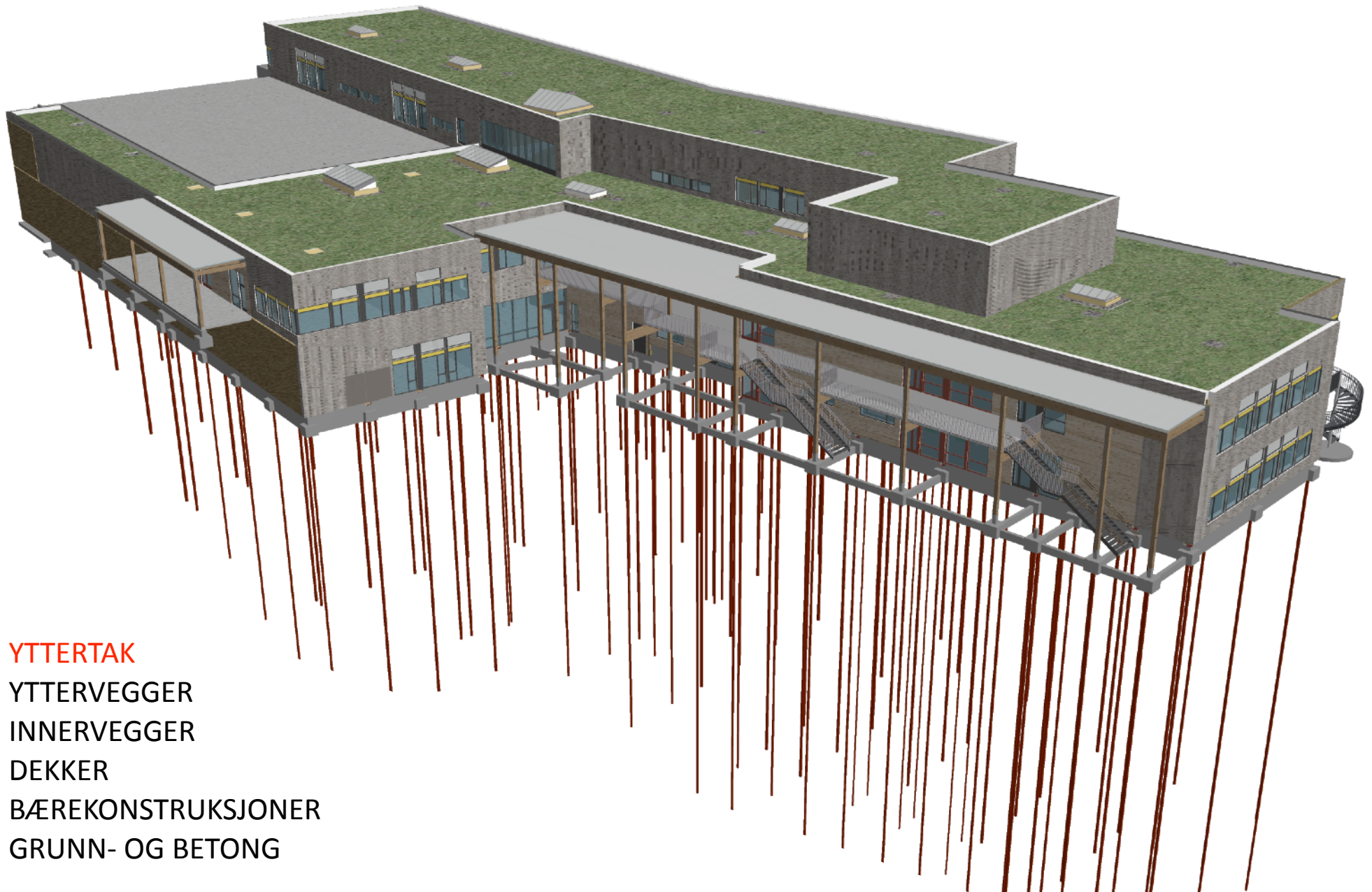
INNERVEGGER

DEKKER

BÆREKONSTRUKSJONER

GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

YTTERTAK

YTTERVEGGER

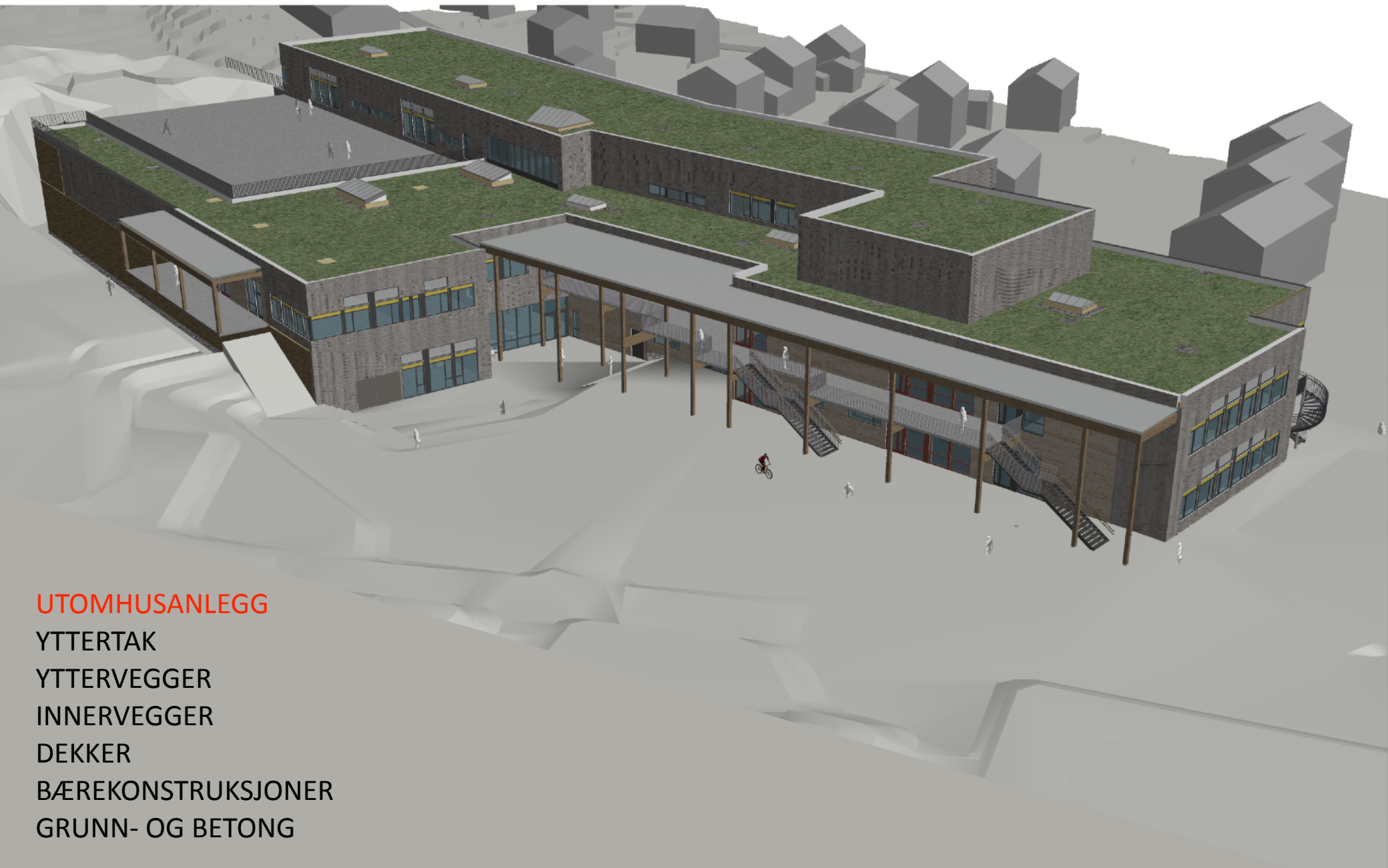
INNERVEGGER

DEKKER

BÆREKONSTRUKSJONER

GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

UTOMHUSANLEGG

YTTERTAK

YTTERVEGGER

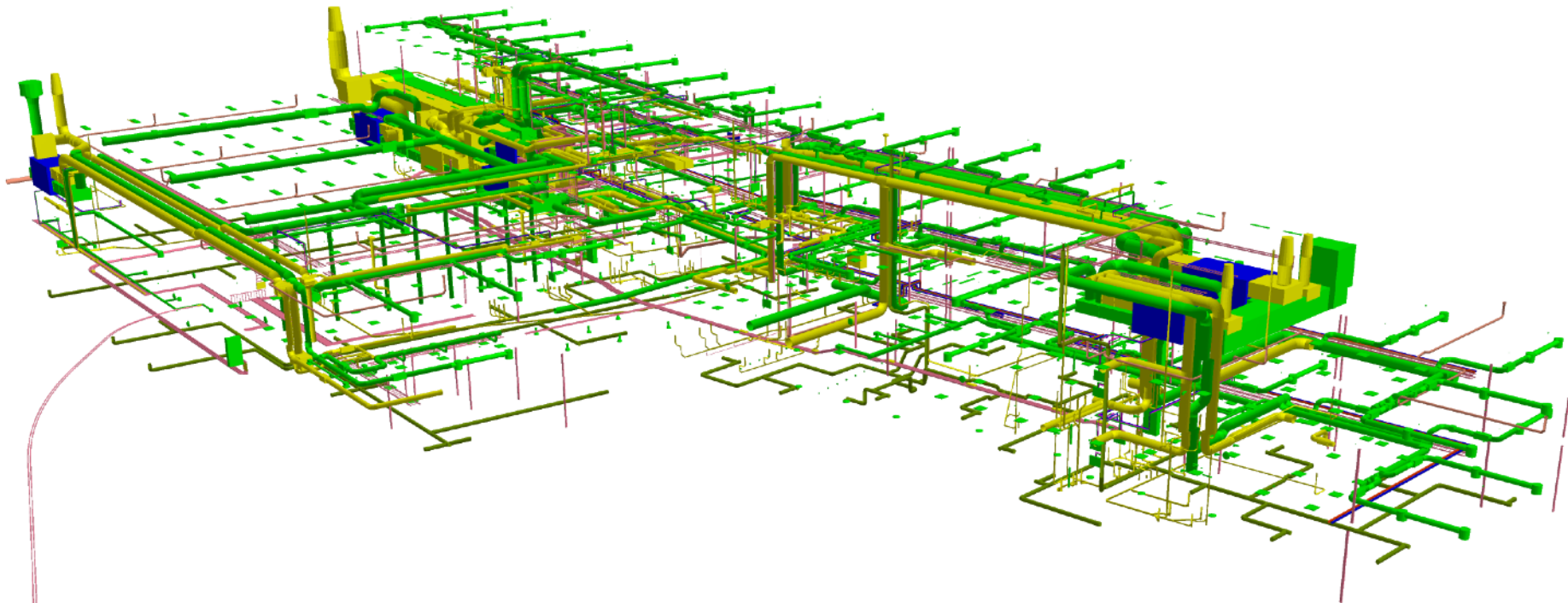
INNERVEGGER

DEKKER

BÆREKONSTRUKSJONER

GRUNN- OG BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - BYGNINGSDELER

TEKNISK ANLEGG (FORELØPIG IKKE MED I KLIMAGASSREGNSKAPET)

UTOMHUSANLEGG

YTTERTAK

YTTERVEGGER

INNERVEGGER

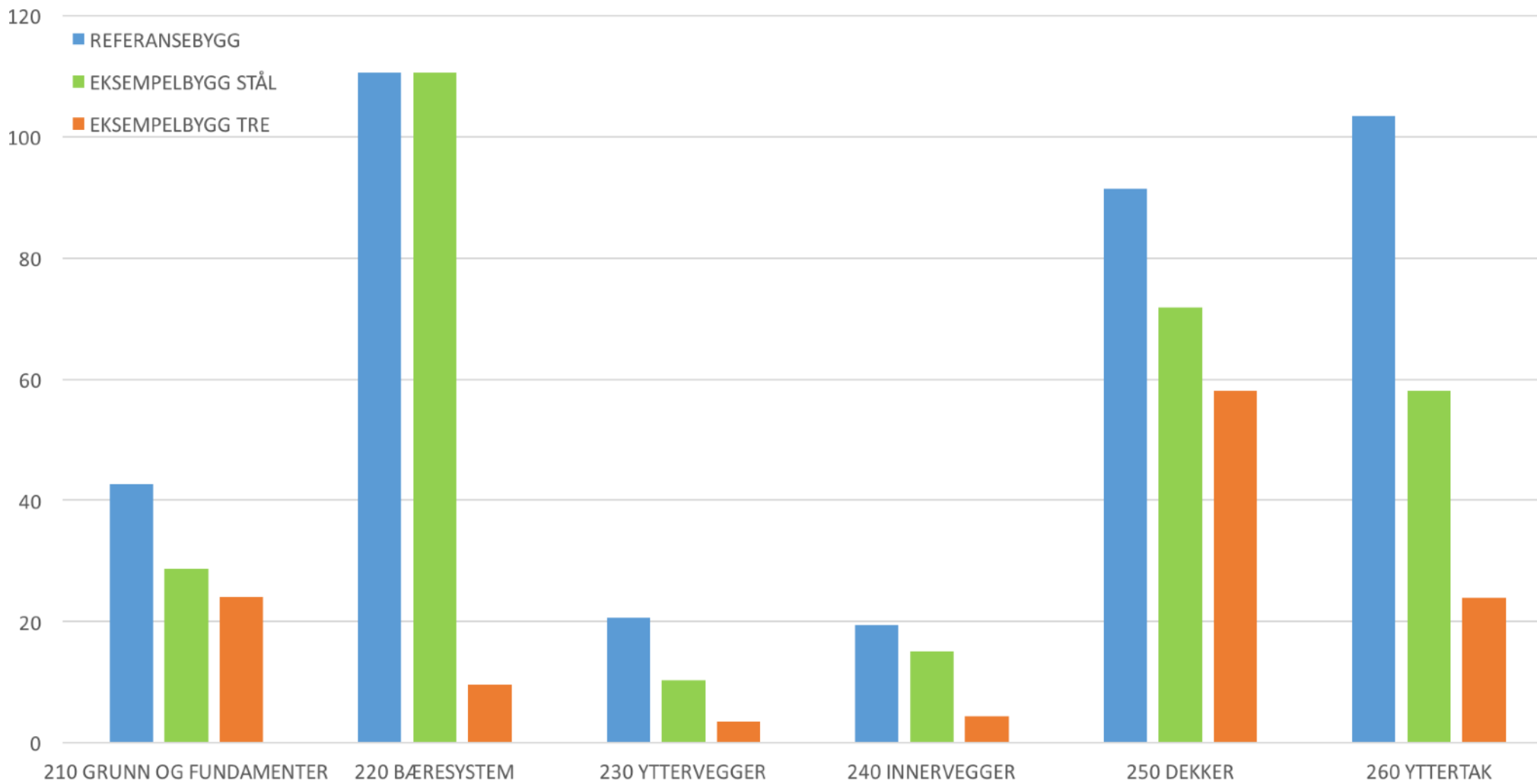
DEKKER

BÆREKONSTRUKSJONER

GRUNN- OG BETONG

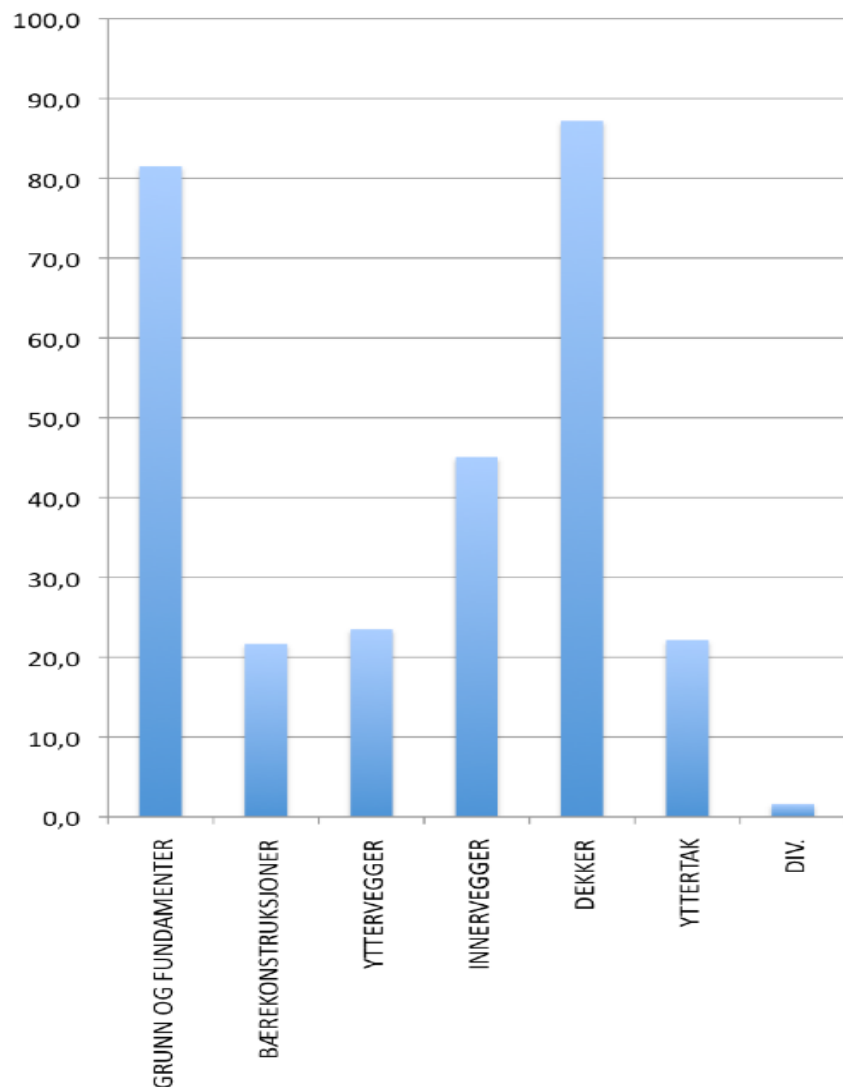
KLIMAGASSUTSLIPP FORDELT PÅ BYGNINGSDELER - GJENBRUKSVERDI

KLIMAGASSUTSLIPP FORDELT PÅ BYGNINGSDELER - GJENBRUKSVERDI

TYPISK FORDELING

FORDELING AV KLIMAGASSUTSLIPP TIL SKOLEBYGG IHT. KLIMAGASSREGNSKAP.NO

POWERHOUSE KJØRBO

GJENBRUK AV EKSISTERENDE BYGNINGER REDUSERTE MATERIALUTSLIPPET MED **70%** SAMMENLIGNET MED ET NYTT REFERANSEBYGG!

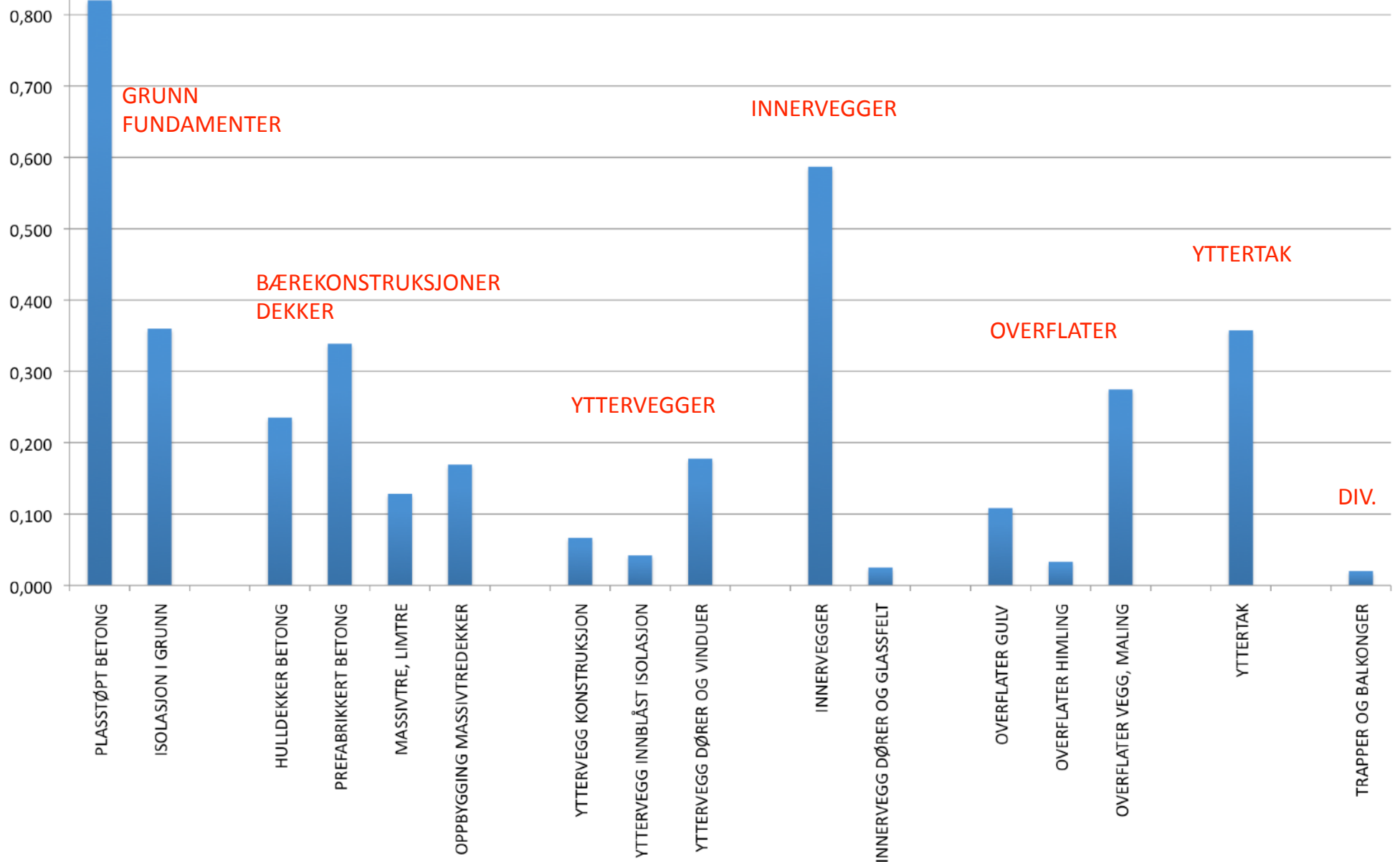
GJENBRUK AV TUNGE KONSTRUKSJONER (GRUNN OG BETONG, BÆREKONSTRUKSJONER OG DEKKER) HAR STOR BETYDNING FOR KLIMABELASTNINGEN I BYGGETS TOTALE LEVETID!

EKSISTERENDE BYGNINGER FIKK IMIDLERTID EN LEVETID PÅ KUN 30 ÅR...

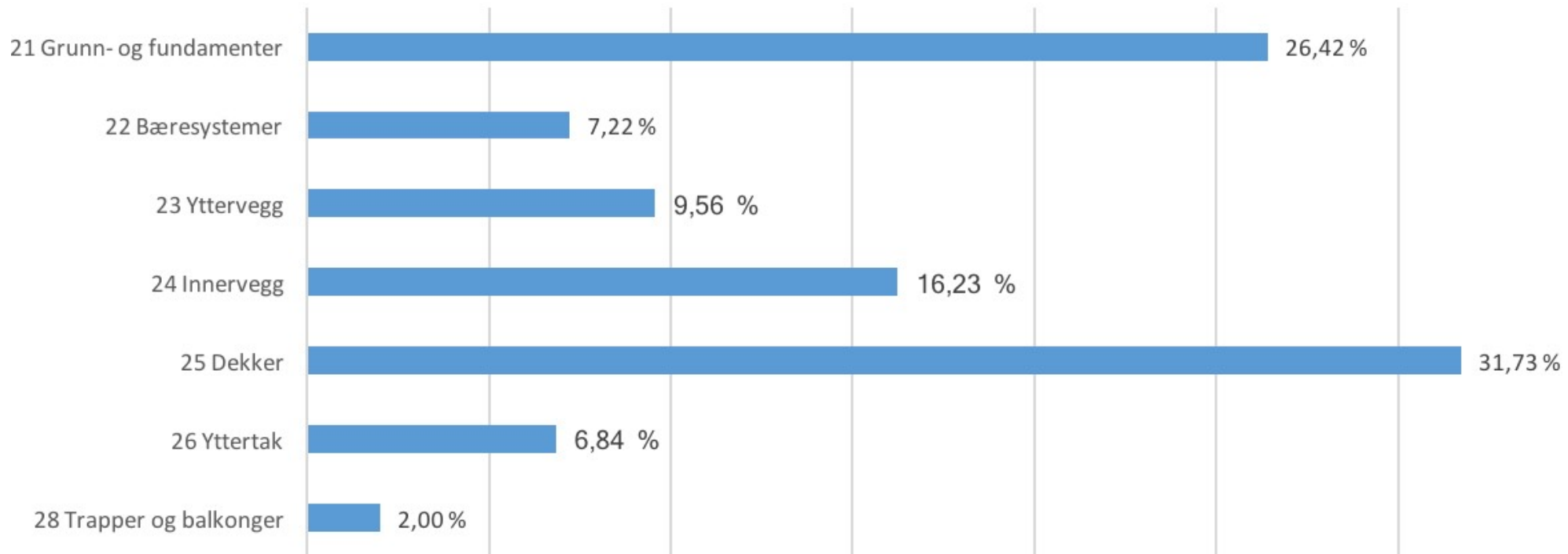
FORDELING MATERIALER OG BYGNINGSDELER

CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. KG v 5.1 og EPD-verdier basert på reelt materialforbruk ved Åsveien skole, Kilde: Cowi AS og Betonmast Trøndelag AS

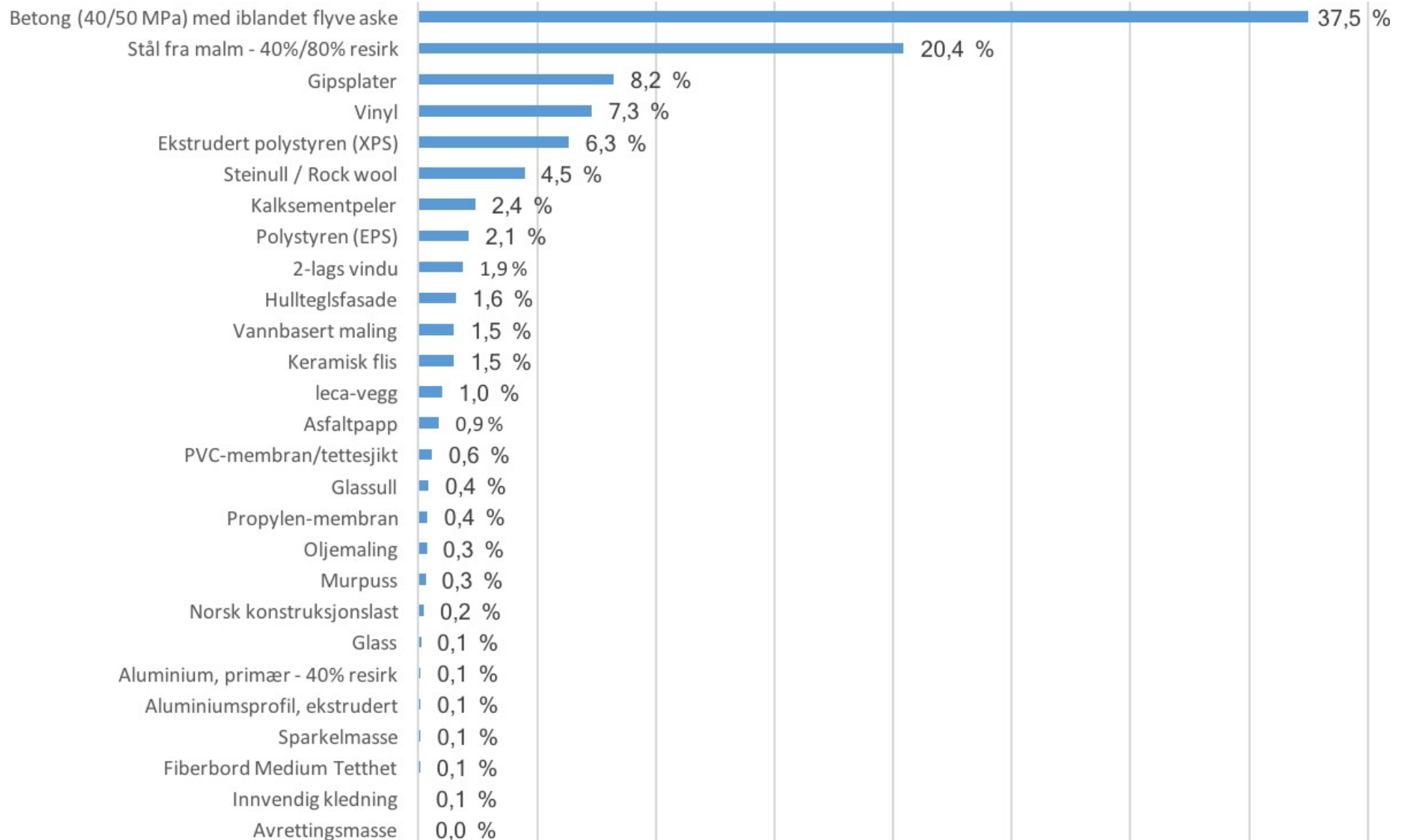
BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - FORDELING UTSLIPP

Referansebygg sykehjem - standard utslipp bygningsdeler

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - FORDELING UTSLIPP

Referansebygg sykehjem - standard utslipp materialer

GRAVING, GRUNN- OG FUNDAMENTER

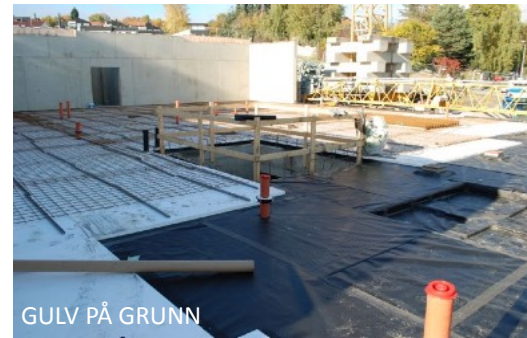
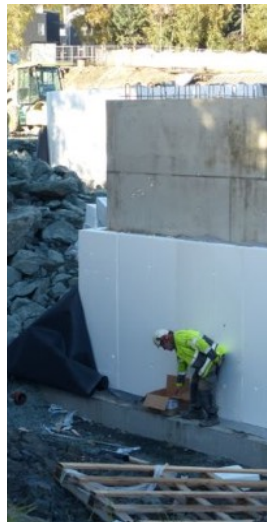
EXCAVATION, GROUND WORK AND FOUNDATION

BYGGEGROP

BUNNLEDNINGER

GULV PÅ GRUNN

FJERNVARME

ARMERING FUNDAMENT

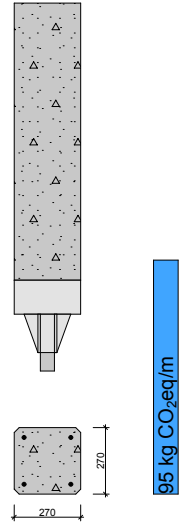
EPS-ISOLASJON

FUNDAMENT

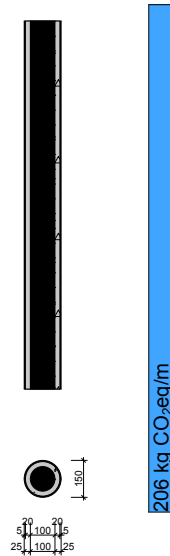
GRUNN- OG FUNDAMENTER - PELING

BETONGPELING
P270MA

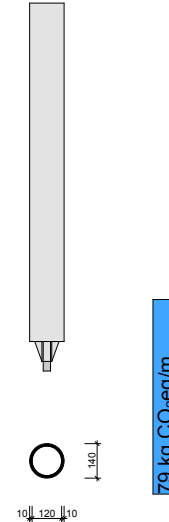
Kapasitet: 1850 kN
Klimagassutslipp: 95 kg Co2eq/m
Betongkvalitet: C55
Stålkvalitet: B500C

STÅLKJERNEPELING
Ø100

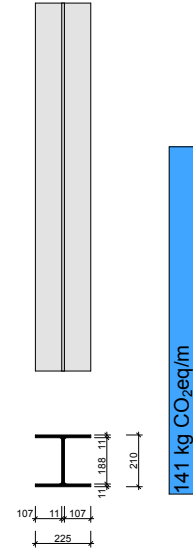
Kapasitet: 2000 kN
Klimagassutslipp: 206 kg Co2eq/m
Betongkvalitet: C55
Stålkvalitet: S355

STÅLRØRPELING
RR140

Kapasitet: 2017 kN
Klimagassutslipp: 206 kg Co2eq/m
Stålkvalitet: Høyfast S550

HP-PELING
HP220x57,2

Kapasitet: 2094 kN
Klimagassutslipp: 141 kg Co2eq/m
Stålkvalitet: S355

TYPE PEL HAR STOR INNVIRKNING PÅ KLIMAGASSUTSLIPPET

SPENNVIDDE HAR LITEN INNVIRKNING PÅ KLIMAGASSUTSLIPPET

FORUTSETNINGER

Pelekrone og pelehode er ikke inkludert i regnskapet.

Det er vurdert 2 ulike spennvidder: 7,2 m og 14,4 m.

Det er forutsatt 2 peler pr. fundamentpunkt.

Gjennomsnittlig pelelengde er forutsatt 15 m.

Utslippsfaktorer er basert på KGR v5 og epd-deklarasjon fra SSAB.

Materialmengder er basert på opplysninger fra produkter.

LADE SKOLE - VURDERING AV PELETEKNIKK				
EGGEN ARKITEKTER AS				
	Kilde	Godkjenning	CO2-utslipp Kg CO2eq/kg	Tetthet kg/m3
Kalksement	KGRv5		0,830	2400
Betong C55	KGRv5		0,415	2400
Mørtel i foring			0,415	2400
Stål S355	SSAB,	2014-2019	2,470	7850
Stål S550	SSAB	2014-2019	2,470	7850
Totalt pr. løpemeter pel:			95	
SPENNVIDDE 7,2 m antall m2 pr. fundament				
Lengde pr. pkt. gjennomsnitt			30	30
Antall peler pr. pkt			2	2
Klimagassutslipp peler pr. m2 grunnflate ved spennvidde 7,2 m			95	141
Overliggende etasjeskillere inkl. yttertak			3,5	3,5
Pelebelastning fordelt på overliggende gulvareal			27	40
SPENNVIDDE 14,4 m antall m2 pr. fundament				
Lengde pr. pkt. gjennomsnitt			45	45
Antall peler pr. pkt			2	2
Klimagassutslipp peler pr. m2 grunnflate ved spennvidde 14,4 m			63	94
Overliggende etasjeskillere inkl. yttertak			3,5	3,5
Pelebelastning fordelt på overliggende gulvareal			18	27
Differanse pr. m2 etasjeskiller (spennvidder 7,2 og 14,4 m)			9	13

BETONGPEL 270 P270MA 1850 kN		
	kg/m	kg CO2/m
		0
	175	73
		0
	9	22
		0
	95	
		30
		15
		2
		95
		3,5
		27
		45
		15
		2
		63
		3,5
		18
		9

STÅLKJERNEPEL Ø100 2000 kN		
	kg/m	kg CO2/m
		0
		0
	14	6
	81	200
		0
	206	
		30
		15
		2
		206
		3,5
		59
		45
		15
		2
		137
		3,5
		39
		20

STÅLRØRPEL RR140 2017 kN		
	kg/m	kg CO2/m
		0
		0
		0
	0	0
	32	79
		0
	79	
		30
		15
		2
		79
		3,5
		23
		45
		15
		2
		53
		3,5
		15
		8

HP-PEL HP220x57,2 2094 kN		
	kg/m	kg CO2/m
		0
		0
		0
	57	141
		0
	141	
		30
		15
		2
		141
		3,5
		40
		45
		15
		2
		94
		3,5
		27
		13

BÆREKONSTRUKSJONER

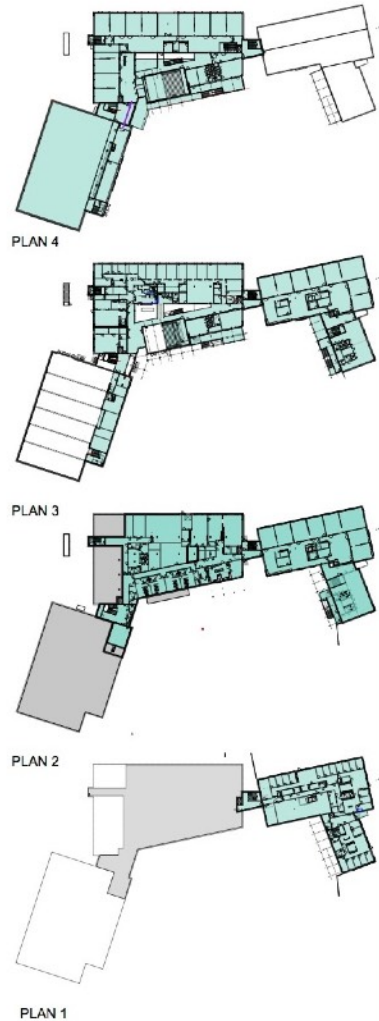

ÅSVEIEN SKOLE - BÆRESYSTEMER - BETONG, LIMTRE OG MASSIVTRE

STRUCTURE DESIGN - WOOD AND CONCRETE
CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²/år) beregnet iht. KG v3 (april 2012)

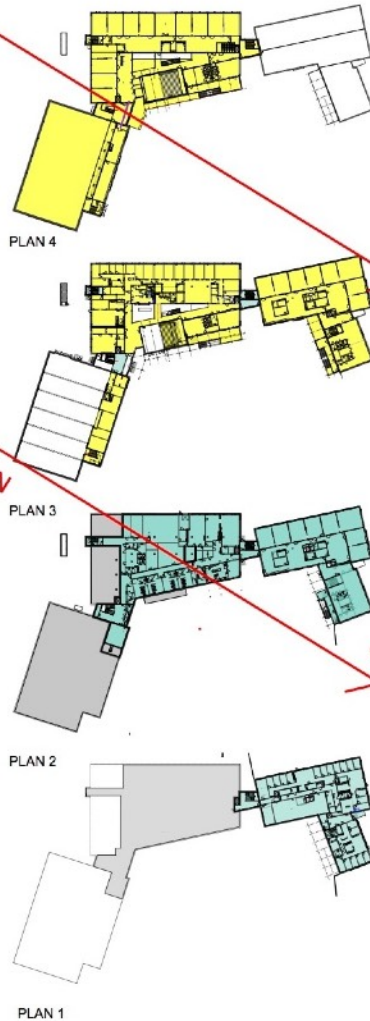
KUN BETONGKONSTRUKSJONER

SKOLE 4 665 kg/m²/år

FLERBRUKSHALL 2 859 kg/m²/år

BETONGKONSTRUKSJONER KOMBINERT MED LIMTRE OG MASSIVTRE

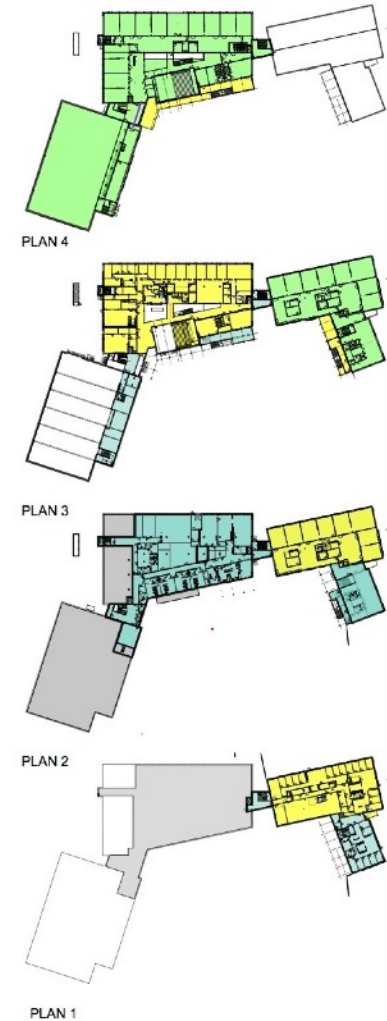

SKOLE 2 597 kg/m²/år

FLERBRUKSHALL 1 588 kg/m²/år

BETONGKONSTRUKSJONER KOMBINERT MED LIMTRE, MASSIVTRE OG LETTAK

VALGT LØSNING

SKOLE ?

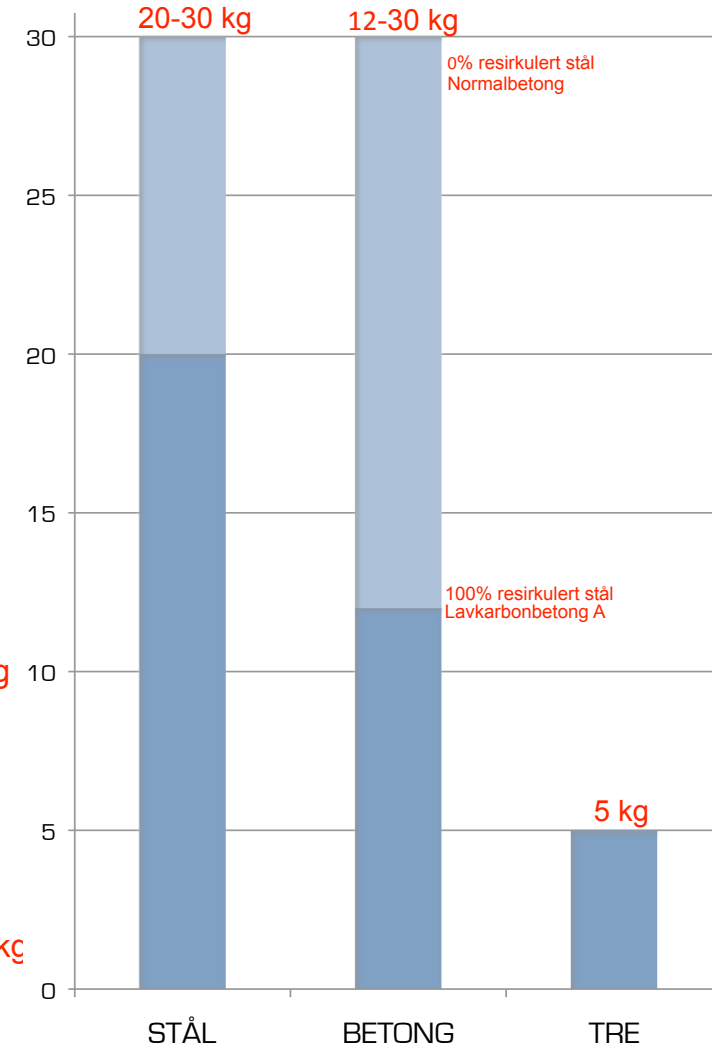
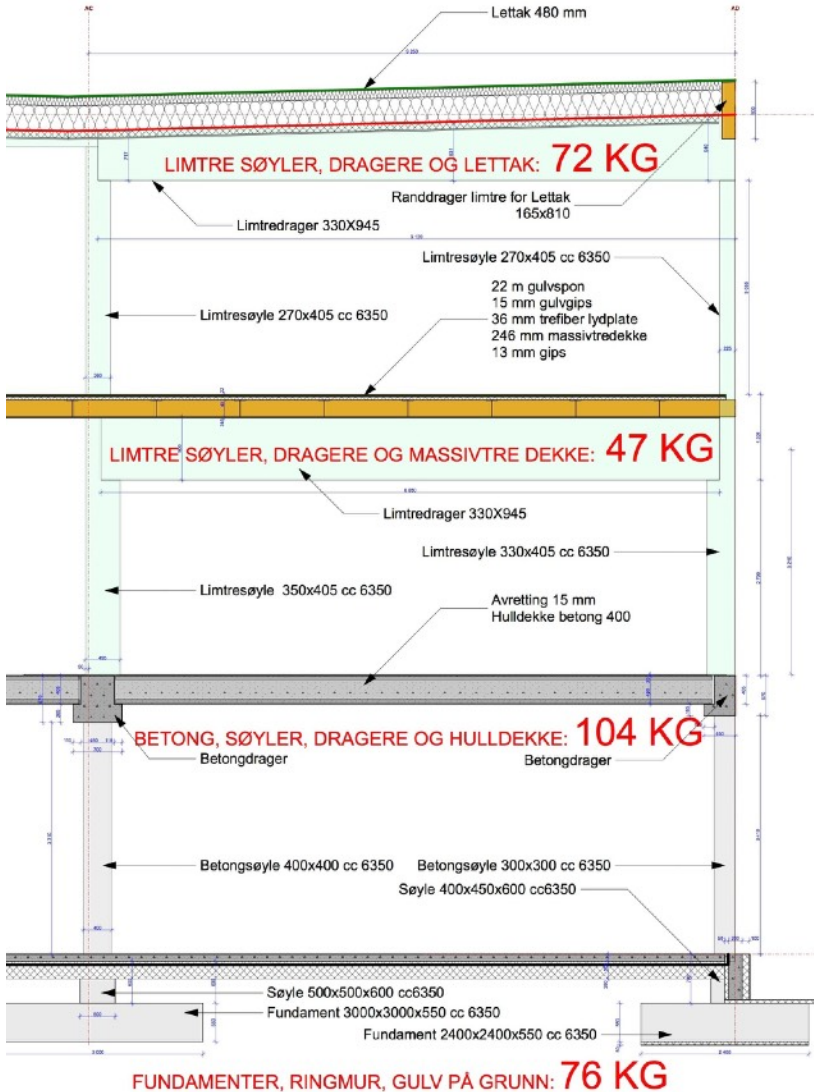
FLERBRUKSHALL ?

FORDELING KLIMAGASSUTSLIPP - DEKKER OG BÆRENDE KONSTRUKSJONER

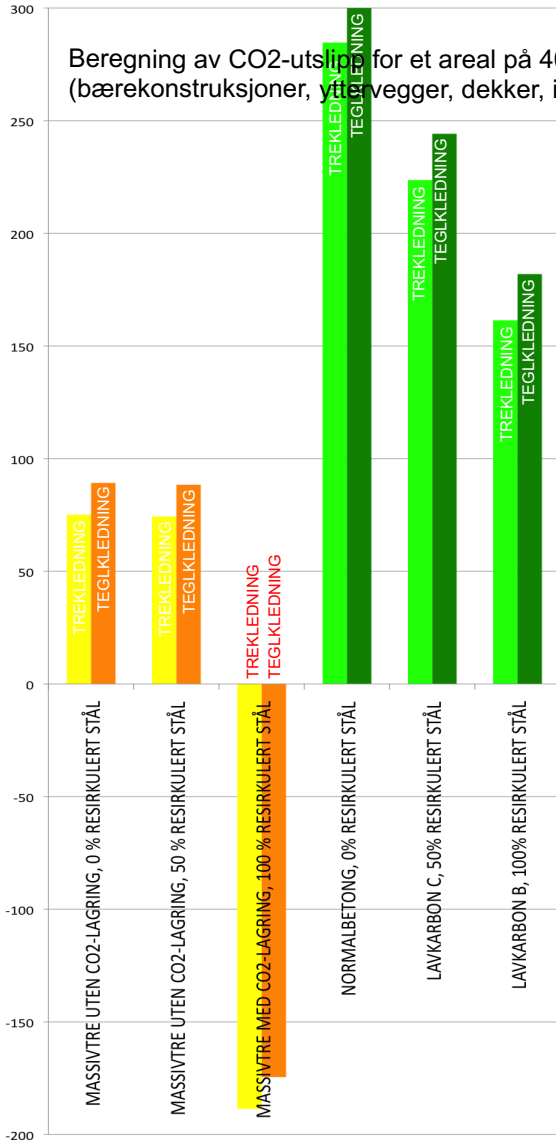
MATERIALFORBRUK ÅSVEIEN SKOLE

BÆREKONSTRUKSJONER

TYPISKE UTSLIPPSNIVÅER
I STÅL, BETONG OG TRE BASERT PÅ
REELLE SKOLEPROSJEKTER:

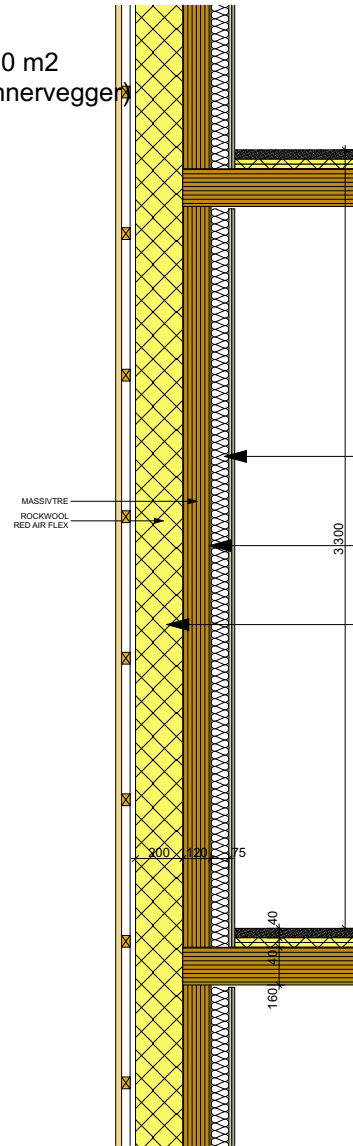

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - TRE ELLER BETONG?

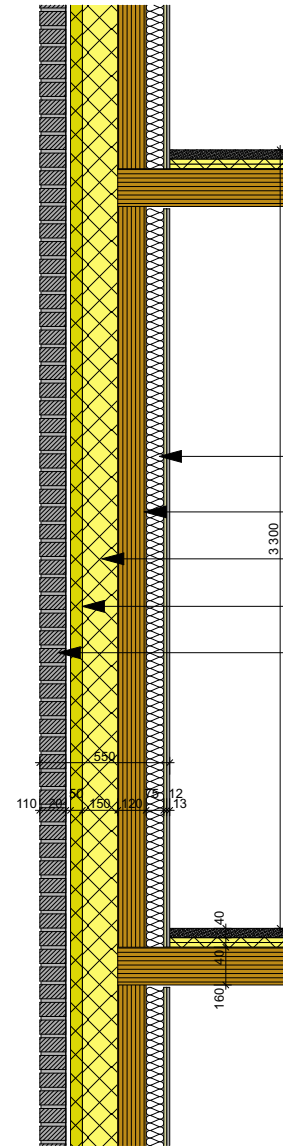

MASSIVTRE

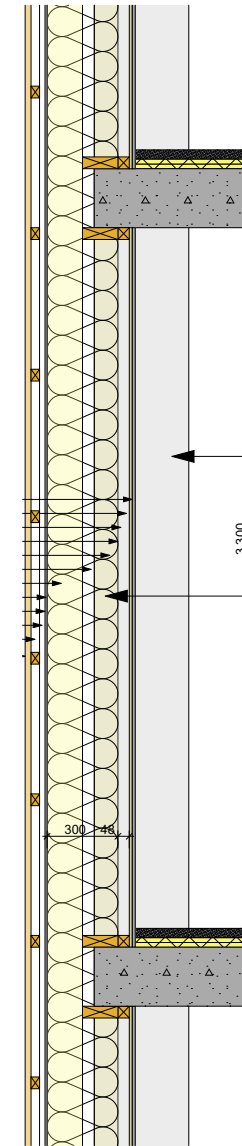
BETONG

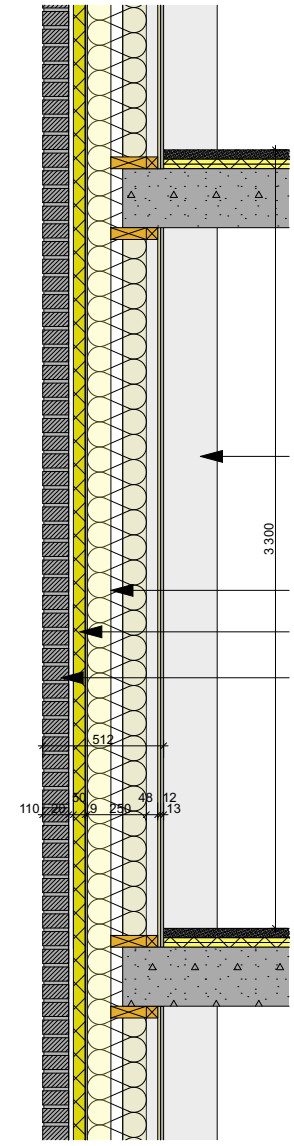
TREKLEDNING

TEGLKLEDNING

TREKLEDNING

TEGLKLEDNING

MASSIVTRE

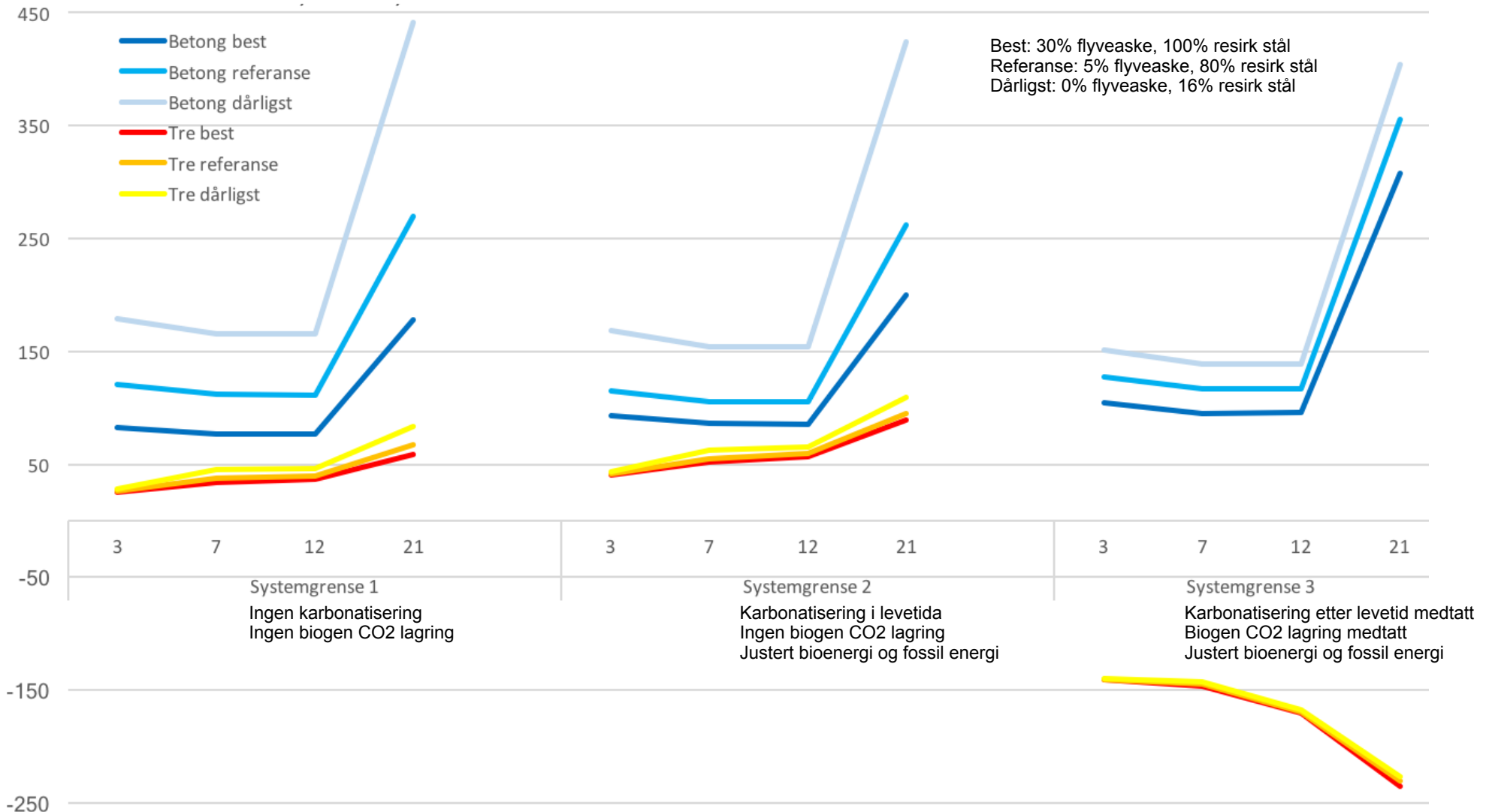
BETONG

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - TRE ELLER BETONG?

KLIMAGASSUTSLIPP pr. m2 FOR FUNDAMENTER, BÆRENDE KONSTRUKSJONER OG DEKKER FOR HØYHUS I 3, 7, 12 OG 21 ETASJER.

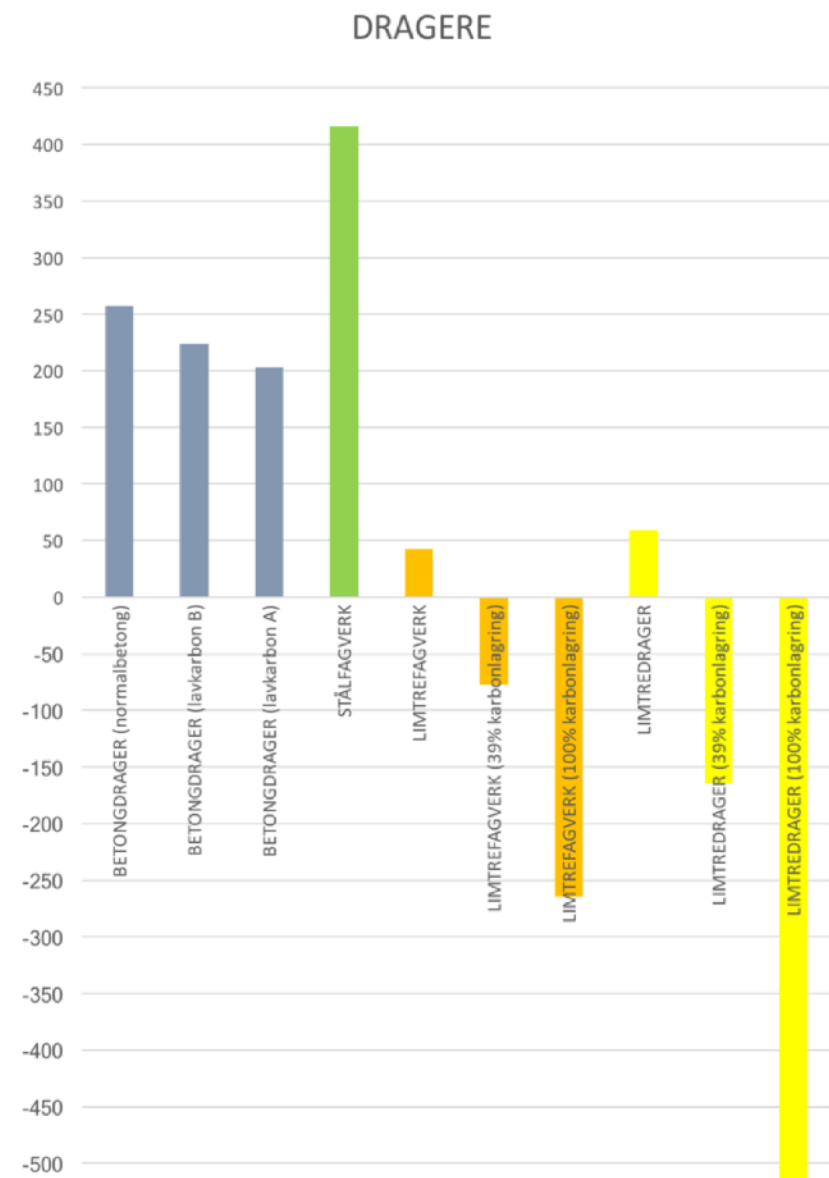
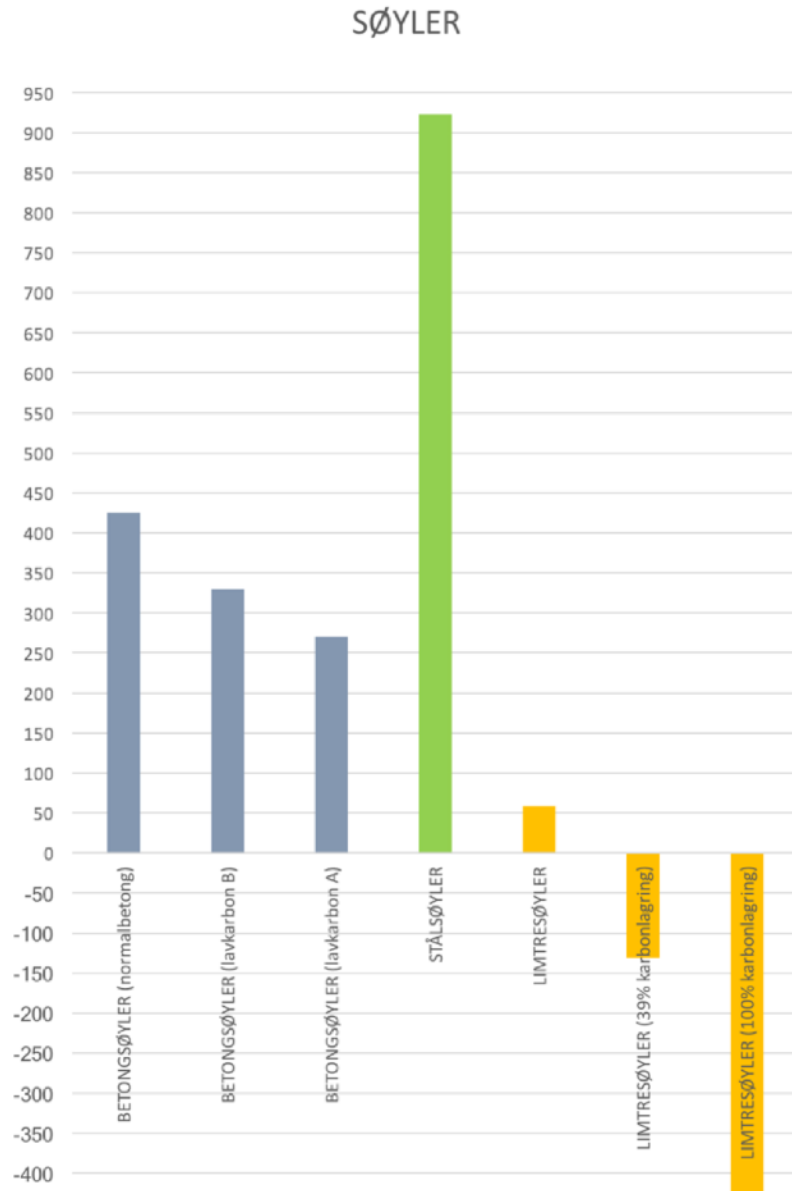
Kilde:

Skullestad, Bohne, Lohne: High-Rise Timber Buildings as a Climate Change Mitigation Measure, 2016

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - TRE, STÅL ELLER BETONG?

SAMMENLIGNBARE BÆRESYSTEM FOR STØRRE LAGERBYGG UTFØRT I BETONG, STÅL OG TRE

YTTERTAK

ELEMENTTYKKELSE 610 mm , U-verdi 0,09 W/m²K, BRANNKRAV REI60

TRP-UNDERSIDE

SPENNVIDDE 14 meter

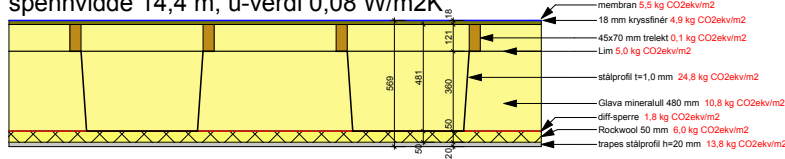

HEISING

YTTERTAK

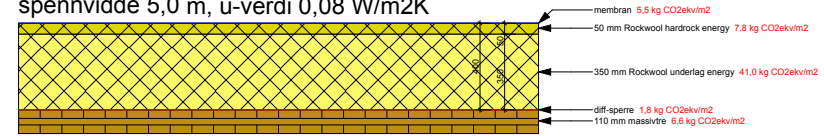
CO₂ -UTSLIPP (CO₂EKV /m2) beregnet iht. EPD-deklarasjoner

LETT-TAK
spennvidde 14,4 m, u-verdi 0,08 W/m2K

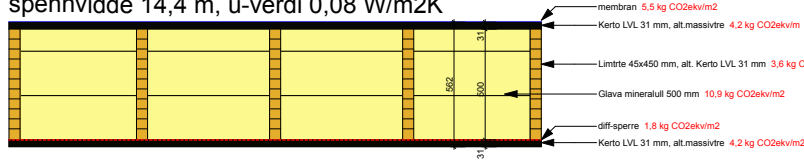
73 kg

MASSIVTREDEKKE
spennvidde 5,0 m, u-verdi 0,08 W/m2K

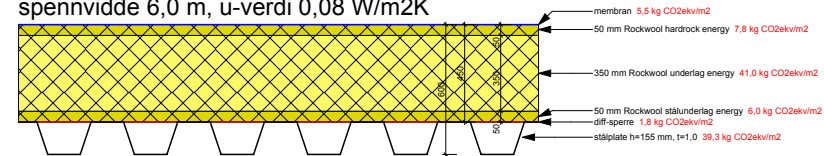
62 kg
+ 4,7 kg
(sekundærbæring)

KANALDEKKE TRE
spennvidde 14,4 m, u-verdi 0,08 W/m2K

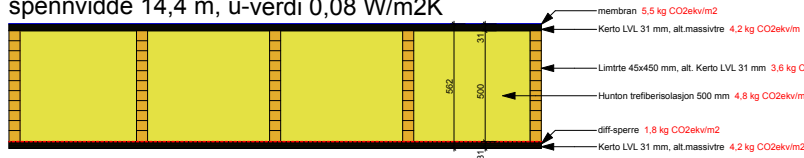
30 kg

STÅLPROFIL
spennvidde 6,0 m, u-verdi 0,08 W/m2K

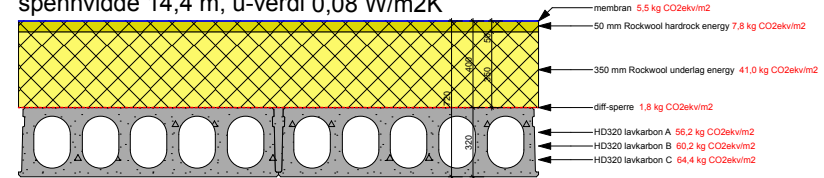
101 kg
+ 3,2 kg
(sekundærbæring)

KANALDEKKE TRE
spennvidde 14,4 m, u-verdi 0,08 W/m2K

24 kg

HULLDEKKE BETONG
spennvidde 14,4 m, u-verdi 0,08 W/m2K

112 kg (A)
116 kg (B)
120 kg (C)

DEKKEKONSTRUKSJONER

GLUELAM FLOORS

DEKKEKANT VED YTTERVEGG

DEKKEELEMENTER

RIBBEDEKKE VED STORE SPENN

TREULLSEMENT HIMLING

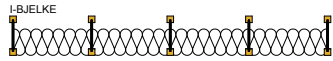
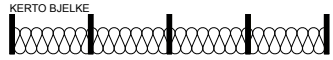
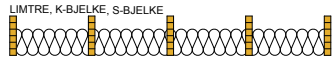

DEKKEKONSTRUKSJONER

FLOOR COMPOSITS

CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. epd-verdier

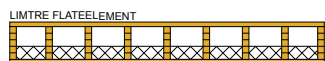
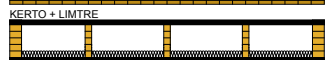
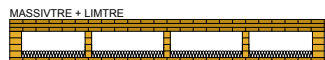
BJELKELAG

MASSIVTREDEKKER

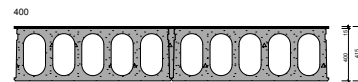
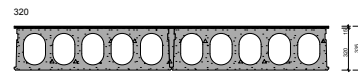
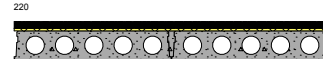
KANALDEKKER

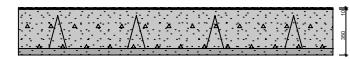
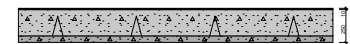
RIBBEDEKKER

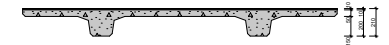
HULLDEKKER I BETONG

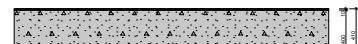
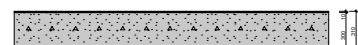
FORSKALINGSDEKKER I BETONG

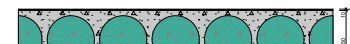
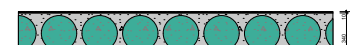
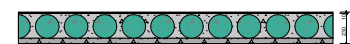
DT-ELEMENTER

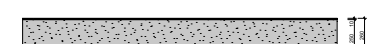
PLASSTØPT BETONG

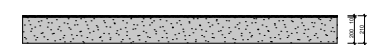
BUBBLE-DECK

SDT-ELEMENTER

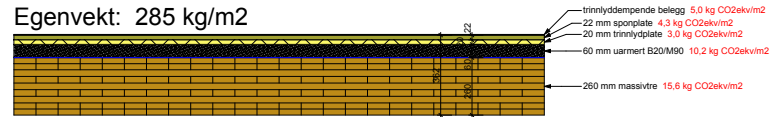

LETTKLINKER

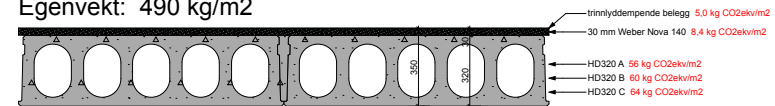
MASSIVTREDEKKER - BETONGHULLDEKKER

MASSIVTRE 260
Egenvekt: 285 kg/m²

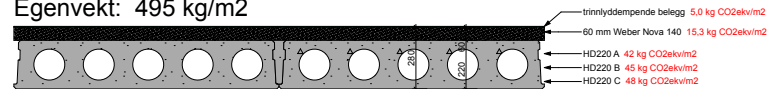
38 kg

HULLDEKKE HD320
Egenvekt: 490 kg/m²

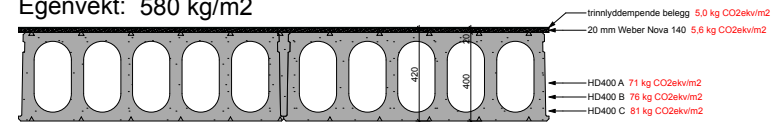
69 kg (A)
73 kg (B)
77 kg (C)

HULLDEKKE HD220
Egenvekt: 495 kg/m²

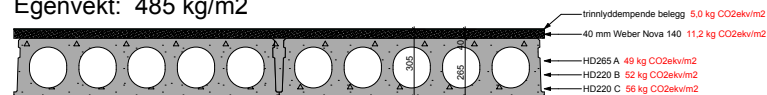
62 kg (A)
65 kg (B)
68 kg (C)

HULLDEKKE HD400
Egenvekt: 580 kg/m²

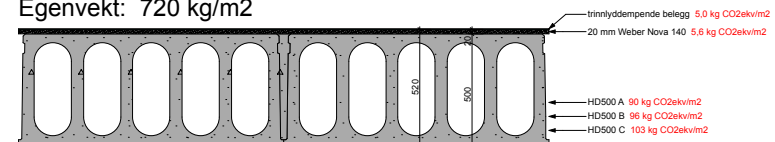
82 kg (A)
87 kg (B)
92 kg (C)

HULLDEKKE HD265
Egenvekt: 485 kg/m²

65 kg (A)
68 kg (B)
72 kg (C)

HULLDEKKE HD500
Egenvekt: 720 kg/m²

101 kg (A)
107 kg (B)
114 kg (C)

BASISDEKKER

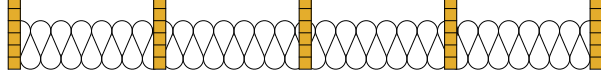
BJELKELAG

TREBJELKELAG

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

LIMTRE, K-BJELKE, S-BJELKE

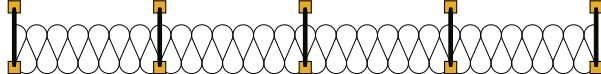
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

KERTO BJELKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

I-BJELKE

MASSIVTREDEKKER

LIMTREDEKKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

MASSIVTREDEKKE

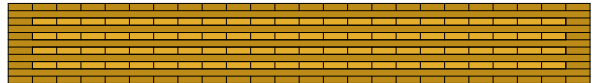
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

MASSIVTREDEKKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

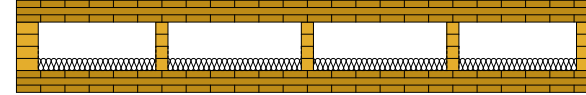
MASSIVTREDEKKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

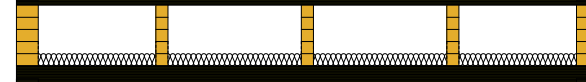
KANALDEKKER

MASSIVTRE + LIMTRE

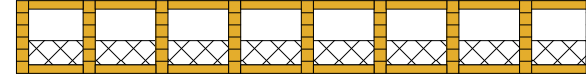
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

KERTO + LIMTRE

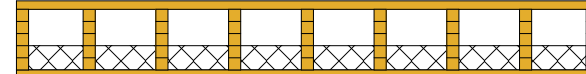
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

LIMTRE KASSEELEMENT

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

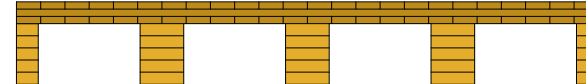
LIMTRE FLATEELEMENT

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

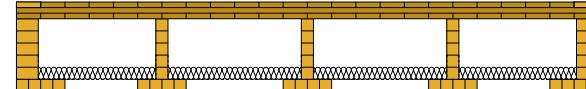
RIBBEDEKKER

MASSIVTRE + LIMTRE RIBBEDEKKE

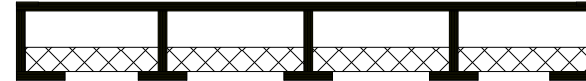
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

MASSIVTRE + LIMTRE RIBBEDEKKE

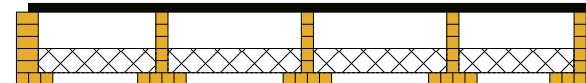
KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

KERTO RIBBEDEKKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

KERTO + LIMTRE RIBBEDEKKE

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):
BRANNMOTSTAND:
LUFTLYD (R w):
TRINNLYD (L n,w):
EGENFREKVENNS (Hz):
SPENNVIDDE (m):
NEDBØYNING (j):
BRUDDGRENSE (kg/m²):
NYTTELAST (kg/m²):
EGENVEKT (kg/m²):

OVERGULV + HIMLING

PLATEGULV

2 MM PARKETTUNDERLAG + GULVSPON

20 MM MINERALULL TRINNLYDPLATE + GULVSPON

20 MM MINERALULL TRINNLYDPLATE + GIPS + GULVSPON

20 MM MINERALULL TRINNLYDPLATE + 3xGIPS + GULVSPON

PÅSTØP + PLATEGULV

60 MM MAGERBETONG + 20 MM TRINNLYD + GULVSPON

60 MM PUKK/GRUS + 20 MM TRINNLYD + GULVSPON

KOMPOSITT

60 MM PÅSTØP + 20 MM TRINNLYD + GULVSPON

PÅSTØP

60 MM LETTKLINKER PÅSTØP + 20 MM FIBERAVRETNING

60 MM PUKK + 20 MM FIBERAVRETNING

20 MM TRINNLYD + 40 MM FIBERAVRETNING

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP (MAGERBETONG/LEIRE)

20 MM TRINNLYD + 60 MM TREFIBERARMERT LEIREBETONG

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP + LYDHIMLING

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP + LYDHIMLING

LYDHIMLING

BRANNIMPREGNERING

13 MM GIPS

2X13 MM GIPS + AKUSTIKKPROFIL

2X13 MM GIPS + 100 MM NEDFORING

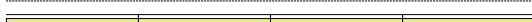

2X13 MM GIPS + 100 MM NEDFORING + 50 MM MINERALULL

AKUSTISK HIMLING

SYSTEMHIMLING M/ 20 MM MINERALULL

SYSTEMHIMLING M/ 20 MM TREULLSEMENTPLATE

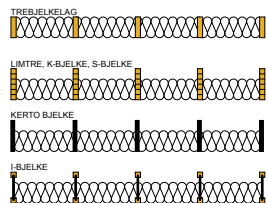
SYSTEMHIMLING M/ 20 MM TREULLPLATE + 15 MINERALULL

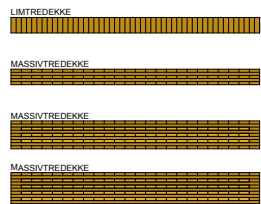
"KALKULATOR" FOR BEREGNING AV TREDEKKER

BASISDEKKE + OVERGULV + HIMLING = ETASJESKILLER

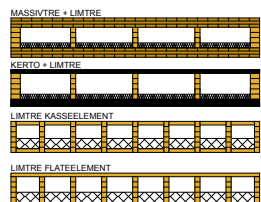
BJELKELAG

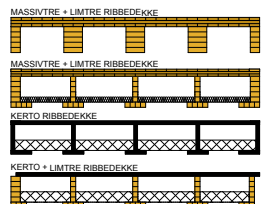
MASSIVTREDEKKER

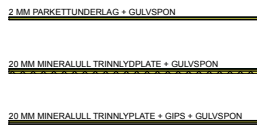
KANALDEKKER

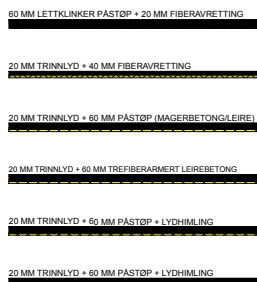
RIBBEDEKKER

PLATEGULV

PÅSTØP

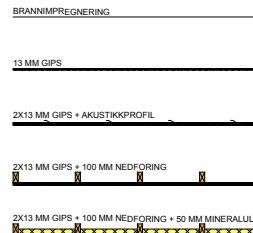
PÅSTØP + PLATEGULV

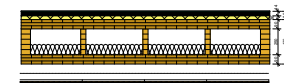
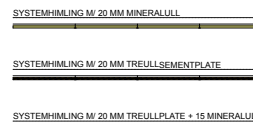
KOMPOSITT

LYDHIMLING

AKUSTISK HIMLING

TEKNISKE EGENSKAPER:

KLIMAGASS (kg CO₂eq/m²):

BRANNMOTSTAND:

LUFTLYD (R'_w):

TRINNLYD (L'_{n,w}):

EGENFREKVENNS (Hz):

SPENNVIDDE (m):

NEDBØYNING (I):

BRUDDGRENSE (kg/m²):

NYTTELAST (kg/m²):

EGENVEKT (kg/m²):

MASSIVTREDEKKER - KLIMAGASSENDRINGER FOR ULIKE OVERGULV

VALG AV OVERGULV HAR SVÆRT STOR INNVIRKNING PÅ DEKKETS TOTALE UTSLIPPSNIVÅ

Alt. 1

2 MM PARKETTUNDERLAG + GULVSPON

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **27**

Alt. 8

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP (MAGERBETONG/LEIRE)

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **37**

Alt. 2

20 MM MINERALULL TRINNLYDPLATE + GULVSPON

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **30**

Alt. 9

20 MM TRINNLYD + 60 MM TREFIBERARMERT LEIREBETONG

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **31**

Alt. 3

20 MM MINERALULL TRINNLYDPLATE + GIPS + GULVSPON

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **33**

Alt. 10

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP + LYDHIMLING

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **52**

Alt. 4

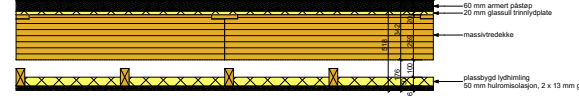
60 MM LETTKLINKER PÅSTØP + 20 MM FIBERAVRETNING

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **33**

Alt. 11

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP + LYDHIMLING

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **53**

Alt. 5

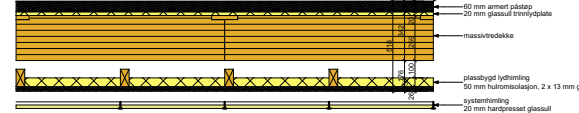
60 MM MAGERBETONG + 20 MM TRINNLYD + GULVSPON

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **38**

Alt. 12

20 MM TRINNLYD + 60 MM PÅSTØP + LYDHIMLING + HIML

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **63**

Alt. 6

60 MM PÅSTØP + 20 MM TRINNLYD + GULVSPON

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **55**

Alt. 13

MASSIVTREDEKKE + TRINNLYD + PÅSTØP

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m²: **27**
SPENNVIDDE:

Alt. 7

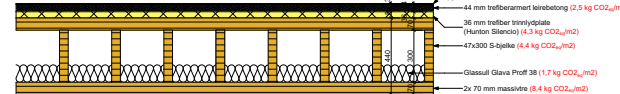
20 MM TRINNLYD + 40 MM FIBERAVRETNING

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m² **33**

Alt. 14

BJELKELAG LIMTRE + MASSIVTRESKIVER + TRINNLYD + PÅSTØP

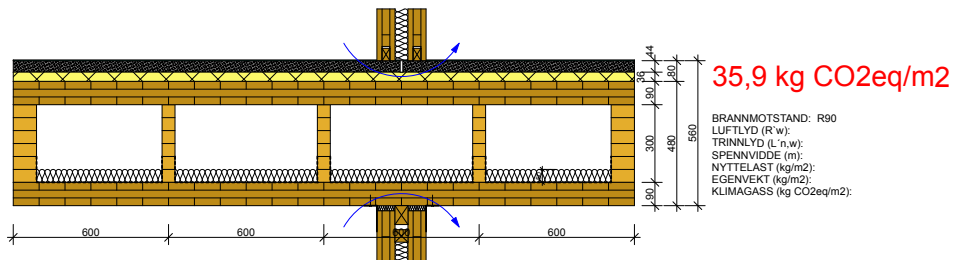
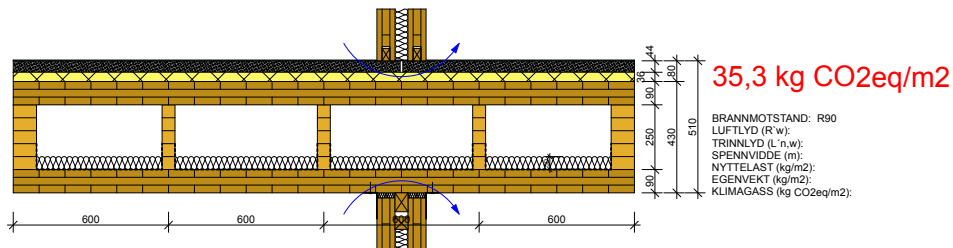
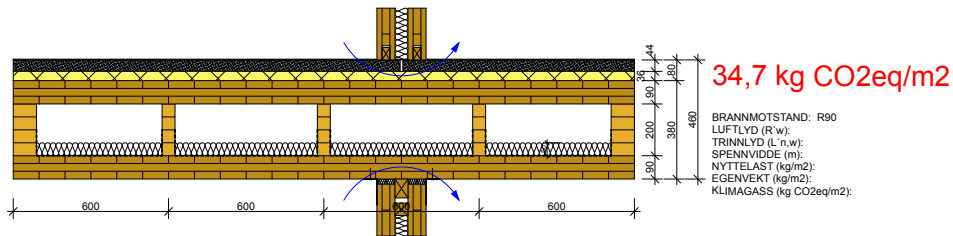
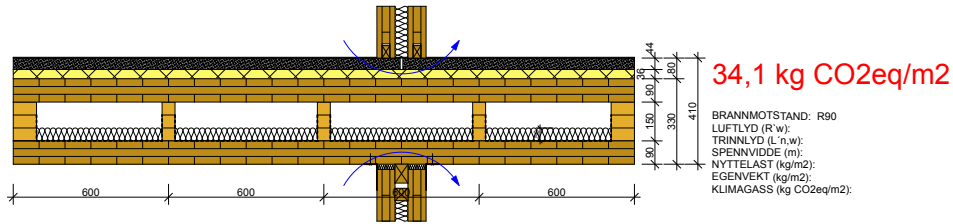

TRINNLYD:
LUFTLYD:
kg CO₂eq/m²: **25**
SPENNVIDDE:

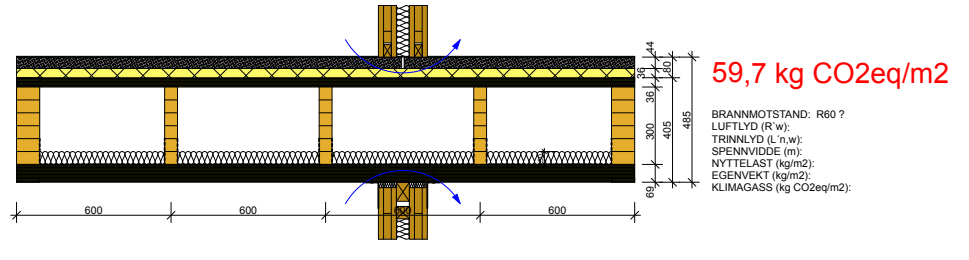
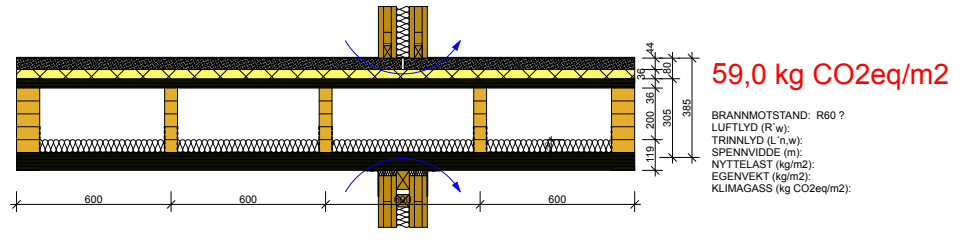
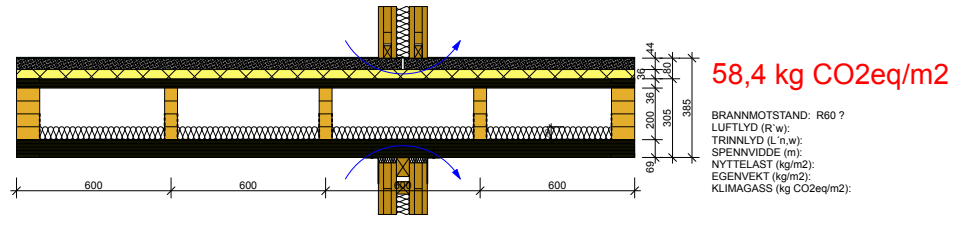
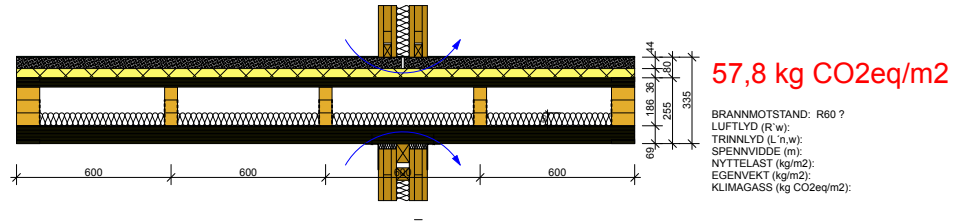
KANALDEKKER I LIMTRE OG MASSIVTRE/KERTO - ULIKE SPENNVIDDER

ØKNING I DEKKETYKKELSE OG SPENNVIDDER GIR MINIMAL ØKNING I KLIMAGASSUTSLIPP FOR KASSETTDEKKER

MASSIVTRE 90/90 mm (R90)

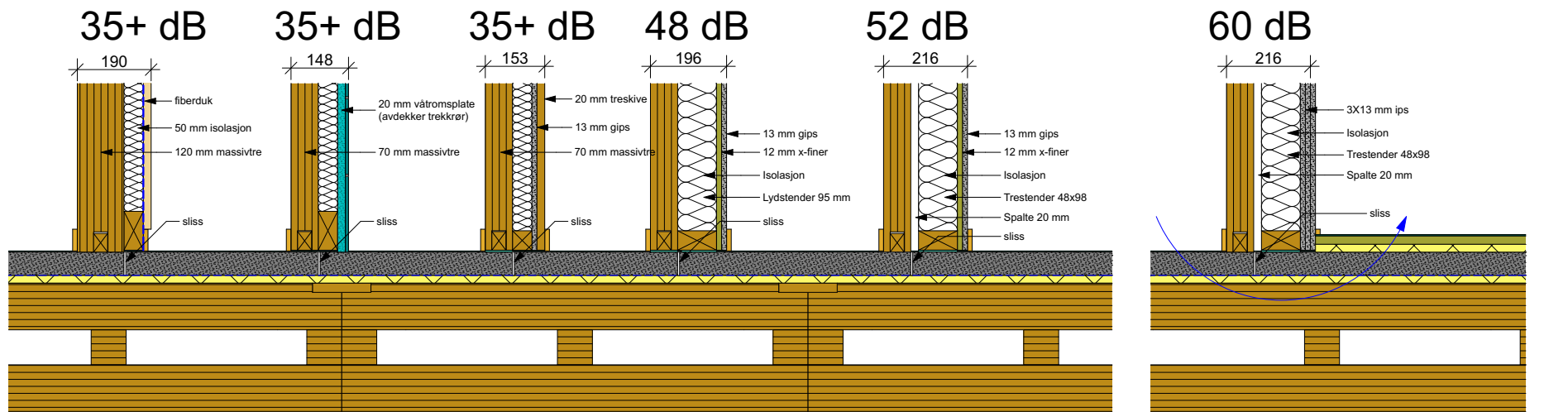
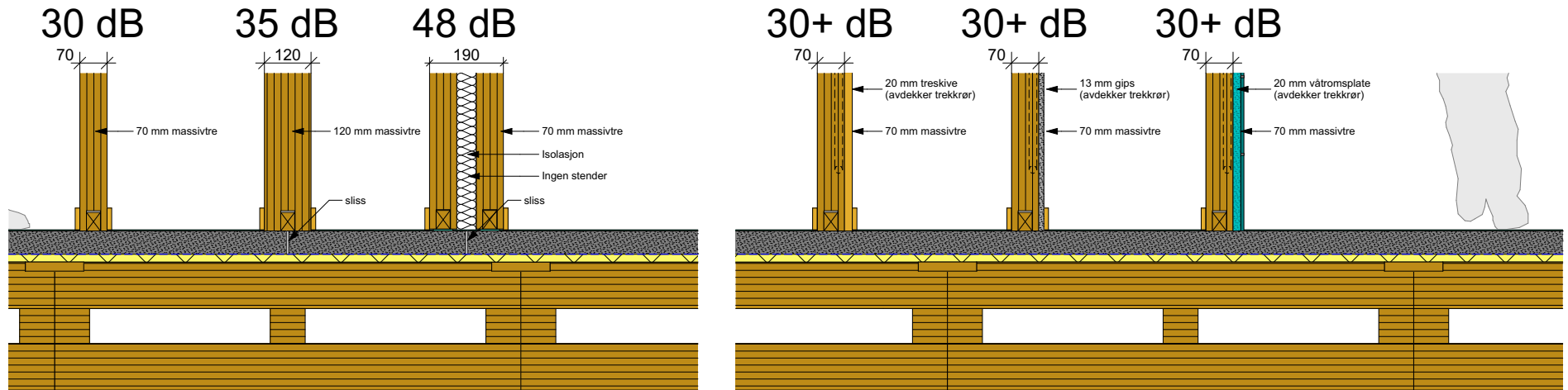

KERTO 69/36 mm (R90)

TILSLUTNINGER OG FLEKSIBILITET

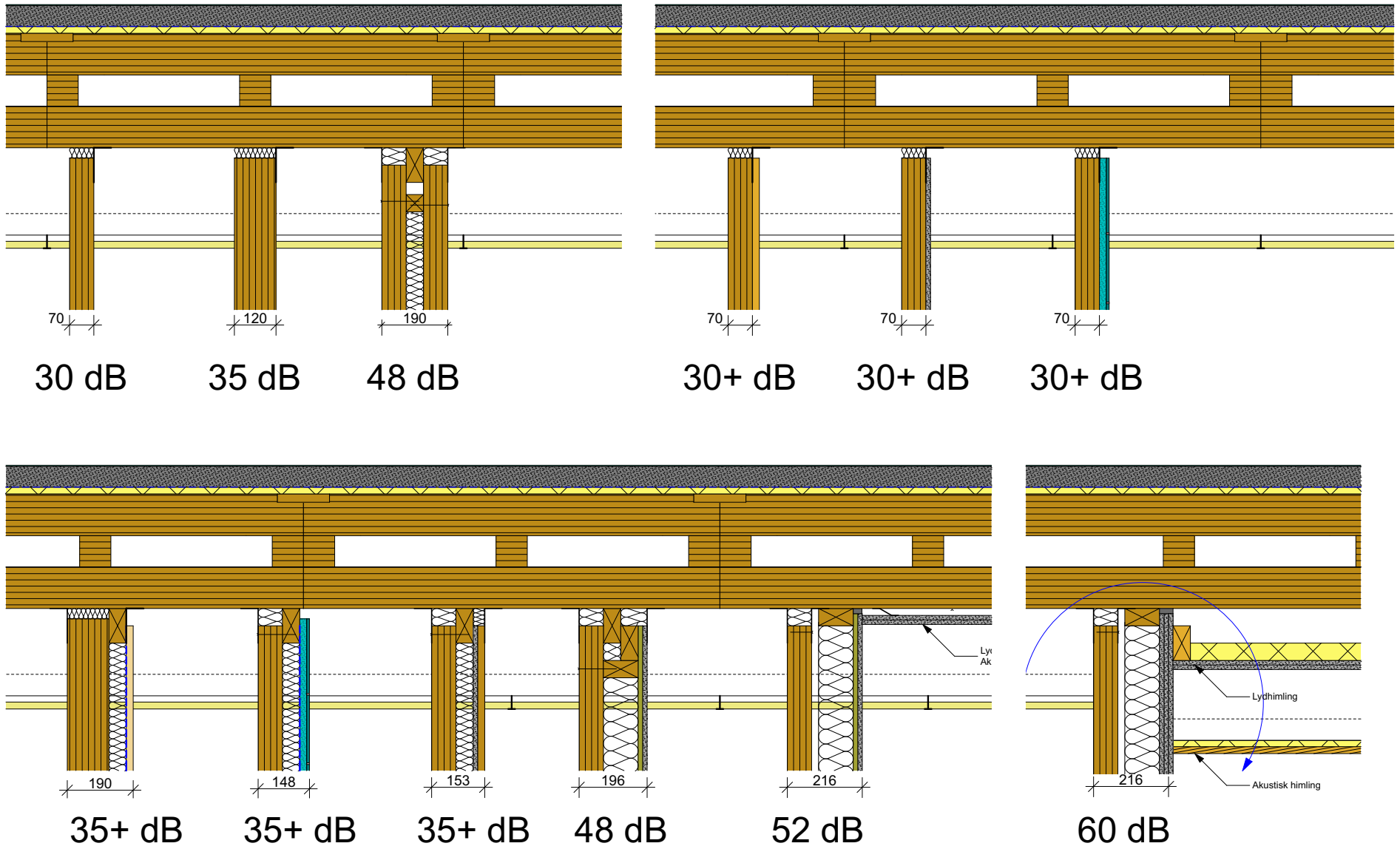
KONTINUERLIGE OVERGULV SLISSES VED LYDVEGGER OG GIR FLEKSIBLE LØSNINGER FOR FRAMTIDIG OMBYGGING OG INSTALLASJONER

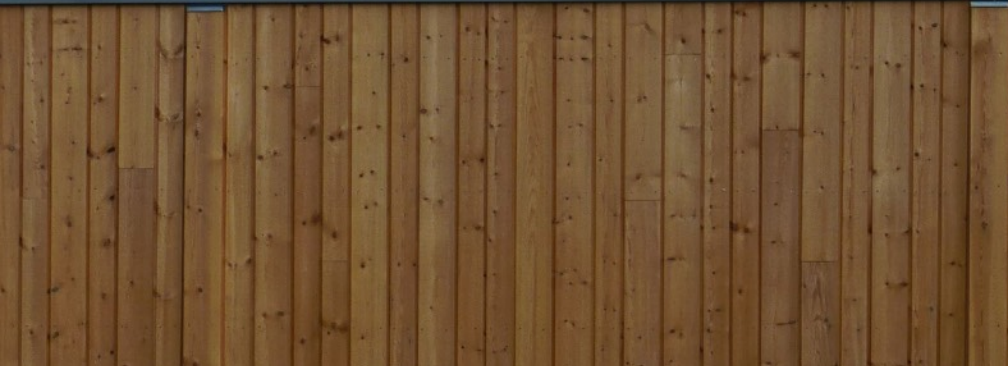

TILSLUTNINGER OG FLEKSIBILITET

PLANE ROBUSTE UNDERSIDER AV DEKKER GIR FLEKSIBLE LØSNINGER FOR FRAMTIDIG OMBYGGING OG INSTALLASJONER.

YTTERVEGGER - BINDINGSVERK

INNBLÅST ISOLASJON

SPLITTET BINDINGSVERK UTEN KULDEBRO

MASSIVTRE AVSTIVING

AVSTIVENDE FORBINDELSER

MALMFURU KLEDNING

YTTERVEGG FLERBRUKSHALL (0,13 W/m2K)

YTTERVEGGER - BINDINGSVERK

STUDWORK

SPLITTET BINDINGSVERK UTEN KULDEBRO

ØVRE GYMSAL OG HOVEDINNGANG

AVSTIVENDE FORBINDELSER

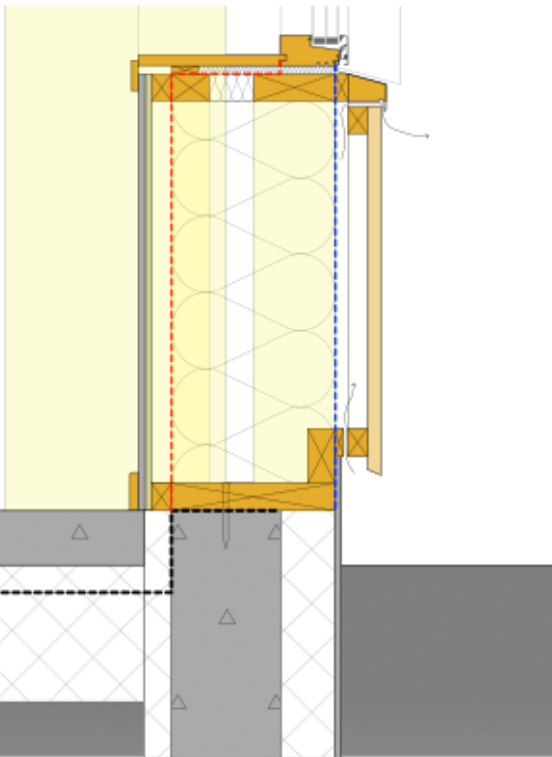

YTTERVEGG FLERBRUKSHALL (0,13 W/m2K)

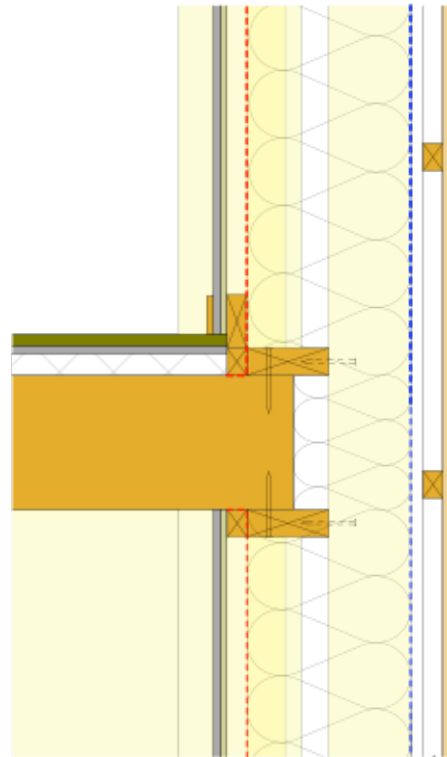
YTTERVEGGER – OPPBYGGING

OUTER WALLS - DETAILS

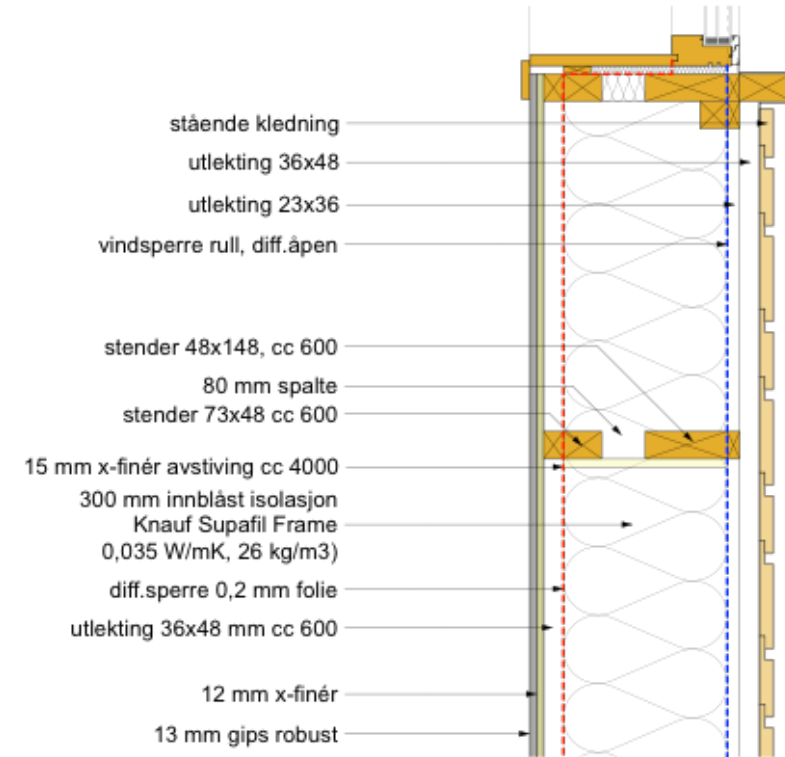
Typisk yttervegg Åsveien skole med u-verdi 0,13 – 0,15 W/m²K, tetthet (lekkasjetall) målt på stedet til 0,34 luftskiftinger pr. time

V-DETALJ GRUNNMUR

V-DETALJ DEKKEKANT

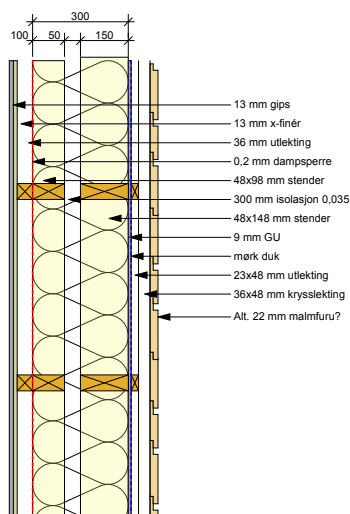
H-DETALJ

BÆREKRAFTIGE MATERIALVALG - YTTERVEGGER

Ulike ytterveggprinsipper med u-verdi 0,15 kWh/m²K

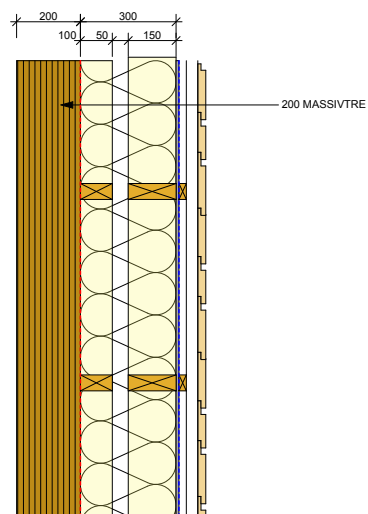
BINDINGSVERK TRE
PLATEKLEDNING

21 kg CO₂eq/m²

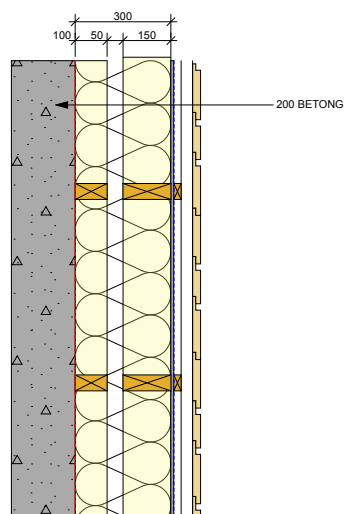
BINDINGSVERK TRE
MASSIVTRE SKIVE

24 kg CO₂eq/m²

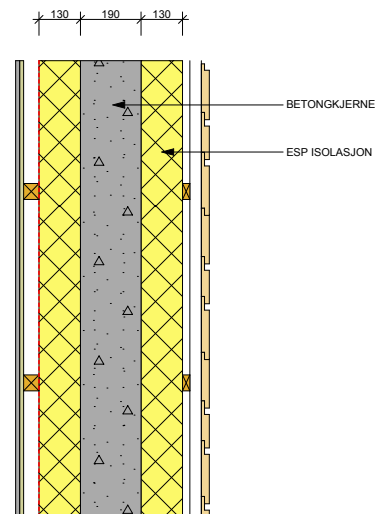
BINDINGSVERK TRE
LAVKARBON BETONG C

75 kg CO₂eq/m²

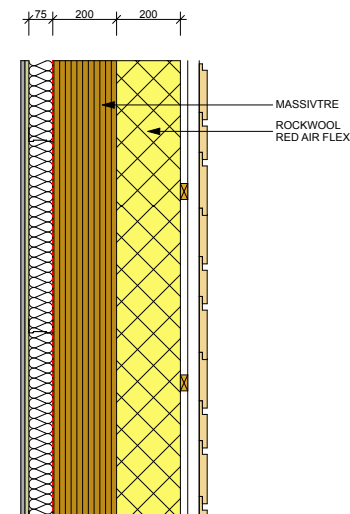
ESP ISOLASJON
BETONGKJERNE

81 kg CO₂eq/m²

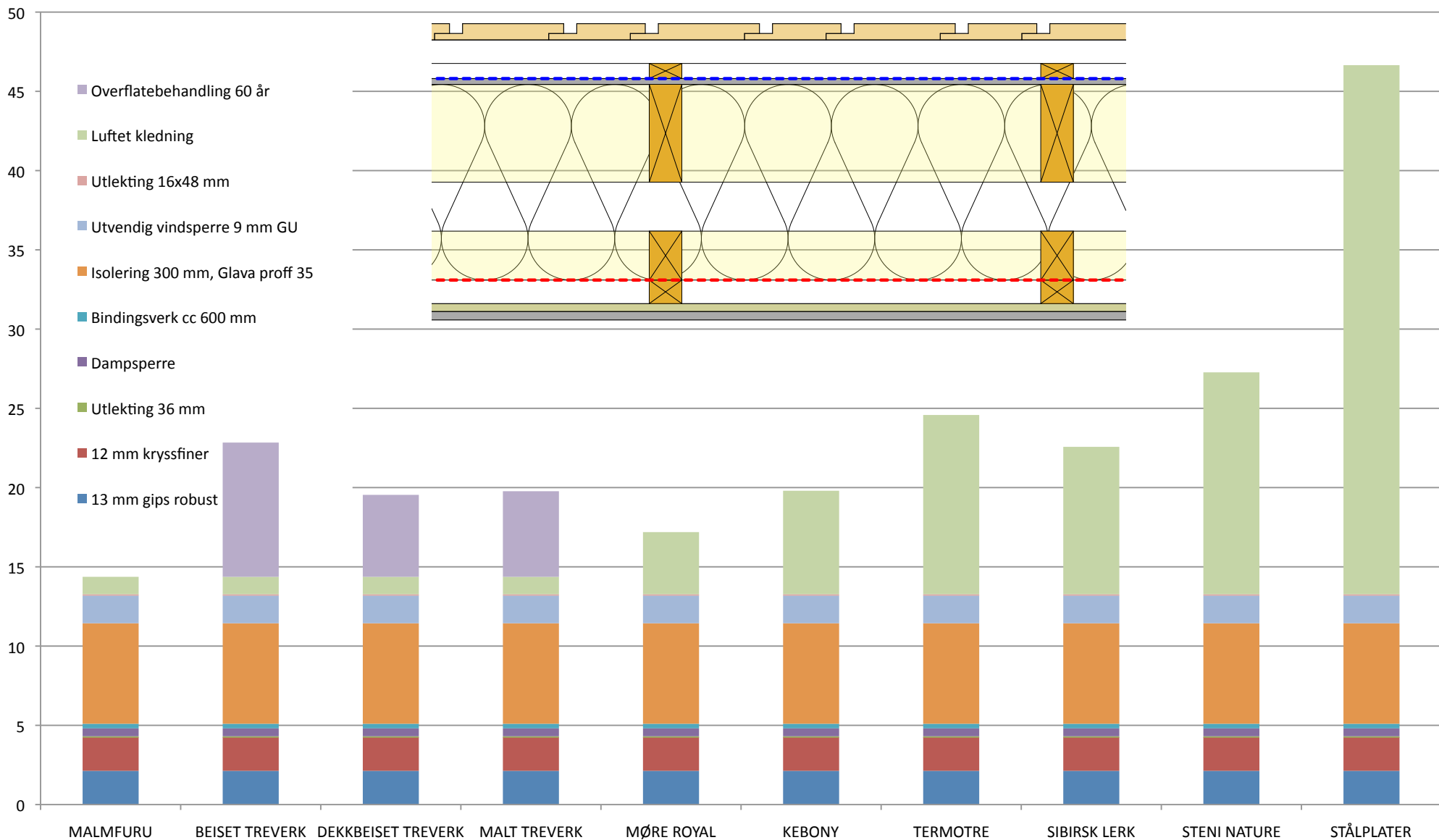
PÅFORING/MASSIVTRE
TUNG ISOLASJON

43 kg CO₂eq/m²

YTTERVEGG - ULIKE KLEDNINGSTYPER

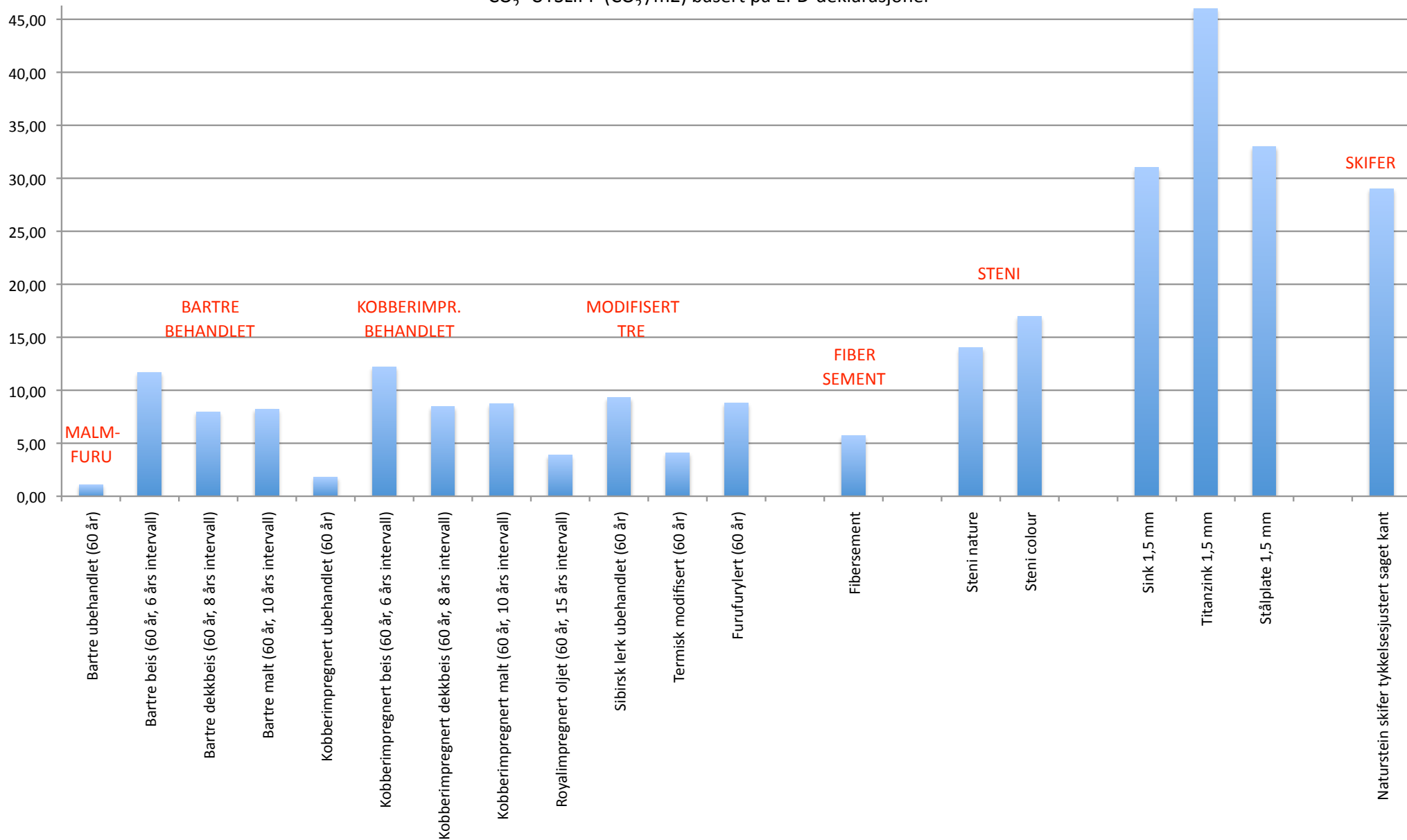
CO₂ -utslipp (CO₂/m²) basert på KGv5 og EPD-deklarasjoner

YTTERVEGGER – KLEDNINGSTYPER

OUTER WALL - CLADDING

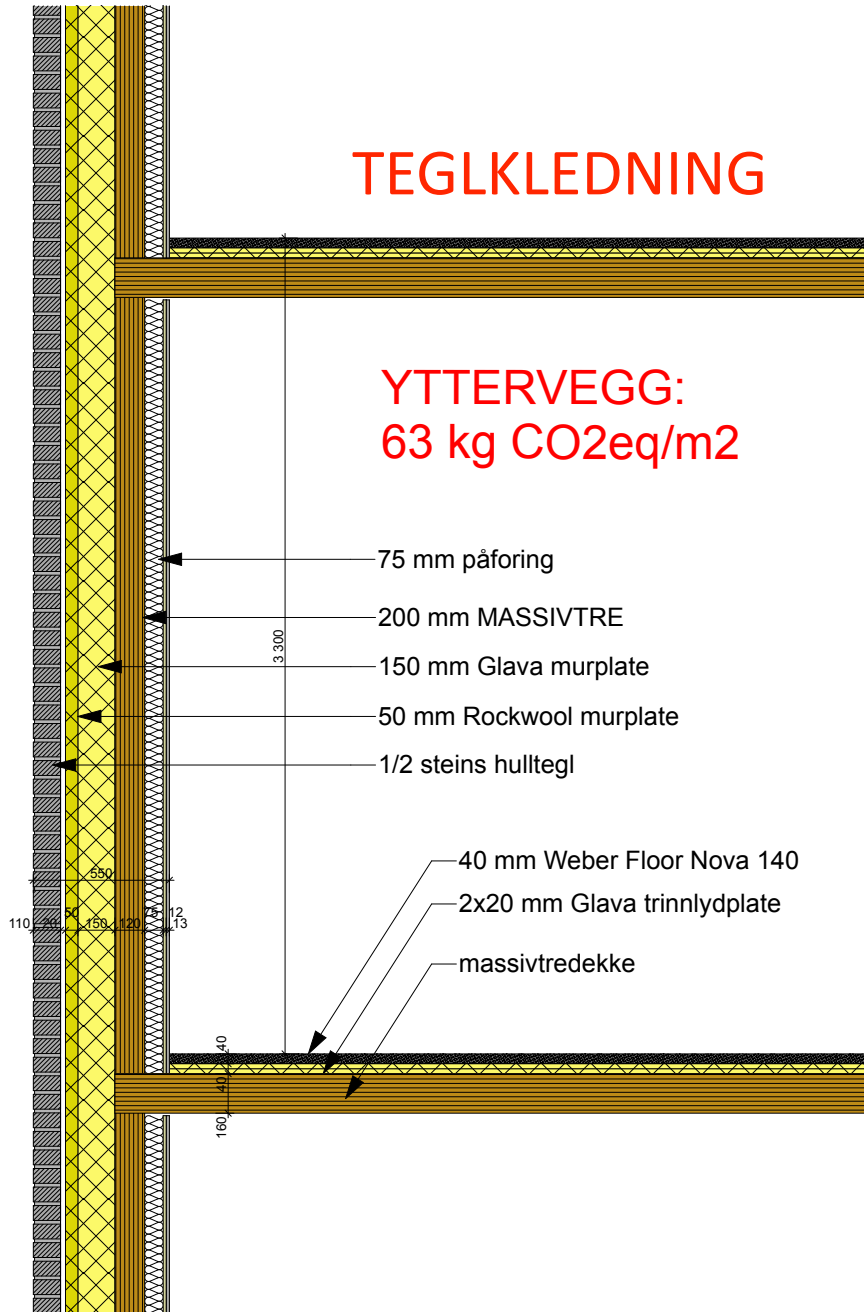
CO₂-UTSLIPP (CO₂/m²) basert på EPD-deklarasjoner

YTTERVEGG I MASSIVTREKONSTRUKSJONER

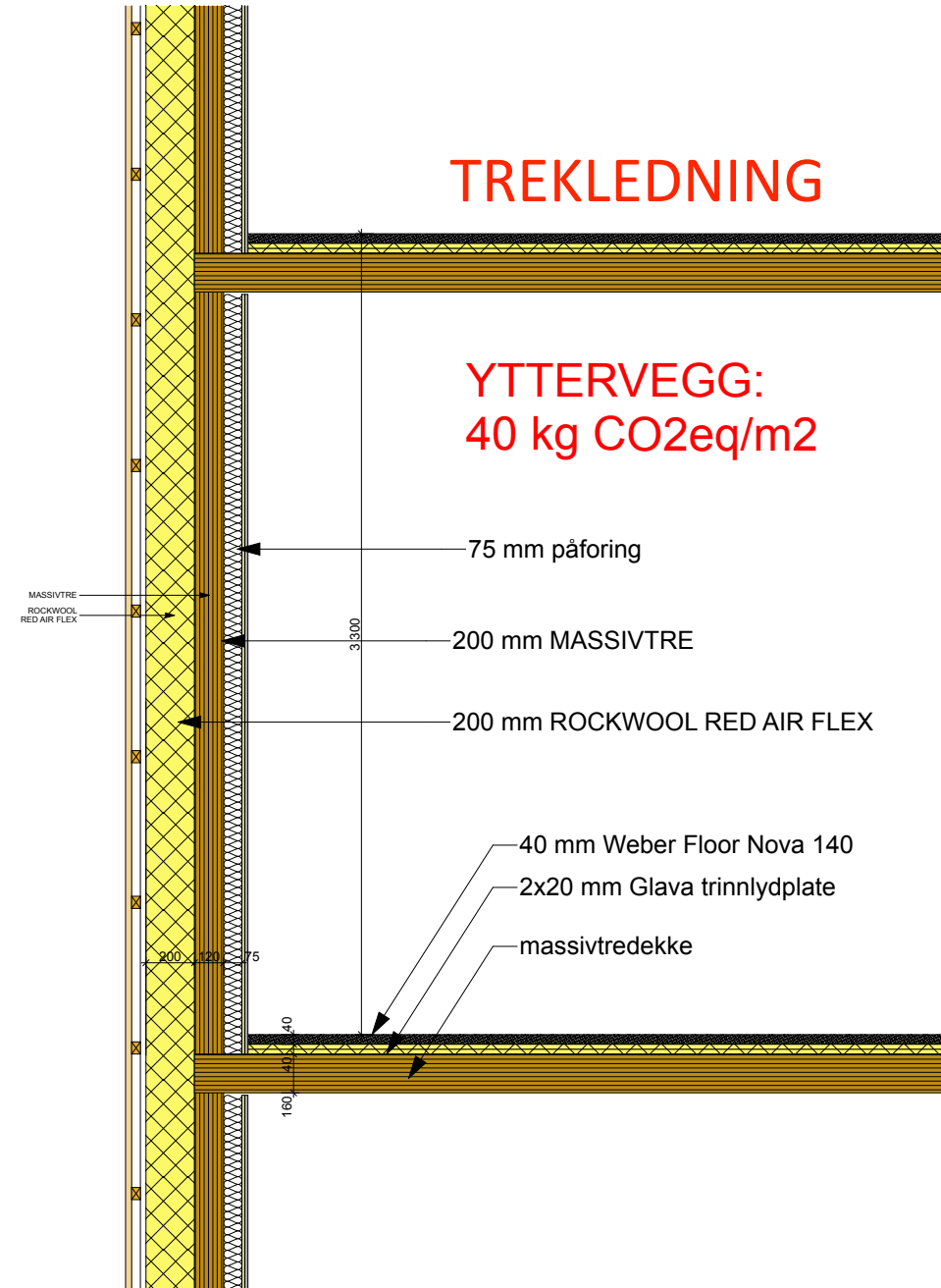
TEGLKLEDNING

YTTERVEGG:
63 kg CO₂eq/m²

TREKLEDNING

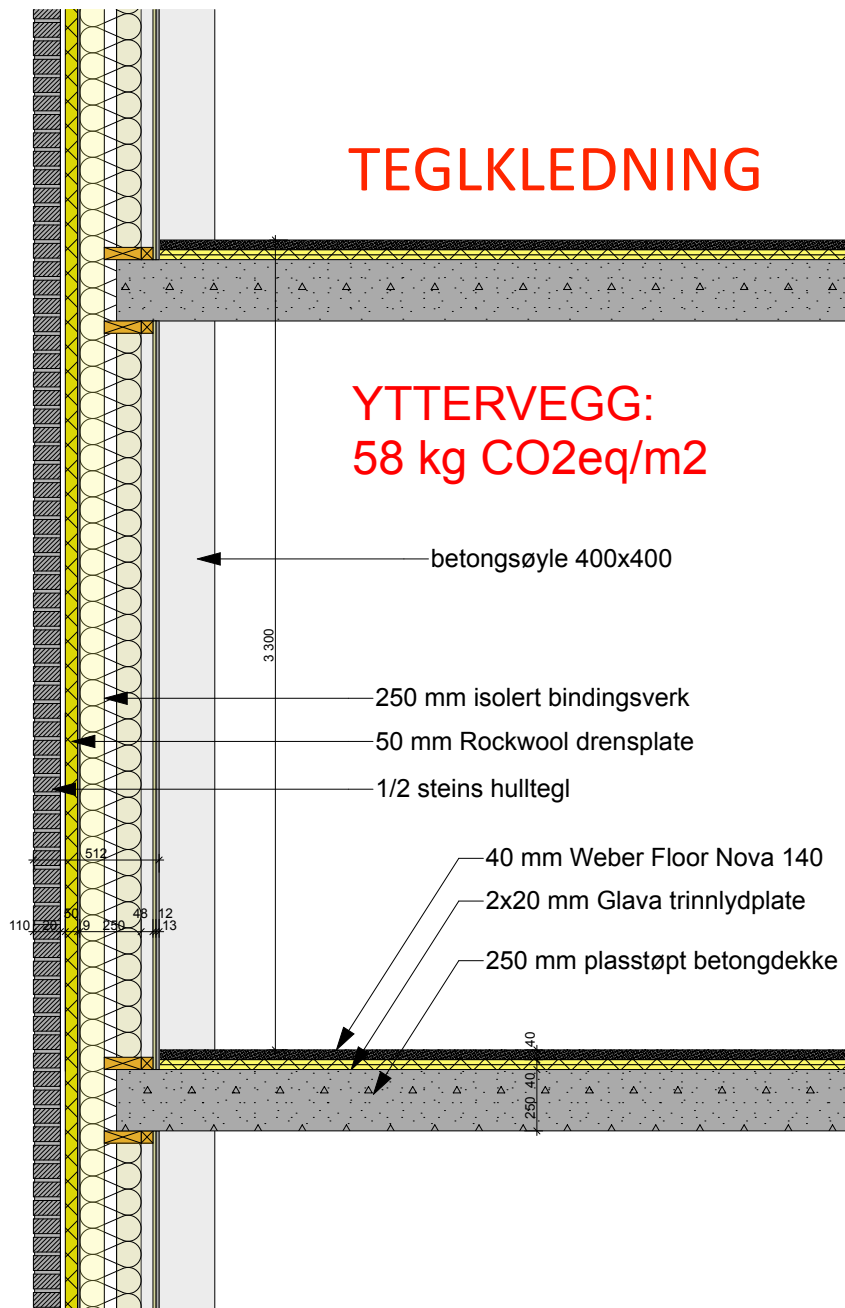
YTTERVEGG:
40 kg CO₂eq/m²

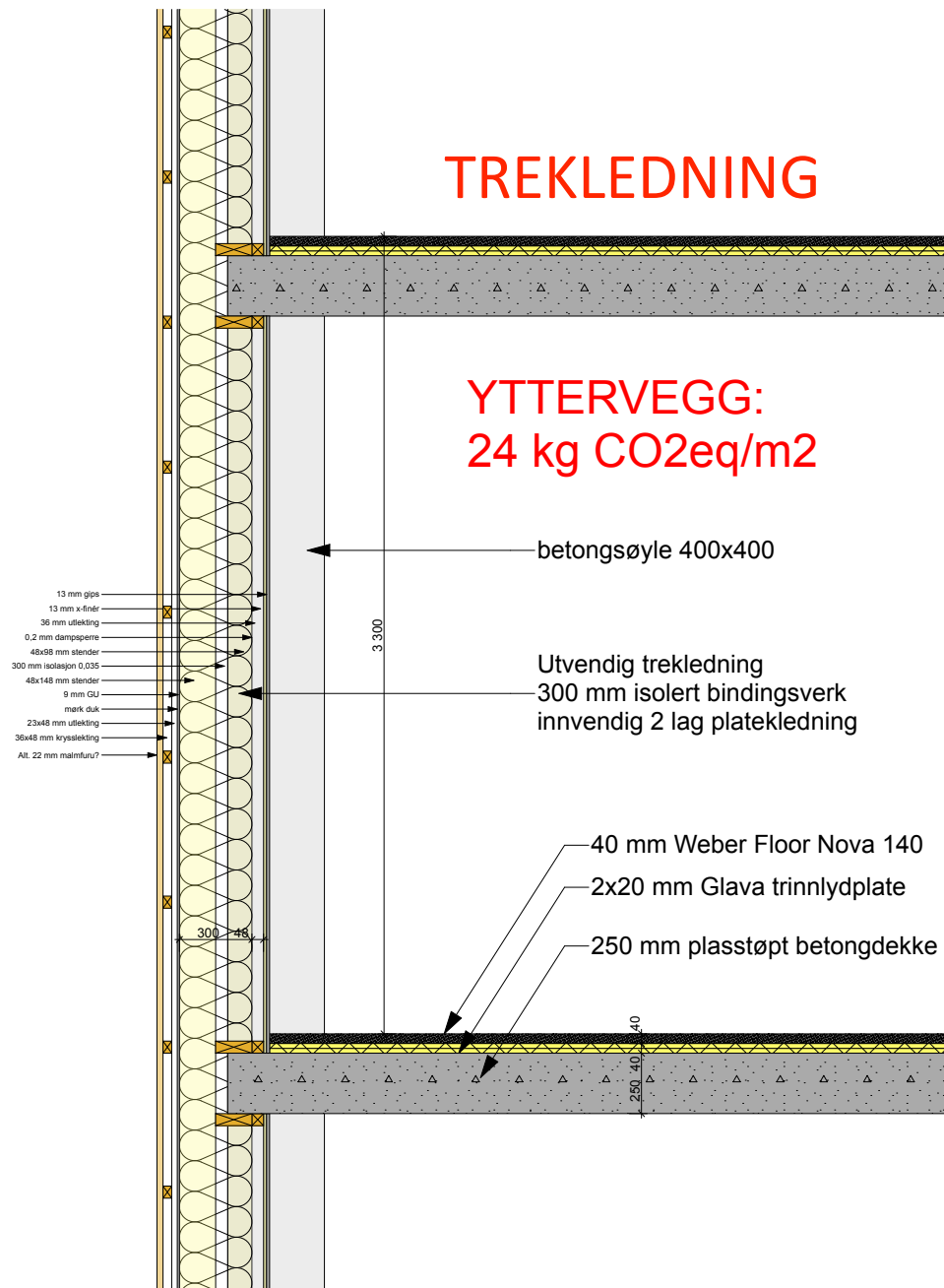

YTTERVEGG I BETONGKONSTRUKSJONER

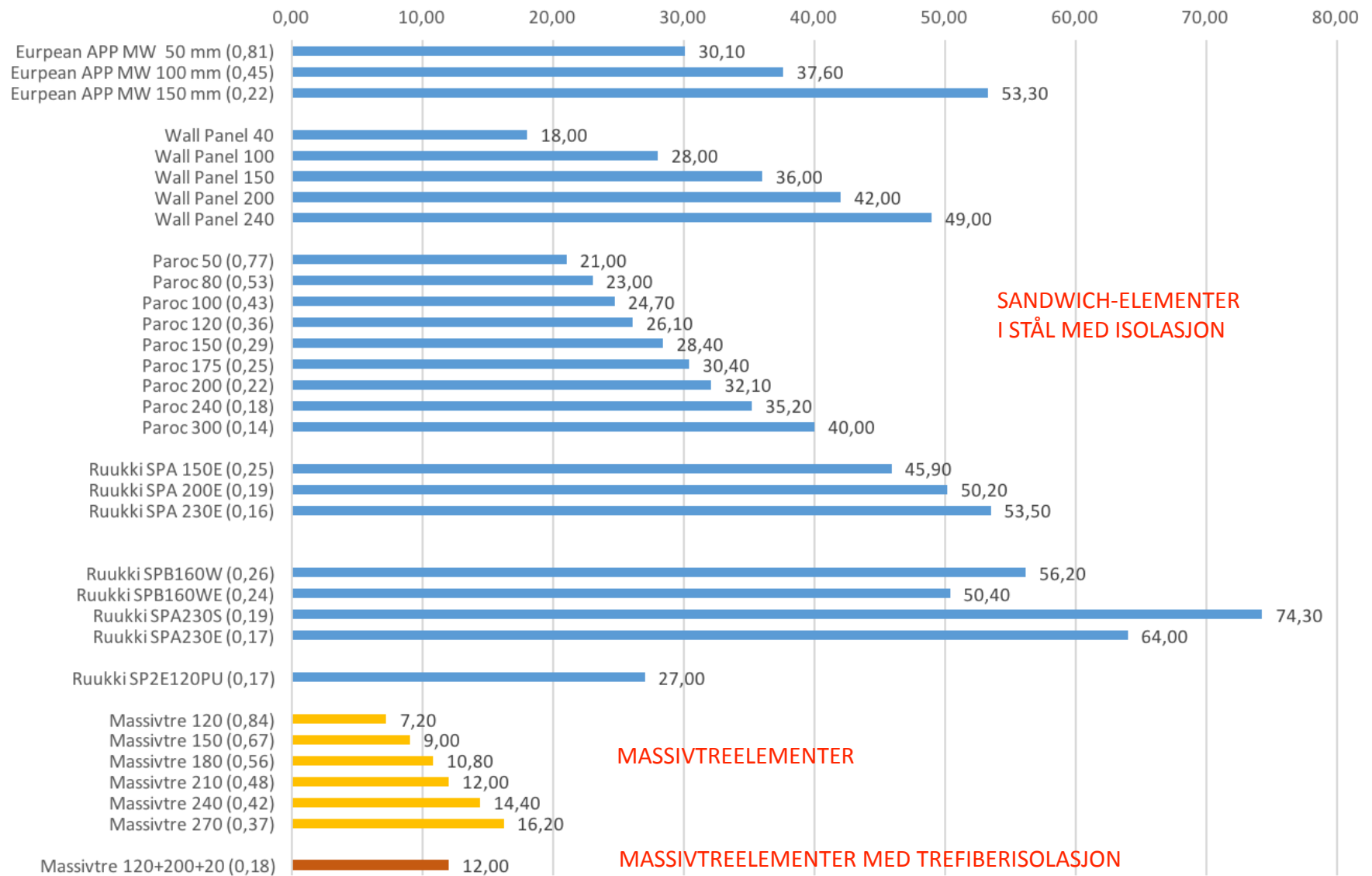
TEGLKLEDNING

TREKLEDNING

YTTERVEGGER SANDWICH OG MASSIVTRE

INNERVEGGER

BEISET MASSIVTRE KOMBINERT MED LAMINAT

SPILEVEGGER

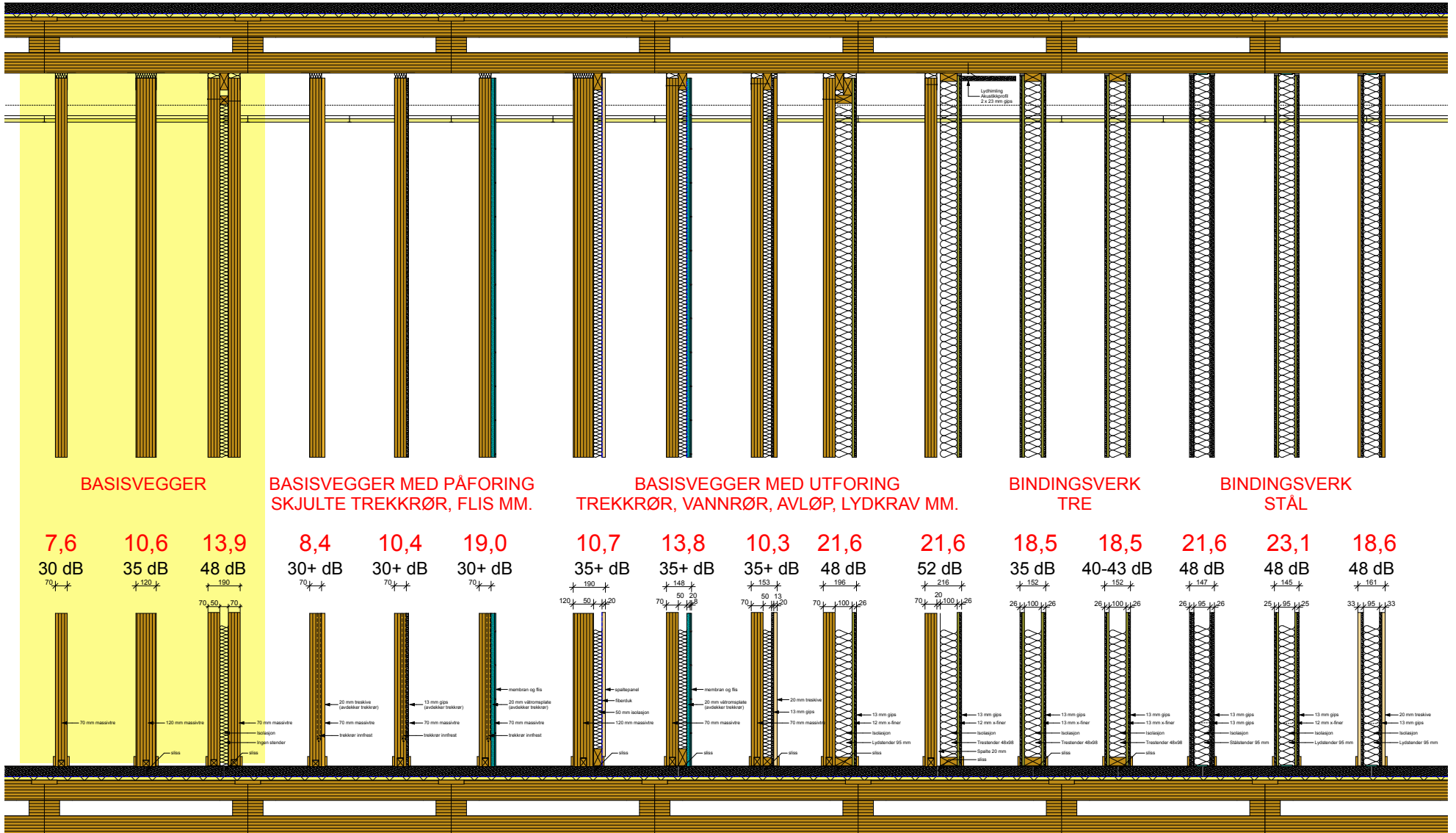
PANEL

BEISET MASSIVTRE

INNERVEGGERI MASSIVTRE

CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. epd-verdier

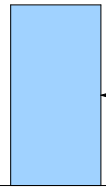

INNERVEGGER I MASSIVTRE VED ÅSVEIEN SKOLE

INNER WALLS IN MASSIVE WOOD

CO₂-UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. epd-verdier

4,0

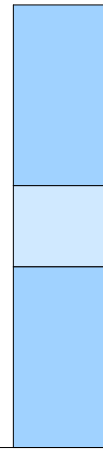

70 mm massivtre

31-34 dB

9,8

70 mm massivtre

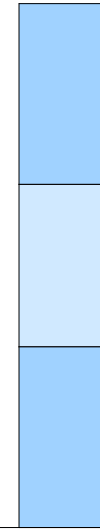
50 mm steinull

70 mm massivtre

48 dB
EI60

11,6

70 mm massivtre

100 mm steinull

70 mm massivtre

52 dB
EI60

INNERVEGGER - LYDKRAV 35 dB

INNER WALLS - SOUND LEVEL 35 dB
CO₂ -UTSLIPP (CO₂/m²) beregnet iht. KGv5 og EPD-verdier

